

HOTĂRÂREA NR.10

privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

Consiliul Local al Comunei Arcani, Județul Gorj,
întreținut în ședința ordinară din data de 24 februarie 2023

Având în vedere:

- Proiectul de hotărâre nr.10/16.02.2023 privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030-inițiat de Primarul comunei Arcani, județul Gorj – domnul Coiculescu Aristică-Daniel;
- Raportul de specialitate nr.708/16.02.2023 la proiectul de hotărâre privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030, întocmit de Arsenie Irina-Elena, Secretar General al U.A.T. comuna Arcani, județul Gorj;
- Referatul de aprobare nr.709/16.02.2023 la proiectul de hotărâre privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030, întocmit de domnul primar Aristică-Daniel Coiculescu;
- Prevederile art.3 din Hotărârea nr.2/30.01.2023 a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Târgu Jiu (ADI-ZMTJ);
- Hotărârea nr.64 privind asocierea comunei Arcani, județul Gorj, prin Consiliul local al comunei Arcani, la Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „ZONA METROPOLITANĂ TÂRGU JIU ”, adoptată de Consiliul Local al comunei Arcani la data de 19.10.2021;
- Prevederile Legii nr.246/2022 privind zonele metropolitane, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative;
- Prevederile art.129, alin. (2) lit.e) și alin. (9) lit.c) și art.132 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
- Avizele comisiilor de specialitate ale Consiliului Local al comunei Arcani, județul Gorj;

În temeiul art.139 alin.(3), lit. f) și art.196 alin.(1), lit.a) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare

HOTĂRĂȘTE

Art.1 Se aprobă Strategia de Dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030, de forma și conținutul prezentat în Anexa nr.1 ce face parte integrantă din prezenta hotărâre;

Art.2 Prevederile hotărârii vor fi duse la îndeplinire de domnul Coiculescu Aristică-Daniel - primarul comunei Arcani, județul Gorj, reprezentantul comunei Arcani, județul Gorj în Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „ZONA METROPOLITANĂ TÂRGU JIU ”;

Art.3 (1) Hotărârea se va comunica, prin intermediul secretarului general al comunei, în termenul prevăzut de reglementările legale în vigoare, Instituției Prefectului - Județul Gorj, în scopul exercitării controlului de legalitate, Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „ZONA METROPOLITANĂ TÂRGU JIU ”;

(2) Hotărârea se va aduce la cunoștință publică prin afișarea la sediul instituției, pe pagina de internet www.comuna-arcani.ro și în Monitorul Oficial Local.

Hotărârea a fost adoptată în ședința ordinară a Consiliului Local Arcani din data de 24 februarie 2023 cu un număr de 9 voturi pentru, 0 voturi împotriva, 0 abțineri, exprimate din numărul total de 9 consilieri prezenți la ședință și din totalul de 9 consilieri în funcție.

CONTRASEMNEAZĂ,
SECRETAR GENERAL
ARSENIE IRINA-ELENA

**Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane
Târgu Jiu
2030**

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

Cuprins

0. INTRODUCERE ȘI SINTEZA STRATEGIEI.....	3
1. ANALIZA SITUAȚIEI ECONOMICO-SOCIALE DIN ZONA METROPOLITANĂ	18
2. ZONA METROPOLITANĂ TÂRGU JIU - VIZIUNE DE DEZVOLTARE	170
3. PLANUL OPERATIV DE DEZVOLTARE A ZONEI METROPOLITANE TÂRGU JIU	181
4. FIȘELE DE DATE ALE PROIECTELOR, MĂSURILOR ȘI PROGRAMELOR.....	186
5. METODOLOGIA APLICĂRII STRATEGIEI ȘI MONITORIZAREA NECESARĂ	224

Abrevieri

UAT	Unitate Administrativ Teritorială
CJ	Consiliul Județean
SCAP	Strategia pentru Consolidarea Administrației Publice
PSI	Plan Strategic Instituțional
GL	Grup de lucru
UE	Uniunea Europeană
NGEU	Next Generation EU
IMM	Întreprinderi mici și mijlocii
ONG	Organizații neguvernamentale
ODD	Obiectiv de dezvoltare durabilă
FEDR	Fondul european de dezvoltare regională
FSE	Fondul social european
PODD	Programul Operațional Dezvoltare Durabilă
POT	Programul Operațional Transport
POCID	Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare
POS	Programul Operațional Sănătate
POCU	Programul Operațional Capital Uman
POCS	Programul Operațional Combaterea Sărăciei
POR	Programele Operaționale Regionale
POAT	Programul Operațional Asistență Tehnică
PNRR	Planul Național de Relansare și Reziliență
PNDR	Programul Național de Dezvoltare Rurală
DSP	Direcția de sănătate publică
ZMT	Zona Metropolitană
AJOFM	Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă
ADR	Agenția pentru Dezvoltare Regională
APM	Agenția de Protecție a Mediului
APIA	Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură
DSV	Direcția Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor
DJS	Direcția Județeană de Statistică
ANAR	Administrația Națională Apele Române
ANM	Administrația Națională de Meteorologie
ISU	Inspectoratul pentru situații de urgență
ADI	Asociația de Dezvoltare Intercomunitară
IFN	Instituții financiare non-bancare
CJAS	Casa Județeană de Asigurări de Sănătate
GAL	Grup de Acțiune Locală

0. Introducere și sinteza strategiei

0.1. Considerații generale

O strategie de dezvoltare are două roluri importante: elaborarea unui set de valori și priorități care vor defini viitorul apropiat al zonei și crearea unui mijloc de comunicare cu principalele segmente de locuitori și entități socio-economice, servind ca un contract social între acești actori, pentru un viitor previzibil. O strategie de dezvoltare are în vedere în principal dezvoltarea economiei, a infrastructurii și a bunăstării generale a locuitorilor. Strategia abordează toate domeniile dezvoltării locale: economie, protecția mediului, urbanism, amenajarea teritoriului și infrastructura de transport, dezvoltare socială (locuire, ocupare, siguranță, sănătate, asistență socială), instituții locale, educație și formare, cultură, culte, sport și agrement.

Strategia de dezvoltare a ZONEI METROPOLITANE TÂRGU JIU se structurează în șase mari capitole:

- ✦ Analiza situației existente;
- ✦ Conturarea unei viziuni de viitor;
- ✦ Elaborarea planului operativ;
- ✦ Detalierea proiectelor;
- ✦ Metode de aplicare a strategiei și monitoring;
- ✦ Conexiunea strategiei cu alte strategii și planuri naționale și județene de dezvoltare.

Metodologia care fundamentează strategia conține cercetarea primară și cercetarea secundară, cea din urmă constând în analiza datelor statistice și de altă natură obținute de la diverși furnizori de date (instituții specializate), iar cercetarea primară a avut loc în forma unor interviuri, discuții cu actori zonali ai dezvoltării.

Elaborarea strategiei a fost rezultatul unui proces participativ și s-au parcurs următoarele etape:

Etapa 1 - Pregătirea elaborării strategiei; a fost etapa pregătitoare în care au avut loc întâlniri între echipa de experți și factorii de decizie din administrația locală, prin care s-au definitivat instrumentele de lucru și etapele de parcurs. În această etapă s-au realizat:

- definirea problemelor supuse analizei și a obiectivelor de urmărit prin strategie;
- stabilirea exactă a rolurilor echipei de experți și a reprezentanților ZMT;
- stabilirea metodelor de abordare, a necesarului de materiale auxiliare (chestionare, fișă de date etc.);
- stabilirea planului concret de acțiune;
- colectarea de date primare.

Etapa 2 de analiză - a presupus culegerea datelor, verificarea, sistematizarea și gruparea datelor, interpretarea datelor, analiza critică a rezultatelor, discutarea punctelor critice cu beneficiarul în vederea punerii de acord cu rezultatele obținute din analiza datelor, valorificarea analizelor pentru elaborarea strategiei.

În cadrul analizelor, pentru culegerea datelor necesare, echipa de experți a utilizat următoarele metode și tehnici de investigare:

- cercetare pe documente publice și documente puse la dispoziție de membri ZMT;

- discuții/interviuri.

Etapă 3 de identificare / elaborare a viziunii, obiectivelor strategice, obiectivelor specifice și elaborarea planului de acțiuni a conținut o serie de investigații analitice finalizate prin elaborarea draftului de strategie.

În ansamblu, pentru elaborarea strategiei s-a urmat o serie de pași specifici cercetării:

1. Documentarea / cercetarea de birou - identificarea și analizarea documentelor relevante.

Prin cercetarea de birou s-au identificat documentele relevante (documente strategice și surse de finanțare la nivel local / județean / regional / național / european, rapoarte de monitorizare / progres, proiecte în implementare, analize, etc.).

2. Elaborarea instrumentelor metodologice - chestionare, documente centralizatoare ale informațiilor analizate sau colectate, alte documente, după caz.

3. Cercetarea de teren a cuprins, în principal:

- diseminarea și colectarea chestionarelor;
- participarea la întâlniri ale grupurilor de lucru dedicate;
- vizite de informare și clarificare pentru activitatea de planificare strategică.

4. Analizarea și prelucrarea tuturor informațiilor în vederea elaborării strategiei;

Pe parcursul cercetării au fost corelate toate informațiile obținute ca urmare a analizei de birou și a celor colectate pe teren de la factorii cheie.

5. Elaborarea strategiei pentru perioada 2023 - 2030.

Din punct de vedere metodologic, strategia a fost elaborată cu ajutorul următoarelor instrumente și proceduri de lucru:

-analiza de date statistice din surse organizate - au fost culese date pentru 500 de indicatori locali organizați pe șapte domenii majore (economie, mediu, amenajarea teritoriului - urbanism - infrastructură de transport, dezvoltare socială, instituții locale, educație, cultură - culte - sport - agrement). Datele au fost furnizate de către autoritățile publice locale sau de către deținătorii oficiali ai acestora (INS, ONRC);

-comparații de date statistice pe scară evolutivă - datele culese au fost analizate, interpretate evolutiv pentru a sesiza trenduri locale;

-analiza SWOT;

-analiza și interpretarea unor studii, rapoarte, cercetări, strategii și norme locale, județene, regionale, naționale și europene;

-formularea de obiective, sub-obiective, acțiuni și proiecte de dezvoltare;

-planificarea acțiunilor pentru a asigura premisele realizării acestora.

În prima parte, care are ca scop analiza situației existente în localitățile din ZMT, s-au abordat următoarele teme cu ajutorul datelor statistice și a cunoștințelor colectate din cercetările primare:

- ✦ analiza sectorială a zonei;
- ✦ problema resurselor umane, a ocupării forței de muncă și a formării profesionale;
- ✦ analiza întreprinderilor mici și mijlocii, situația antreprenorială din ZMT;

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

- ✚ serviciile și utilitățile publice și starea infrastructurilor care influențează economia locală;
- ✚ turismul din ZMT.

Din analiza situațiilor pe aceste dimensiuni reiese că ZONA METROPOLITANĂ TÂRGU JIU este un pol economic regional, cu un număr semnificativ de întreprinderi active. Există o activitate industrială însemnată. Serviciile, mai ales comerțul și activitățile conexe (transportul, depozitarea) sunt nu doar majoritare, dar și mai dinamice față de celelalte activități. Agricultură este semnificativă la nivelul comunelor.

În privința analizei resurselor umane, trebuie evidențiat că rețeaua de școli nu servește în mod direct nevoile economiei, pentru că îndeplinește o funcție regională, angajații din învățământ încearcă în primul rând să se conformeze sistemului educațional.

În ceea ce privește întreprinderile mici și mijlocii, există o activitate antreprenorială consistentă, cu numeroase firme de succes în domeniul comerțului, turismului, dar și a serviciilor creative și a tehnologiei informație, pe de altă parte are și numeroși actori civili care facilitează cooperarea între IMM-urile locale.

Infrastructura zonei se află într-o situație mai puțin favorabilă: calitatea drumurilor este foarte variată, de la drumuri de o calitate mai bună, la străzi neastfaltate. Rețeaua de apă și canalizare este dezvoltată în zona urbană, însă învechită în numeroase zone. Sistemul de transport și transformare a energiei electrice are probleme de stabilitate, din cauza rețelei învechite.

Turismul este în schimb pe o tendință ascendentă, cu excepția anului 2020, care a adus o scădere dramatică pentru acest sector. În anii precedenți însă circulația turistică a crescut, atât ca număr de înnoptări, cât și ca număr de sosiri.

Din perspectiva viziunii de dezvoltare, economia ZMT se va baza pe tineri creativi și întreprinderi capabile să se reînnoiască, care combină cunoștințele dobândite pe plan local cu competențe profesionale moderne și inovative, și ale căror produse își au locul pe piețele de desfacere din regiune și cele naționale

Planul operativ include acțiuni concrete care deserveșc viziunea formulată în urma evaluării situației, adică programe ale autorităților locale, programe civile și economice, investiții și măsuri care fac viziunea de mai sus fezabilă. Realizarea viziunii presupune planificarea pe următoarele axe:

- ✚ Sprijinirea întreprinderilor, ale IMM-urilor, construirea rețelelor verticale;
- ✚ Dezvoltarea resurselor umane, sprijinirea activităților bazate pe cunoștințe avansate;
- ✚ Dezvoltarea infrastructurii;
- ✚ Digitalizarea și dezvoltarea serviciilor;
- ✚ Dezvoltarea turismului, HoReCa, realizarea unui brand ZMT.

Fiecare axă de dezvoltare are proiecte și măsuri, detaliate în capitolul 4 în fișe de proiecte, care prevăd prezentarea următoarelor informații despre fiecare proiect:

- ✚ Numărul și denumirea proiectului;
- ✚ Descrierea scurtă a proiectului;
- ✚ Începutul și sfârșitul prevăzut al execuției (lună / an);

- ✦ Gradul de prioritate al proiectului pe baza importanței: prioritate absolută / prioritate secundară / prioritate de gradul trei;
- ✦ Inițiatorul /coordonatorul proiectului;
- ✦ Parteneri în execuție;
- ✦ Bugetul prevăzut (estimat) și indicarea resurselor.

În capitolul 5. Se prezintă metodologia monitorizării și criteriile principale ale implementării strategiei. Primul subcapitol tratează metoda implementării, care are ca principalele puncte cheie Comitetul Stratetegic format din reprezentanți ai ZMT. Al doilea subcapitol prezintă metodele de monitorizare a eficacității și măsurii de implementare a strategiei, evaluat de Comisia de Monitorizare. Ultimele două subcapitole prevăd riscurile posibile pe parcursul implementării și principalele sarcini ale ZMT.

Scopul este ca până în 2030 această strategie economică să aibă un rezultat tangibil, vizibil, caracterizat de următoarele concepte de bază: o economie inovativă, plăcută, verde și incluzivă, tineri creativi și cu spirit de antreprenoriat.

0.2. Conceptul de Dezvoltare Durabilă

Conceptul de dezvoltare durabilă desemnează totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică care se axează în primul rând pe asigurarea unui echilibru între aspectele sociale, economice, ecologice și elementele capitalului natural.

Cea mai cunoscută definiție a dezvoltării durabile este cu siguranță cea dată de Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (WCED) în raportul „Viitorul nostru comun”, cunoscut și sub numele de Raportul Brundtland: „dezvoltarea durabilă este dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi”.

În anul 2015, Adunarea Generală ONU a adoptat Agenda 2030 pentru Dezvoltarea Durabilă¹, acest nou cadru global a fost dezvoltat pentru redirectionarea umanității către o cale sustenabilă.

Esența Agendei 2030 o reprezintă 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD). Scopul acestor obiective este de a asigura o viață sustenabilă, pașnică, prosperă și echitabilă pe pământ pentru toată lumea, în prezent și în viitor.

Obiectivele acoperă provocările globale care sunt cruciale pentru supraviețuirea umanității. Ele stabilesc limite de mediu și praguri critice pentru utilizarea resurselor naturale. Obiectivele recunosc că eradicarea sărăciei trebuie să meargă mână în mână cu strategiile care clădesc dezvoltarea economică. Ele abordează o gamă de nevoi sociale incluzând educația, sănătatea, protecția socială și oportunitățile de locuri de muncă, tratând în același timp schimbările climatice și protecția mediului. ODD-urile abordează barierele sistematice cheie pentru dezvoltarea sustenabilă cum ar fi inegalitatea, modele de consum nesustenabile, capacitatea instituțională slabă și degradarea mediului.

Obiective de Dezvoltare Durabilă:

¹ Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă informații publicate pe <http://www.mae.ro/node/35919>

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

- ✚ Fără sărăcie - Eradicarea sărăciei în toate formele sale, pretutindeni;
- ✚ Zero Foametei - Eradicarea foametei, realizarea securității alimentare și a nutriției îmbunătățite și promovarea agriculturii sustenabile;
- ✚ Sănătate și bunăstare - Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării pentru toți la toate vârstele;
- ✚ Educație de calitate - Asigurarea unei educații incluzive și echitabile de calitate și promovarea oportunităților de învățare pentru toți;
- ✚ Egalitatea de gen - Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și fetelor;
- ✚ Apă curată și salubritate - Asigurarea disponibilității și administrării sustenabile a apei și salubrității pentru toți;
- ✚ Energie accesibilă și curată - Asigurarea accesului la energie accesibilă, sigură, sustenabilă și curată pentru toți;
- ✚ Muncă și creștere economică decentă - Promovarea creșterii economice susținute, inclusivă și sustenabilă, angajare totală și productivă și muncă decentă pentru toți;
- ✚ Industrie, inovație și infrastructură - Construirea infrastructurii, promovarea industrializării sustenabilă și dezvoltarea inovației;
- ✚ Inegalități reduse - Reducerea inegalității în cadrul și între țări;
- ✚ Orașe și comunități sustenabile - Orașe și așezări umane sigure, rezistente și sustenabile;
- ✚ Consum și producție responsabile - Asigurarea modelelor sustenabile de consum și producție;
- ✚ Acțiuni asupra climei - Întreprinderea de acțiuni urgente pentru combaterea modificării climatice și a impactului său;
- ✚ Viața subacvatică - Conservarea și folosirea sustenabilă a oceanelor, mărilor și resurselor marine pentru dezvoltarea sustenabilă;
- ✚ Viața terestră - Protejarea, refacerea și depozitarea și promovarea folosirii sustenabile a ecosistemelor terestre, administrarea sustenabilă a pădurilor, combaterea deșertificării și oprirea degradării solurilor și refacerea acestora, oprirea pierderii biodiversității;
- ✚ Pace, justiție și instituții puternice - Promovarea societăților pașnice și inclusive pentru dezvoltare sustenabilă, asigurarea accesului la justiție pentru toți și clădirea instituțiilor eficiente, responsabile și inclusive, la toate nivelele;
- ✚ Parteneriate pentru obiective - Întărirea implementării și revitalizarea parteneriatului pentru dezvoltare sustenabilă.

Până în 2030, se propune ca toate persoanele implicate să obțină cunoștințele și aptitudinile necesare pentru promovarea dezvoltării sustenabile, incluzând printre altele, prin educație pentru dezvoltarea sustenabilă și moduri de viață sustenabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, cetățenie globală și aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea sustenabilă.

Obiectivele de dezvoltare durabilă își propun să echilibreze cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile - cea economică, cea socială și componenta de mediu - prin acțiuni concrete prevăzute pentru următorii 10 ani, axate, printre altele pe:

- demnitate umană;
- stabilitate regională și globală;
- planetă sănătoasă;
- societăți reziliente și echitabile;
- economii prospere.

Obiectivele contribuie la sporirea convergenței între țările UE, în cadrul societăților și în restul lumii.

Principalele măsuri pentru implementarea Agendei 2030:

- integrarea Obiectivelor de dezvoltare durabilă în absolut toate politicile și inițiativele UE - dezvoltarea durabilă este principiul călăuzitor esențial pentru toate politicile Comisiei Europene;
- raportări periodice, începând încă din 2017, referitoare la progresul UE;
- promovarea Agendei 2030, astfel încât aplicarea acesteia să devină o prioritate și pentru guvernele statelor membre, Parlamentul European, celelalte instituții europene, diverse organizații internaționale și organizații ale societății civile și alte părți interesate;
- înființarea unei platforme la nivel înalt care să sprijine schimbul de bune practici în vederea îndeplinirii obiectivelor în toate sectoarele și la toate nivelurile (național și european);
- lansarea unei viziuni pe termen mai lung pentru perioada de după 2020.

Pentru a promova o dezvoltare durabilă în întreaga lume, UE va continua cooperarea cu partenerii externi utilizând toate instrumentele disponibile în cadrul politicilor sale externe și sprijinind, în special, eforturile țărilor în curs de dezvoltare.

0.3. Programe și surse de finanțare aferente perioadei 2021 - 2027

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE.

Pentru perioada de programare 2021 - 2027 au fost stabilite următoarele priorități:

- **Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii ;

Obiective specifice:

- Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate: Integrarea ecosistemului CDI național în Spațiul de Cercetare European (European Research Area); Crearea unui sistem atractiv de inovare în industrie, pentru toate tipurile de inovare (de produs, de proces, organizațională și de marketing); Sprijinirea creării de noi companii inovative și creșterea ratei de supraviețuire a acestora; Consolidarea CDI în domeniul sănătății;
- Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor: Creșterea gradului de digitalizare a serviciilor publice pentru societatea românească; Digitalizare

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

- pentru creșterea siguranței și îmbunătățirii serviciilor de mobilitate și transport; Soluții IT și digitizare în sănătate;
- Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor: Facilitarea accesului la finanțare pentru IMM-uri, inclusiv prin încurajarea finanțării inițiale și timpurii a start-up-urilor cu potențial inovativ ridicat; Consolidarea competitivității economiei românești; Sprijinirea creării de noi companii și creșterea ratei de supraviețuire a acestora;
 - Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat; Dezvoltarea unor competențe profesionale adecvate cerințelor mediului de afaceri în contextul unei economii bazate pe cunoaștere; Susținerea capacității administrative a structurilor din cadrul mecanismului integrat regional și național de descoperire antreprenorială.
 - **Europă mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice.
Obiective specifice:
 - Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
 - Promovarea energiei din surse regenerabile;
 - Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TENE;
 - Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor;
 - Promovarea gestionării sustenabile a apei;
 - Promovarea tranziției către o economie circulară;
 - Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării;
 - Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere;
 - **Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale.
Obiective specifice:
 - Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală;
 - Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere;
 - Îmbunătățirea conectivității digitale;
 - **Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate. Obiective specifice:
 - Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;

- Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plasării (matching) tranziției și a mobilității forței de muncă;
- Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată;
- Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății;
- Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale;
- Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, completarea studiilor și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar;
- Promovarea învățării pe tot parcursul vieții în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți luând în considerare competențele digitale;
- Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii;
- Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială;
- Îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată;
- Promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, inclusiv a persoanelor cele mai defavorizate și a copiilor;
- Reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere;
- **Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Obiective specifice:

- Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane;
- Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului la nivel local, a patrimoniului cultural și a securității, inclusiv în zonele rurale și de coastă și inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității.

Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe primele două obiective. Acestor priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele FEDR și ale Fondului de Coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

Cadrul financiar Multianual 2021 - 2027

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

Propunerea de alocare financiară pentru România, conform Cadrului Financiar Multianual 2021 - 2027, este de 30,60 miliarde euro, distribuită astfel:

România beneficiază de o alocare totală de 32,44 mld. euro în cadrul politicii de coeziune, defalcată pe fonduri astfel: - 28,847 mld. euro - fondurile tradiționale FEDR, FC și FSE+ (management partajat); - 0,367 mld. euro FEDR pentru Obiectivul Cooperare Teritorială Europeană / Interreg; - 2,13 mld. euro pentru Fondul pentru o Tranziție Justă; - 1,090 mld. euro transfer FC către Mecanismul pentru interconectarea Europei (CEF). În ceea ce privește alocarea pe categorii de regiuni, aplicabilă doar FEDR și FSE+, aceasta este: - 25,184 mld. euro pentru regiuni mai puțin dezvoltate și - 0,125 mld. euro pentru regiunea mai dezvoltată- Regiunea București-Ilfov.

Principalele caracteristici ale noului cadru pentru politica de coeziune 2021 - 2027:

1. Concentrarea tematică este distribuită astfel:

- 35% din FEDR pentru Obiectivul Prioritar 1 - O Europă mai inteligentă;
- 30% din FEDR pentru Obiectivul Prioritar 2 - O Europă mai verde;
- FEDR să contribuie cu 30% la obiectivele de schimbări climatice;
- FC să contribuie cu 37% la obiectivele de schimbări climatice;
- Min. 6% din FEDR pentru dezvoltare urbană;
- 2% din FSE+ pentru susținerea materială a persoanelor cele mai defavorizate;
- 25% din FSE+ pentru incluziune socială;
- 10% din FSE+ pentru sprijinul pentru tinerii care nu au un loc de muncă.

2. Condițiile de finanțare sunt următoarele:

- Cofinanțarea la nivel național:
 - 70% pentru regiunile mai puțin dezvoltate și pentru Fondul de Coeziune;
 - 40% pentru regiunile mai dezvoltate;
 - Prefinanțare anuală - 0,5% din valoarea totală a sprijinului din partea fondurilor.
- TVA-ul - nu este cheltuielă eligibilă pentru o contribuție din partea fondurilor mai mare de 5 000 000 EUR.
- Dezangajarea - regula „N + 2”.

Programele operaționale

Programele operaționale aferente implementării politicii de coeziune la nivel național și prioritățile acestora:

1. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)

- Tranziție energetică bazată pe eficiență energetică, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, rețele și soluții de stocare (intervenții adresate mediului privat);
- Instrumente financiare;
- Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară;
- Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și decontaminarea siturilor poluate;
- Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor.

2. Programul Operațional Transport (POT)

- Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier;
- Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială;
- Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată;
- Îmbunătățirea mobilității naționale, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată;
- Îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ilfov;
- Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată;
- Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal;
- Creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a porturilor;
- Creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport;
- Asistență tehnică.

3. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)

- Integrarea ecosistemului național de CDI în Spațiul de Cercetare European și Internațional;
- Crearea și promovarea unui sistem atractiv de inovare în economie pentru toate tipurile de inovare;
- Dezvoltarea capacității de CDI a organizațiilor de cercetare - universitati;
- Dezvoltarea capacității de CDI a organizațiilor de cercetare - INCD, ICAR;
- Dezvoltarea capacității de CDI a organizațiilor de cercetare - întreprinderi mari;
- Dezvoltarea de mari infrastructuri CDI, inclusiv transfer tehnologic;
- Digitizarea în educație;
- Digitizarea în cultură;
- Digitizarea în administrația publică centrală;
- Stimularea accesului la finanțare al IMM-urilor prin utilizarea Instrumentelor Financiare.

4. Programul Operațional Sănătate (multifond) (POS)

- Continuarea investițiilor în spitale regionale: Craiova, Cluj, Iași - faza a II-a;
- Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu;
- Servicii de recuperare, paliative și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității;
- Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii;
- Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical;
- Informatizarea sistemului medical;

- Măsurile FSE care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizarea metodelor moderne de investigare, intervenție, tratament;

5. Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)

- Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii;
- Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională;
- Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională;
- Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic;
- Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic;
- Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți;
- Antreprenoriat și economie socială;
- Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii;
- Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității;
- Asistență tehnică pentru facilitarea și eficientizarea managementului Programului.

6. Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)

- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (intervenții adresate grupurilor de acțiune locală);
- Dezvoltare Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității (DLRC);
- Protejarea dreptului la demnitate socială;
- Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces redus la servicii sociale;
- Reducerea disparităților dintre copiii la risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii;
- Servicii de suport pentru persoane vârstnice;
- Sprijin pentru persoanele cu dizabilități (I);
- Sprijin pentru persoanele cu dizabilități (II);
- Servicii sociale și de suport acordate altor grupuri vulnerabile;
- Ajutorarea persoanelor defavorizate.

7. Programele Operaționale Regionale - implementate la nivel de regiune (8 POR)

- O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice (intervenții OP1 adresate mediului privat, organizațiilor CDI, parteneriate);
- O regiune cu orașe Smart;
- O regiune cu orașe prietenoase cu mediul;
- Dezvoltarea sistemelor de încălzire centralizate;
- O regiune accesibilă;
- O regiune educată;
- O regiune atractivă;
- Asistență tehnică.

8. Programul Operațional Asistență Tehnică (multifond) (POAT) - priorități

- Asigurarea funcționării sistemului de coordonare și control al fondurilor FEDR, FC, FSE+ și gestionarea PO (finanțată din FSE+);
- Asigurarea transparenței fondurilor FEDR, FC, FSE+ (finanțată din FEDR);
- Îmbunătățirea capacității de gestionare și implementare a fondurilor FEDR, FC, FSE+ (finanțată din FEDR).

9. Programul Operațional pentru Tranziție Justă (POTJ)*

- O tranziție justă prin dezvoltarea spiritului antreprenorial, IMM-urilor a cercetării și inovării și a digitalizării;
- O tranziție justă prin investiții în tehnologii și infrastructuri pentru energie curată cu emisii reduse;
- O tranziție justă prin reducerea poluării și consolidarea economiei circulare;
- O tranziție justă bazată pe creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă calificată;
- Asistență tehnică.

*Notă: Județul Giurgiu nu este eligibil

Fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de Redresare și Reziliență

Reflectând Pactul verde european ca strategie de creștere sustenabilă a Europei și importanța combaterii schimbărilor climatice în concordanță cu angajamentele Uniunii de a pune în aplicare Acordul de la Paris și obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU, mecanismul este destinat să contribuie la integrarea acțiunilor climatice și a sustenabilității mediului și la atingerea unei ținte globale reprezentate de alocarea a 30% din cheltuielile bugetului Uniunii pentru sprijinirea îndeplinirii obiectivelor privind clima. În acest scop, măsurile sprijinite de mecanism și incluse în planurile de redresare și reziliență ale fiecărui stat membru în parte ar trebui să contribuie la **tranziția verde, inclusiv la biodiversitate, sau la abordarea provocărilor generate de această tranziție, și să prevadă un quantum care reprezintă cel puțin 37% din alocarea totală a planului de redresare și reziliență.**

Totodată statele membre trebuie să se asigure că măsurile incluse în planurile lor de redresare și reziliență respectă principiul „de a nu prejudicia în mod semnificativ” mediul, în înțelesul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852.

Măsurile sprijinite de mecanism și incluse în planurile de redresare și reziliență ale fiecărui stat membru trebuie, de asemenea, să prevadă un quantum care să reprezinte cel puțin 20 % din alocarea planului de redresare și reziliență pentru cheltuielile digitale.

Suma alocată României încă din 2020 este de 29.2 miliarde euro (13% din PIB). România a elaborat Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR)² iar la data de 31 mai 2021 a depus varianta finală a acestuia.

Proiectele ce urmează a se implementa prin acest program vor trebui finalizate până în 2026 și vor trebui să corespundă unor reforme structurale sectoriale.

PNRR este structurat pe șase piloni:

² <https://mfe.gov.ro/pnrr/>

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

- Pilonul I. Tranziția Verde;
- Pilonul II. Transformarea Digitală;
- Pilonul III. Creștere inteligentă;
- Pilonul IV. Coeziune socială și teritorială;
- Pilonul V. Sănătate și reziliență economică, socială și instituțională;
- Pilonul VI. Politici pentru generația următoare, copii și tineri.

PNRR al României este structurat pe 15 componente care acoperă toți cei 6 piloni prevăzuți prin Regulament, astfel:

- Pilonul I. Tranziția Verde (15 reforme)
 1. Sistemul de management al apei;
 2. Împădurim România și protejăm biodiversitatea;
 3. Managementul deșeurilor;
 4. Transport sustenabil;
 5. Fondul pentru Valul renovării;
 6. Energie.
- Pilonul II. Transformarea Digitală (4 reforme)
 7. Cloud guvernamental și sisteme publice digitale.
- Pilonul III. Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii (8 reforme)
 8. Reforme fiscale și reforma sistemului de pensii;
 9. Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare.
- Pilonul IV. Coeziune socială și teritorială (5 reforme)
 10. Fondul local pentru tranziție verde și digitală;
 11. Turism și cultură.
- Pilonul V. Sănătate și reziliență economică, socială și instituțională (18 reforme)
 12. Sănătate;
 13. Reforme sociale;
 14. Reforma sectorului public, creșterea eficienței justiției și întărirea capacității partenerilor sociali.
- Pilonul VI. Politici pentru noua generație (6 reforme)
 15. România Educată.

Instrumentele financiare cu intermediari instituții financiare (BEI, FEI și BERD):

1. Garanții de portofoliu pentru solvabilitate, acțiune climatică și eficiență energetică - circa 550 milioane euro pentru IMM-uri și mid-caps;
2. Instrument de capital de risc pentru IMM-uri - circa 500 milioane euro pentru IMM-uri și mid-caps;
3. Fond de Fonduri pentru digitalizare, acțiune climatică și alte domenii de interes - circa 300 milioane euro pentru întreprinderi mari.

Pe lângă cele intermediare de BEI, FEI și BERD, vor mai exista diverse scheme de granturi în cadrul diferitelor componente:

4. Digitalizarea IMM-urilor - fonduri nerambursabile, schemă administrată de MIPE - circa 200 milioane euro;
5. O măsură de sprijin pentru listarea la bursă a companiilor românești: circa 35 milioane euro. Implementată de MIPE, cu sprijinul Bursei de Valori București;
6. Diverse scheme de sprijin pentru stimularea competitivității, cu accent pe inovare și crearea de tehnologie digitală: circa 200 milioane euro. Implementată de Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării;
7. Diverse scheme de sprijin pentru promovarea de energii regenerabile: circa 200 milioane euro (suma este în negociere la acest moment). Implementată de Ministerul Energiei;
8. Diverse scheme de sprijin pentru investiții semnificative, în special în zona de inovare și noi tehnologii aplicate în zona de producție: circa 200 milioane euro. Implementată de Ministerul Finanțelor.

Alocări estimate:

Educație: 3,7 miliarde euro

Rezultate așteptate:

- 10.000 de laboratoare;
- 2.000 de microbuze verzi achiziționate;
- peste 80.000 de săli de clasă dotate cu mobilier;
- 50 de unități de învățământ nou construite.

Sănătate: 2,5 miliarde euro

Rezultate așteptate:

- Construcția și/sau dotarea a 200 de centre comunitare;
- 3000 de cabinete medici de familie;
- 100 de cabinete de planificare familială.

Alte componente în fază avansată de negociere:

- **Împăduriri, combaterea tăierilor ilegale de păduri și biodiversitate:** 1,4 miliarde euro;
- **Transport:** 8,5 miliarde euro;
- **Fondul pentru Valul renovării:** 2,2 miliarde euro.

1. Analiza situației economico-sociale din Zona Metropolitană Târgu Jiu

1.1. Context

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Târgu Jiu s-a înființat în anul 2021 și are scopul de a pregăti și promova proiecte pentru dezvoltarea comună a membrilor în domeniile:

- dezvoltare economică;
- protecția mediului;
- dezvoltare socială;
- amenajarea teritoriului și urbanism;
- capacitate administrativă;
- educație, formare, știință, cercetare;
- cultură, culte, sport și agrement.

Asociația are scopul de a obține finanțări interne și externe necesare derulării proiectelor și furnizării în comun a unor servicii publice.

ADI ZMT este persoana juridică română de drept privat, fără scop patrimonial în baza dreptului la libera asociere, având membri unități administrativ teritoriale.

ADI ZMT are drept obiective:

✦ Dezvoltarea accelerată a infrastructurii pentru:

- Infrastructura de acces (*rutier*: centuri de ocolire și autostrada; *feroviar*: modernizare și dezvoltare, introducerea trenurilor rapide);
- Utilități esențiale (apă, canalizare/epurare, salubritate, gaze naturale);
- Eficiența energetică;

✦ Creșterea competitivității economice prin:

- Atragerea de investitori strategici;
- Dezvoltarea antreprenoriatului local;
- Creșterea capacității antreprenoriale;
- Stimularea concentrării de întreprinderi de marcă și tradiție;
- Valorificarea superioară a potențialului turistic - cultural, montan, agroturismul, turism cinegetic, etc.;
- Stimularea potențialului inovativ și competitiv al sectorului economic.

✦ Dezvoltarea resurselor umane și educația:

- Programe de training, educația continuă;
- Învățământ și cercetare.

✦ Creșterea capacității administrative a membrilor;

- ✦ Realizarea în comun de servicii publice - transport în comun, deșeuri, intervenții în situații de urgență, servicii medicale etc.

↓ Dezvoltare urbană omogenă, integrată.

Membri ai Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Târgu Jiu:

NR. CRT	DENUMIRE MEMBRU
1.	MUNICIPIULUI TARGU JIU
2.	ORAȘ BUMBEȘTI JIU
3.	COMUNA ARCANI
4.	COMUNA BĂLEȘTI
5.	COMUNA BĂLĂNEȘTI
6.	COMUNA DĂNEȘTI
7.	COMUNA DRĂGUȚEȘTI
8.	COMUNA LELEȘTI
9.	COMUNA SCOARȚA
10.	COMUNA STĂNEȘTI
11.	ORAȘ TISMANA
12.	COMUNA CÂLNIC
13.	COMUNA CIUPERCENI
14.	COMUNA GODINEȘTI
15.	COMUNA MUȘETEȘTI
16.	COMUNA PEȘTIȘANI
17.	COMUNA RUNCU
18.	COMUNA TELEȘTI

1.2. Regiunea de dezvoltare Sud-Vest Oltenia³

Regiunea Oltenia este situată în partea de sud-vest a României și cuprinde cinci județe: Dolj, Olt, Vâlcea, Mehedinți și Gorj. În mare parte coincide cu vechea regiune istorică Oltenia, în limitele sale naturale: fluviul Dunărea la Sud, râul Olt (al treilea ca mărime din România) la Est, Munții Carpați (Alpii Transilvaniei) la Nord și Vest. Cu o Suprafață de 29.212 kmp (locul 7 între regiunile României, 12,25% din Suprafața totală a țării) Oltenia formează un cadrilater aproximativ simetric, pe axele Nord-Sud și Est-Vest). Râul Jiu traversează regiunea de la Nord la Sud.

Din punct de vedere al numărului de județe se află pe penultimul loc, fiind una dintre regiunile mici ale țării. La nivelul fiecărui județ structurile autorității locale sunt reprezentate de consilii județene, consilii locale, municipale, orașenești și comunale. Reorganizarea statistică a inclus Oltenia alături de regiunea Vest (regiunea cu cele mai puține județe - 4) în Macroregiunea 4. La 1 iulie 2021, Regiunea Sud-Vest Oltenia avea o populație de 2.115.230

³ <https://www.adroltenia.ro/planul-de-dezvoltare-regionala-2021-2027/>

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

locuitori, reprezentând 9,78% din populația totală a țării, cu o densitate de 74,2 locuitori/ km² aflându-se pe locul 6 între regiunile țării. Cel mai populat județ - județul Dolj (93,1 loc/km²), cel mai puțin populat - județul Mehedinți (56,8 loc/km²).

La 1 iulie 2021, organizarea administrativă a regiunii era următoarea: 40 de orașe și municipii (12,5% din cele la nivel național) dintre care 11 sunt municipii, 408 comune (14,26% din cele la nivel național), 2070 sate (din care 121 aparțin de orașe sau municipii). Populația regiunii este corelată cu numărul de județe fiind una din cele mai puțin numeroase, devansând din acest punct de vedere regiunea Vest.

Regiunea Sud Vest Oltenia se încadrează în categoria regiunilor „mai puțin dezvoltate”, fiind caracterizată de un PIB pe cap de locuitor mai mic de 75% comparativ cu media Uniunii Europene. Din punct de vedere al priorităților abordate, comparativ cu exercițiul financiar precedent care s-a bazat pe 11 obiective tematice cu obiectivul principal de a consolida capacitatea instituțională a autorităților publice și a părților interesate precum și a unei administrații publice eficiente, perioada 2021-2027 se axează pe 5 obiective de politică, cu obiectivul principal de a consolida capacitatea și cooperarea cu partenerii din interiorul și din afara statelor membre ca acțiuni orizontale.

În cadrul dezvoltării urbane durabile, se are în vedere alocarea a cel puțin 8% din resursele FEDR la nivel național în cadrul obiectivului Investiții pentru locuri de muncă și creștere, altele decât pentru asistență tehnică, comparativ cu 5% pentru perioada 2014 - 2020.

Principiile de selecție a zonelor urbane în care se vor implementa acțiuni integrate de dezvoltare urbană durabilă și cuantumul indicative pentru acțiunile respective vor fi prevăzute în programele din cadrul obiectivului Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică, Rezerva de performanță de 6% aferentă exercițiului financiar anterior va fi înlocuită de un quantum de flexibilitate în valoare de până la 50% din alocarea 2026 - 2027, la evaluarea programată a se desfășura până în martie 2025 referitor la recomandările identificate în rapoartele de țară, progresele în punerea în aplicare a planurilor naționale

pentru energie și climă (NECP) și Pilonul european al drepturilor sociale, situația socio-economică a statelor membre și a regiunilor, rezultatul evaluărilor și al progresului implementării. Datorită concentrării tematiche, investițiile pentru perioada 2021 - 2027 se concentrează pe priorități critice: o Europă verde, digitală și inovatoare. Trei sferturi din investițiile din politica de coeziune sunt destinate obiectivelor politice care pregătesc regiunile, inclusiv zonele rurale, pentru tranziția dublă către economia inteligentă, digitală, modernă și economia circulară neutră din punct de vedere climatic. Politica de coeziune post-2020, în special sub noul său obiectiv de politică teritorială către o Europă mai aproape de cetățeni, va încuraja în continuare răspunsuri la investiții bazate pe provocările locale prin strategii integrate de dezvoltare teritorială și implicarea comunităților locale.

Prin activitatea de planificare regională, ADR Sud-Vest Oltenia contribuie la realizarea celor trei obiective de bază ale politicii de dezvoltare regională, stipulate prin *Legea nr. 315/2004* privind dezvoltarea regională în România, și anume:

- ❖ *diminuarea dezechilibrelor regionale existente;*
- ❖ *corelarea politicilor sectoriale guvernamentale la nivelul regiunilor;*
- ❖ *stimularea cooperării inter-regionale, interne și internaționale, transfrontaliere.*

□ **PLANUL DE DEZVOLTARE REGIONALĂ 2021-2027 AL REGIUNII SUD - VEST OLTENIA**, reprezintă instrumentul de planificare strategică prin care regiunea, plecând de la analiza socio-economică regională și având drept cadru obiectivele tematice, prioritățile de investiții și acțiunile cheie prevăzute de proiectele de regulamente privind fondurile europene, își promovează prioritățile și interesele în domeniul economic și social.

Baza de pornire a *PDR 2021-2027* a reprezentat-o evaluarea principalilor parametri socio-economici actuali la nivelul regiunii în vederea identificării gradului de dezvoltare și propunerii de soluții și acțiuni pentru următoarea perioadă de programare, inclusiv constituirea unui portofoliu de proiecte consistent, centrat pe realitățile concrete și necesarul din teritoriu.

Astfel, *Planul de Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia 2021-2027* reprezintă atât o reflectare a nevoilor de dezvoltare a regiunii, în vederea reducerii cât mai rapide a decalajelor existente față de regiunile mai dezvoltate din UE, cât și un instrument de prioritizare a investițiilor în regiune.

Cel mai important pilon al *PDR Sud-Vest Oltenia* îl constituie *Strategia de Dezvoltare a Regiunii*, cu rolul de a orienta dezvoltarea regională pentru un exercițiu financiar multianual și de a fundamenta accesul la fondurile europene în perioada 2021-2027.

□ **STRATEGIA DE DEZVOLTARE REGIONALĂ SUD-VEST OLTENIA 2021-2027** reprezintă instrumentul de planificare strategică prin care regiunea își promovează prioritățile și interesele în domeniul economic și social.

Strategia de dezvoltare este corelată cu politica de coeziune a Uniunii Europene pentru a fructifica la maxim oportunitatea folosirii fondurilor europene. Prioritățile *Strategiei de dezvoltare regională Sud-Vest Oltenia 2021-2027* sunt:

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

- Creșterea competitivității economice a regiunii;
- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii regionale;
- Dezvoltarea urbană durabilă;
- Dezvoltarea rurală durabilă și modernizarea agriculturii și pescuitului;
- Dezvoltarea resurselor umane în sprijinul unei ocupări durabile și a incluziunii;
- Dezvoltarea turismului, valorificarea patrimoniului natural și a moștenirii cultural-istorice.

De asemenea, în conformitate cu documentele naționale aprobate de Guvernul României, **Agenția pentru Dezvoltare Regională (ADR) Sud-Vest Oltenia va asigura funcția de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Regional pentru Regiunea Sud-Vest Oltenia 2021-2027**, aspecte reflectate și în cadrul Acordului de Parteneriat în curs de negociere cu Comisia Europeană.

▫ **PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL PENTRU REGIUNEA SUD-VEST OLTENIA 2021-2027** este un document strategic de programare și principalul instrument de finanțare pentru proiectele de dezvoltare ale regiunii, adresându-se atât autorităților publice, cât și mediului privat, în vederea creșterii calității vieții în regiune.

POR Sud-Vest Oltenia 2021-2027 acoperă domenii diverse precum inovarea/cercetarea, transferul tehnologic, creșterea competitivității IMM-urilor, digitalizarea în folosul cetățenilor, eficiența energetică, dezvoltarea urbană, mobilitatea și accesibilitatea, infrastructura verde și biodiversitatea, infrastructura educațională, turism și patrimoniu cultural și dezvoltare teritorială integrată.

Viziunea strategică a POR Sud-Vest Oltenia 2021-2027 are la bază nevoile și oportunitățile de dezvoltare, identificate și prioritizate ca fiind cele mai relevante în contextul stadiului actual de dezvoltare socio-economică a regiunii și complementare cu documentele regionale, naționale și europene prin care se stabilesc direcții de acțiune strategică: **consolidarea capacităților și competențelor în materie de cercetare și inovare, precum și preluarea tehnologiilor avansate/ Intensificarea cooperării între universități/ instituțiile de cercetare și dezvoltare și mediul de afaceri.**

Axe prioritare și obiectivele specifice ale Strategiei:

Axa prioritara 1 - O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

- **consolidarea capacităților de cercetare și inovare și introducerea de tehnologii avansate;**
- **impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor;**

Axa prioritara 2 - O regiune cu orașe Smart

- **sprijinirea transformării digitale a economiei regionale și a domeniilor de interes public și fructificarea beneficiilor sale pentru cetățeni și întreprinderi;**

Axa prioritară 3 - O regiune cu orașe prietenoase cu mediul
□ *optimizarea utilizării resurselor prin sprijinirea și promovarea eficienței energetice, reducerea emisiilor de carbon și regenerare urbană prin dezvoltarea infrastructurii verzi în mediul urban;*

Axa prioritară 4 - O regiune accesibilă
□ *Creșterea mobilității și conectivității prin dezvoltarea unei infrastructuri de transport rutier moderne și durabile;*

Axa prioritară 5 - O regiune educată
□ *Creșterea accesului și participării la un învățământ de calitate, modern, corelat cu cerințele pieței muncii;*

Axa prioritară 6 - O regiune atractivă
□ *creșterea potențialului culturii și turismului ca vehicule de coeziune și dezvoltare economică și socială;*

Axa prioritară 7 - Promovarea dezvoltării durabile

Axa prioritară 8 - Asistență tehnică

□ *Dezvoltarea capacității administrative pentru implementarea POR la nivel regional.*

□ **STRATEGIA REGIONALĂ PENTRU SPECIALIZARE INTELIGENTĂ RIS3 SUD-VEST OLTENIA 2021-2027** a fost avizată în martie 2021 de către *Consortiul Regional de Inovare Sud-Vest Oltenia 2021-2027* în cadrul întâlnirii organizate de ADR Sud-Vest Oltenia.

Domeniile cu potențial de specializare care au primit aviz favorabil în cadrul ședinței CRI sunt următoarele: *Sisteme de transport, Inginerie Industrială și Materială, Agro-Alimentar, Sanatate și Wellness, TIC și Digitalizare, Industrii Creative, economia verde și economia circulară* fiind apreciate ca principii transversale, la fel de importante.

RIS3 Sud-Vest Oltenia 2021-2027 urmărește încurajarea spiritului antreprenorial, dezvoltarea companiilor inovative, valorificarea infrastructurilor de cercetare și stimularea parteneriatului dintre universități, institute de cercetare și companii, prin concentrarea resurselor în domenii cu potențial de specializare atent selecționate, în care regiunea noastră deține reale avantaje economice și competențe, pentru a face tranziția la o economie mai verde, mai incluzivă și rezilientă la schimbările climatice.

□ **PLANUL REGIONAL DE ACȚIUNE PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT (PRAI) 2016-2025 REGIUNEA DE DEZVOLTARE SUD-VEST OLTENIA**

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

Planul reprezintă un document de planificare strategică a nevoilor de formare care au drept scop îmbunătățirea corelării dintre oferta învățământului profesional și tehnic și nevoile de dezvoltare socioeconomică la nivel regional și de creștere a contribuției învățământului superior la dezvoltarea regională, la orizontul anului 2020 și în perspectiva anului 2025.

Obiectivul major al planificării strategice a IPT constă în creșterea contribuției învățământului profesional și tehnic la tranziția rapidă și eficientă către o economie competitivă bazată pe inovare și cunoaștere, participativă și inclusivă.

1.3. Județul Gorj⁴

Județul Gorj este situat în sud-vestul României și în nord-vestul Olteniei, pe cursul mijlociu al râului Jiu. Teritoriul județului Gorj se desfășoară între paralelele de 44.58' latitudine nordică și 45.38' latitudine nordică și meridianele de 22.06' longitudine estică și 23.39' longitudine estică, străjuit la nord de culmile Munților Godeanu, Vâlcan și Parâng. Județul Gorj se învecinează cu județele Hunedoara (la nord și nord-est), Vâlcea (la nord-est și est), Dolj (la sud-est), Mehedinți (vest și sud-vest) și Caraș-Severin (nord-vest). Județul Gorj aparține Regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia, alături de județele Dolj, Mehedinți, Olt și Vâlcea. Suprafața județului este de 5602 km², ce reprezintă 2,35% din suprafața României.

Populația județului Gorj număra, la 1 ianuarie 2020, 311.918 locuitori, ceea ce reprezintă 16,3% din populația regiunii și 1,6% din populația țării. Dintre locuitorii Gorjului, 49,5% sunt de gen masculin și 50,5% de gen feminin. Populația urbană reprezintă 45,5% din populația județului, iar cea rurală 54,5%. Densitatea populației în județul Gorj este de 55,7 locuitori/km². Structura pe naționalități (la recensământul din 2011, când Gorjul înregistra

⁴

<https://www.cjgorj.ro/Date%20site/Dezbateri%20publice/Strategia%20de%20dezv%20a%20jud%20Gorj%202021-2027.pdf>

341.594 locuitori) este următoarea 94,2% români, 1,96% rromi, 0,04% maghiari, 3,8% alte minorități și care nu și-au declarat etnia. Reședința județului Gorj este municipiul Târgu Jiu, alături de care sunt: un municipiu (Motru), 7 orașe (Bumbești-Jiu, Novaci, Rovinari, Târgu-Cărbunestii, Tismana, Turceni, Țicleni), 24 localități componente ale municipiilor și orașelor și 61 comune. Din cele 411 sate, 35 aparțin municipiilor și orașelor.

Județul Gorj se confruntă cu o diminuare a numărului de locuitori, tendință manifestată și pe parcursul ultimilor ani. În plus, județul Gorj a cunoscut și o scădere a populației active, aceasta înregistrând în anul 2019 cea mai scăzută valoare din ultimii 5 ani (61,7 mii persoane). Soldul migrator în județul Gorj a rămas constant negativ în ultimii 5 ani (-2790 persoane în 2019), ca urmare a unei tendințe asemănătoare urmată atât de plecările, cât și de sosirile din mediul urban (-1272 persoane în 2019) și rural (-1518 persoane în anul 2019). Principalele aglomerări urbane din județ corespund polilor de dezvoltare economică (26,7% din populația județului este concentrată în municipiul Târgu-Jiu, 6,1% în Motru).

Din punct de vedere al structurii populației active, județul Gorj prezintă o diferență notabilă față de structura de la nivel național, cele două sectoare economice dominante (industria extractivă și energetică) fiind suprareprezentate și concentrând și cel mai important număr de persoane active. Conform datelor Institutului Național de Statistică, ponderea salariaților care lucrează în industria extractivă este 11,8% la nivelul anului 2019, de peste trei ori mai mult decât media regională (3,15%) și de peste 12 ori mai mult față de media națională (0,94%). Același lucru se manifestă și în industria energetică, unde ponderea la nivel de județ este 5,0% din totalul salariaților gorjeni la nivelul anului 2019, față de 2,3% la nivel regional și 1% la nivel național.

Economia județului Gorj se caracterizează printr-o structură industrial-agrară. Pe teritoriul județului Gorj la nivelul anului 2018 erau 6784 de unități active. Din totalul de 75.145 salariați câți erau înregistrați în județul Gorj în 2019 (de 1,03 ori mai mulți comparativ cu anul 2018), 2,17% erau în agricultură și silvicultură; 17,1% în industria energetică; 13% în industria prelucrătoare; 12,7% în producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat; 2,4% în distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor și activități de decontaminare; 8,18% în construcții; 14,7% în comerț cu ridicata și cu amănuntul; 4,9% în transport și depozitare; 3,4% în hoteluri și restaurante; 0,8% în informații și comunicații; 1% în intermediari financiare și asigurări; 0,3% în tranzacții imobiliare; 2,4% în activități profesionale, științifice și tehnice; 6,7% în activități de servicii administrative și servicii de suport; 4,8% în administrație publică, apărare și asigurări sociale din sistemul public; 7,5% în învățământ; 9,2% în sănătate și asistență socială; 1,1% în activități de spectacole, culturale și recreative; 0,6% în alte tipuri de activități în afara celor menționate. Diversificarea redusă a sectorului servicii în ansamblu este consecința dezvoltării cu precădere a serviciilor conexe sectoarelor economice dominante (producție de energie și industrie extractivă).

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

1.4. Localitățile componente ZMT

1.4.1. Târgu Jiu

1. Prezentare generală

Municipiul Târgu Jiu face parte din regiunea istorică Oltenia, care este situată în partea de Sud-Vest a României, în limitele sale naturale: Fluviul Dunărea la Sud, Râul Olt (al treilea ca mărime din România) la Est, Munții Carpați (Alpii Transilvaniei) la Nord și Vest.

Municipiul Târgu Jiu este reședința județului Gorj, fiind așezat în sud-vestul României, în zona geografică a Subcarpaților Getici, în Depresiunea Târgu Jiu - Câmpu Mare, una dintre cele mai întinse depresiuni subcarpatice intracolinare, între Subcarpații Gorjului la nord și Dealul Bran, la sud, Amaradiei Pietroasei cu Jiul. Se află de-a lungul râului Jiu, de la nord la sud pe o lungime de aproximativ 13 km, iar de la vest la est se desfășoară pe circa 10 km. Municipiul este situat la o altitudine de 195-212 m, la intersecția paralelei 45° 02' latitudine nordică cu meridianul 23° 17' longitudine estică.

Fig. 1 Harta Târgu Jiu⁵

Din punct de vedere administrativ, municipiul se învecinează cu următoarele localități:

⁵<https://www.google.ro/maps/place/T%C3%A2rgu+Jiu/@45.0407812,23.2857559,25545m/data=!3m1!1e3!4m5!3m4!1s0x474d8bba3a5c85db:0xf77e94c16fd42b1e18m2!3d45.0314279!4d23.2689393!5m1!1e2?hl=ro&authuser=0>

- Nord - com. *Stănești*, com. *Turcinești*;
- Est - com. *Bălănești*;
- Sud-est - com. *Scoarța*;
- Sud - satul *Dănești* - com. *Drăguțești*;
- Sud-vest, vest, nord-vest - com. *Lelești*.

Relieful Municipiului Târgu Jiu este depresionar, mărginit la vest și nord-vest de dealuri de încrețire. Târgu-Jiul se situează pe trei terase: terasa superioară, în zona Ciocârlău (altitudine de 210m), terasa medie, cu 20 metri mai jos decât cea superioară, situată în zona fostului lagăr de deținuți politici și terasa inferioară, pe care se întinde cea mai mare parte a orașului.

Din punct de vedere geomorfologic, se găsește amplasat în zona depresionară Târgu Jiu - Câmpul Mare, înconjurată la vest de zona de dealuri (Dealul Târgului), iar în partea de est de Dealul Bălănești, arie depresionară străbătută de râul Jiu de la nord la sud, precum și afluenții acestuia de pe partea stânga (pârâul Amaradia), iar pe partea dreaptă pârâul Șușița cu afluenții săi, toate aceste ape se unesc în aval de Târgu Jiu.

Pe raza municipiului au fost delimitate următoarele unități geomorfologice:

- zona de luncă;
- terasa joasă inferioară a Jiului, Amaradiei și Susitei;
- terasa medie a Jiului și Susitei;
- terasa înaltă (terasa Preajba și Polata);
- câmpul înalt - dealurile.

Toponimul Jiu, prin care este denumită localitatea, a fost menționat pentru prima dată la 23 noiembrie 1406, când domnitorul Mircea cel Bătrân a dat la Tismana o poruncă: "*la mâna popii Nicodim, ca nimeni să nu cuteze a încerca să pescuiască în râul Tismana*". Documentul arată că erau de fata "toți egumenii mănăstirești și cu toți boierii domniei mele. De asemenea și jupan Brața să-i fie hotarnic, pentru că a fost și acest județ al Jiului".

Numele de **Târgu Jiu** apare întâia dată într-o poruncă a voievodului Dan al II-lea (între 1420-1431) semnată la 24 martie 1426, la Argeș, prin care întărea Mănăstirii Tismana unele dării precum și "*morile de la Târgul Jiului, pe care le-a făcut popa Agaton cu munca fraților săi*".

Prima atestare ca oraș a apărut într-un hrisov datat 22 iunie 1597, emis de Mihai Viteazul la Târgoviște, în care era menționat "*Vâlsan ot văroși Targu-Jiu*" (Vâlsan din orașul Targu-Jiu).

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

Un document emis la 25 august 1654 de Matei Basarab menționează orașul ca fiind capitală de județ: *"Deci când am fost la zi și la soroc noi i-am strâns toți la scaunul la Targu-Jiu și am șezut de am cetit cărțile cele de moșie."*

Prin Legea nr. 5/6 septembrie 1950 orașul Târgu Jiu a devenit reședința nou constituitei Regiuni Gorj, care îngloba și localitățile fostului județ Mehedinți precum și unele comune din fostul județ Dolj. El a adăpostit adesea, în vremuri de restriște, pe unii domnitori ai țării cum ar fi: Mihai Viteazul, Matei Basarab, Constantin Brâncoveanu.

La data de 17 februarie 1968 Târgu Jiu a devenit municipiu reședință a județului Gorj.

2. Economia locală

În județul Gorj activitatea economică este concentrată în orașul Târgu-Jiu, urmat de Motru, Rovinari, Novaci, Târgu Cărbunești.

Structura activităților economice prestate de agenții economici din Târgu Jiu a suferit schimbări, respectiv sectorul secundar a înregistrat o creștere mare în defavoarea sectorului primar. Evoluția a fost determinată de măsurile de reorganizare a producătorilor de energie electrică de sub autoritatea *Ministerului Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri*. S-a demarat astfel procesul de înființare al *Societății Comerciale Complexul Energetic Oltenia S.A.*, administrată în sistem dualist, prin *Directorat și Consiliu de Supraveghere*. *Complexul Energetic Oltenia* s-a înființat prin fuziunea societăților comerciale: *Societatea Națională a Lignitului Oltenia Tg.Jiu S.A.*, *Complexul Energetic Turceni*, *Complexul Energetic Rovinari* și *Complexul Energetic Craiova*.

Târgu Jiu are cel mai mare număr de firme la nivelul județului, precum și numărul cel mai mare de salariați. În ceea ce privește profilul economic al municipiului, *producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat* reprezintă domeniul principal din punct de vedere al numărului de angajați (67.70% din total sectoare în anul 2020), urmate de firmele care au ca domeniu de activitate *comerțul cu ridicata și cu amănuntul, activități de servicii administrative și activități de servicii suport, industria prelucrătoare*, ș.a. Ponderea ridicată a angajaților în domeniul industriei și comerțului evidențiază păstrarea caracterului industrial al municipiului.⁶

La nivelul municipiului Târgu Jiu, în anul 2020, întâlnim 8.197 agenți economici. Activitățile economice sunt majoritar concentrate în sectorul terțiar - Servicii, ocupând 82,42% din sectoarele economice, sectorul secundar - *Industrii și construcții* - are o pondere de 15,86%, în timp ce restul de întreprinderi (1,72%) își desfășoară activitatea în sectorul primar - *Agricultură, silvicultură și pescuit*.

În municipiul Târgu Jiu, numărul întreprinderilor din sectorul *Agricultură, silvicultură și pescuit* este mai mic (111) la nivelul anului 2019 și mai mare (141) la nivelul anului 2020, în

⁶ Sursa: *Prelucrare datelor furnizate de Oficiul Registrului Comerțului Gorj, anul 2020*

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

ciuda Crizei Covid-19 care a afectat majoritatea domeniilor de activitate. Din totalul resurselor umane angajate în acest sector, un procent de 99,90% lucrează în agricultură.

Suprafața fondului funciar, în Municipiul Târgu Jiu, este sistematizată în tabelul următor:⁷

Suprafața totală, din care (ha):	10381
Agricolă	6922
Arabilă	4830
Pășuni	868
Fânețe	472
Vii și pepiniere viticole	32
Livezi și pepiniere pomicele	720
Terenuri neagricole total	3459
Păduri și altă vegetație forestieră	1379
Ocupata cu ape, bălți	135
Ocupată cu construcții	1401
Căi de comunicații și căi ferate	418
Terenuri degradate și neproductive	126

În ceea ce privește sectorul industrial din municipiul Târgu Jiu, în anul 2020, acesta concentra 1.300 de întreprinderi, reprezentând 80,85% din numărul total existent în municipiu.

⁷ <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

Ponderea cea mai mare este înregistrată de întreprinderile active în domeniul construcțiilor (45,62%) și de cele din industria prelucrătoare (43,46%).

În prezent, activitatea economică a municipiului Târgu Jiu se bazează pe industria prelucrătoare, urmată de industria extractivă, prin existența sediului central al *Companiei Naționale a Lignitului* în cadrul orașului. Cadrul economic este influențat și de *sectorul comercial*, acesta constituind o pondere de 46% din veniturile totale ale municipiului.

Existența unei legături nemijlocite între nivelul de dezvoltare al populației și procesarea materiilor prime în bunuri finite determină formularea de măsuri și decizii operative care să conducă la creșterea activităților industriale. Dezvoltarea economică este influențată de evoluția sectorului industrial, caracterizat de nivelul productivității, implicarea forței de muncă, dotările tehnice, prețul produselor și procurarea materiei prime.

În ciuda insuficienței dezvoltării a *serviciilor*, comparativ cu alte centre urbane mijlocii din regiunea Sud-Vest Oltenia, Târgu Jiu are o dominantă funcțională terțiară. Serviciile existente se adresează în special populației municipiului și celei din spațiul rural înconjurător, fără a avea o relevanță regională.

Datorită funcției de coordonare a teritoriului, în municipiu lucrează peste jumătate din funcționarii publici ai județului Gorj și dintre lucrătorii din sănătate. De altfel, cel mai mare număr dintre salariații din Târgu Jiu lucrează în sectorul serviciilor.

Sectorul serviciilor concentrează, în anul 2020, 82,42% din societățile comerciale ale municipiului Târgu Jiu, cea mai mare pondere o au firmele din sectorul comerțului cu ridicata și cu amănuntul (42,78%). Alte subsectoare de activitate importante sunt activitățile profesionale, științifice și tehnice cu 10,64% din totalul întreprinderilor, transporturile și depozitarea cu 9,66%, hoteluri și restaurante având o pondere de 5,84%.

În prezent, evoluția economică din ultimele decenii duce la caracterizarea acestuia ca și "*conomie a serviciilor*". Și pentru municipiul Târgu Jiu, sectorul de servicii este majoritar.

3. Protecția mediului

La nivelul Municipiului Târgu Jiu gospodărirea apelor se face prin intermediul Administrației Bazinale de Apă Jiu, care are în administrare bazinul hidrografic Jiu și sectorul de Dunăre cuprins între Baziaș și Bechet, respectiv sub-bazinul Teslui aferent teritoriului județului Dolj.

Municipiul Târgu Jiu este străbătut de râul Jiu. În acest sector este cursul mijlociu al Jiului cu afluentul său Amaradia Pietroasa.

În ceea ce privește sistemul de alimentare cu apă Târgu Jiu, acesta provine din:

- surse subterane: *Iezureni, Preajba, Polata*

- surse de suprafață: *Șușița Verde, Sohodol, Vaja-Clocotiș, Runcu*

care deserveșc atât Municipiul Târgu Jiu, cât și localitățile componente: Bârsești, Drăgoeni, Iezureni, Polata, Preajba Mare, Romanești, Slobozia, Urșai, fiind administrat de către operatorul economic S.C. *Aparegio Gorj S.A.*

Municipiul Târgu Jiu dispune de un sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă care deservește consumatorii casnici, consumatorii publici și o parte din consumatorii industriali. Calitatea apei extrase din foraje corespunde standardelor Legii apei potabile nr. 458/2002 și normelor CE 98/83 din 1998 privind indicatorii de calitate pentru apa destinată consumului uman.

Infrastructura existentă de alimentare cu apă Târgu Jiu constă într-un sistem de alimentare cu apă ce deservește Municipiul Târgu Jiu și cartierele Bârsești, Drăgoeni, Iezureni, Polata, Preajba Mare, Romanești, Slobozia și Urșai.

Sistemul de alimentare cu apă Târgu Jiu deservește în prezent un număr aproximativ de 75.469 locuitori din totalul de 77.027 locuitori, ceea ce reprezintă un procent de conectare de 98%.

Stația de tratare a apei a fost realizată în anul 2004 și reabilitată prin programul POS Mediu, încheiat în anul 2016. Reabilitarea a constat în introducerea treptei de eliminare amoniu, datorită depășirilor frecvente la acest indicator în apa brută preluată din frontul de captare. Rezultatele investigațiilor prezentate în studiul de calitate a apei potabile, evidențiază calitatea corespunzătoare a apei de consum cu cerințele legislației în vigoare, cu excepția Cl⁻ (338,6 mg/l) și Na⁺ (387 mg/l) care depășesc valorile CMA (250 mg/l Cl⁻; 200 mg/l Na⁺). Indicatorii Na și Cl, cu depășiri ocazionale și variabile ca și concentrații în timp nu pot fi încadrați în legea 458/2002 folosind tehnologia actuală.

După traversarea râului Jiu, apa potabilă este preluată de sistemul de distribuție. Rețeaua de distribuție apă potabilă a sistemului de alimentare cu apă Târgu Jiu are o lungime totală de 235 km (inclusiv conducte magistrale de transport) și a fost dată în exploatare între anii 1960-2014. Pe rețeaua de distribuție sunt prevăzute 11 stații tip hidrofor, 247 hidranți PSI, 125 pompe stradale și 13 fântâni arteziene stradale.

În ceea ce privește cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor din municipiul Târgu Jiu se observă faptul că, cantitatea totală de apă distribuită a scăzut de la 5.787 mii metri cubi în anul 2011, până la valoarea de 4.251 mii metri cubi în anul 2019. Situația este similară și din punct de vedere al cantității de apă destinată consumului casnic, care a înregistrat o scădere continuă din anul 2011 până în anul 2019, de la 3.422 mii metri cubi în anul 2011, la 2.880 mii metri cubi în anul 2019.

Rețeaua de canalizare a municipiului Târgu Jiu⁸ se află în exploatarea S.C. *APAREGIO Gorj S.A.* Lungimea totală a rețelei de canalizare din aglomerarea Târgu Jiu este 136,27 km.

⁸ Sursa: Date puse la dispoziție de S.C. *APAREGIO Gorj S.A.*

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

Potrivit sursei citate, 62.815 locuitori echivalenți (l.e.) din totalul de 89.193 l.e., reprezentând aproximativ 70% din locuitorii municipiului Târgu Jiu, sunt efectiv racordați la canalizare. Lungimea rețelei de canalizare este de 82,5 km, din care 28 km canal colector principal. Rețeaua a fost construită etapizat între anii 1958-1999. Cea mai mare parte din cantitatea de apă uzată colectată din municipiu ajunge gravitațional în stația de epurare care este situată în partea de sud a orașului. Excepția o face cartierul Șișești unde sunt montate două stații de pompare a apelor uzate pe rețeaua de canalizare menajeră.

Stația de epurare Târgu Jiu, cu o capacitate de prelucrare proiectată de 500 l/s este subdimensionată față de necesarul actual de cca 1000 l/s. La ora actuală, funcționează numai treapta mecanică, nămolul fermentat și uscat natural pe platformele din interiorul incintei stațiilor nu este evacuat sau valorificat în agricultură. Există cartiere unde rețeaua de canalizare este subdimensionată, unde tuburile de beton sunt macerate (fiind necesară înlocuirea lor), iar stația de epurare nu poate asigura parametrii impuși de NTPA001, decât pentru max 170l/s.

Rețeaua de canalizare preia apele uzate menajere provenite de la cartierele de locuințe tip blocuri și locuințe individuale, precum și de la activitățile administrative și economice ce se desfășoară în aglomerarea Târgu Jiu. Pentru ridicarea nivelului hidrostatic, rețelele de colectare și transport ape uzate sunt echipate cu stații de pompare.

La nivelul municipiului Târgu Jiu, colectarea și transportul deșeurilor municipale sunt asigurate de S.C. Polaris Holdoing S.R.L., care colectează următoarele categorii de deșeururi: 20 03 01 - deșeururi menajere și similare, 20 03 03 - deșeururi stradale, 20 03 02 - deșeururi din piețe, 20 01 01/15 01 01/20 01 39/15 01 02/20 01 40/15 01 04/20 01 02 - deșeururi de ambalaje, 16 02 - deșeururi din categoria echipamentelor electrice și electronice, 20 03 07 - deșeururi voluminoase⁹.

Activitatea de colectare a deșeurilor menajere și similare în amestec se realizează distinct, astfel: în zonele de blocuri înalte, deșeurile se colectează în camerele de precollectare existente la parterul blocurilor; în zonele de blocuri de maxim 4 etaje, deșeurile se colectează în puncte de colectare (platforme supraterane) dotate cu containere (1.1 mc); în zonele cu locuințe individuale, sistemul implementat de colectare a deșeurilor este "din poartă în poartă".

În ceea ce privește activitatea de colectare a deșeurilor menajere biodegradabile, hârtie/carton, plastic/metal, sticla se procedează astfel: în zona de blocuri se realizează prin intermediul punctelor de precollectare amplasate și echipate cu eurocontainere standardizate; pentru gospodăriile individuale, în zona de case, colectarea se prestează din fața gospodăriei, în europubele de 120 l (deșeurile menajere) și saci de 120 l (pentru materiale reciclabile cu o frecvență de 2 ori pe lună).

Polaris M Holding S.R.L. nu stochează nici un tip de deșeu colectat în nici o locație pentru aceasta destinație. Deșeurile colectate în funcție de tipul acestora vor avea destinațiile prevăzute în contractele încheiate cu operatorii economici astfel încât să fie realizate

⁹ Sursa: Planul județean de gestionare a deșeurilor pentru județul Gorj, 2019-2025

obiectivele din contractele de delegare de gestiune prin concesiune și totodată să respecte legislația de mediu aplicabilă, după cum urmează:

- colectarea, transportul și depozitarea finală a deșeurilor municipale amestecate la depozitul conform de la Târgu Jiu în baza contractului încheiat;
- predarea directă a deșeurilor reciclabile din ambalaje către agenții economici autorizați în baza contractelor încheiate;
- predarea directă a deșeurilor DEEE conform categoriilor de echipamente electrice și electronice reglementate de HGR 1037/2010 anexa1A și clasificate conform HG 856/2002 către agenții economici autorizați în baza contractelor încheiate;
- predarea deșeurilor reciclabile amestecate (fracția uscată amestecată în sacii galbeni) provenite de la persoane fizice, agenți economici și instituții publice, către agenți economici autorizați să efectueze sortarea deșeurilor în baza contractelor încheiate și ulterior aceștia să finalizeze procesul de trasabilitate a acestora prin predarea către agenții economici care valorifică și elimină deșeurile reciclabile sortate;
- predarea deșeurilor din construcții și demolări fără conținut de substanțe periculoase și transportul acestora la un depozit indicat de autoritatea de reglementare de mediu precum și la depozitul conform Târgu Jiu în baza contractului încheiat cu operatorul depozitului.

4. Dezvoltare socială

În municipiul Târgu Jiu există unități din rețeaua de sănătate de interes regional, municipal și local. Din categoria unităților de interes regional fac parte *Spitalul Județean, dispensarele medicale, policlinicile și farmaciile*.

Activitatea în acest domeniu este evidențiată prin următoarele date, aferente municipiului Târgu Jiu, puse la dispoziție de *Institutul Național de Statistică* la nivelul anului 2020: în sectorul public există un număr de 1009 paturi în *Spitalul Județean de Urgență Târgu Jiu* și 90 de paturi în sectorul privat, distribuite astfel: 21 paturi în centrele medicale de specialitate și 69 paturi în puncte de lucru ale centrelor de dializă.

În ceea ce privește personalul medical, în sectorul public sunt 253 de medici și 6 medici de familie, în sectorul privat sunt 105 medici și 48 medici de familie. De asemenea, în sectorul public sunt înregistrați 6 farmaciști, 5 stomatologi, 742 angajați ca personal mediu sanitar, iar în sectorul privat 199 farmaciști, 104 stomatologi și 429 salariați personal mediu sanitar.

Potrivit informațiilor puse la dispoziție de *Agencia Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă (AJOFM) Gorj*, municipiul Târgu Jiu are o rată mică a șomajului.

Tabelul de mai jos prezintă principalii indicatori ce caracterizează situația persoanelor fără loc de muncă, la nivelul municipiului, la data de 31.12.2019:

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

Nr. crt.	Indicator	UM	Anul 2019	Anul 2020
1.	Total șomeri, din care:	pers	720	912
2.	– Șomeri indemnizați	pers	411	605
3.	– Șomeri neindemnizați	pers	309	307

În anul 2019, conform datelor furnizate de INS și AJOFM Gorj, în municipiul Târgu Jiu se regăsesc 17,12% din numărul total al șomerilor din județ, rezultând un raport de dependență, la nivelul anului 2019, de 69,32% 114, însemnând că existau aproximativ 69 de persoane în vârstă de dependență la fiecare 100 de persoane în vârstă de muncă.

În municipiul Târgu Jiu se observă un trend general fluctuant în perioada 2012-2020, ca efect al restabilizării economiei naționale după criza economică mondială și implicit și a economiei locale, dar și ca urmare a Pandemiei de Covid-19 declanșată în anul 2020, care a provocat pierderea locurilor de muncă a milioane de oameni.

Responsabilitatea dezvoltării și administrării serviciilor sociale revine autorităților administrației publice locale. Serviciile sociale specializate sunt dezvoltate și finanțate de către *Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului*, iar *Serviciul Public de Asistență Socială local* are responsabilitatea administrării și gestionării serviciilor sociale primare.

Și Municipiul Târgu Jiu trebuie să se adapteze la noile politici în domeniu și să încerce din timp să se pregătească pentru a beneficia cu prioritate de programele finanțate din fonduri guvernamentale și europene care vor fi disponibile în perioada următoare.

Direcția Publică de Protecție Socială Târgu Jiu este structura specializată în administrarea și acordarea beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale, cu personalitate juridică, înființată în subordinea *Consiliului Local al Municipiului Târgu Jiu*, și funcționează ca direcție de asistență socială în baza Hotărârii nr. 797/2017 a Guvernului României, cu scopul de a asigura aplicarea politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și a altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială (persoane fără adăpost, victime ale violenței în familie).

În vederea îndeplinirii atribuțiilor sale, ***Direcția Publică de Protecție Socială Târgu Jiu***, este organizată și funcționează în conformitate cu **Regulamentul aprobat prin Hotărârea 251/24.06.2019 a Consiliul Local al Municipiului Târgu Jiu**. Potrivit acestuia, ***Direcția Publică de Protecție Socială Târgu Jiu***, este alcătuită din următoarele structuri funcționale:

- Serviciul Protecție Socială;
- Compartimentul salarizare, juridic;
- Compartimentul pentru protecția drepturilor copilului;

- Biroul Financiar, Contabilitate;
- Compartimentul achiziții publice;
- Compartimentul Comunicare și Relații Publice;
- Compartimentul "Clubul vârstnicilor";
- Unități care oferă, pe timpul zilei, servicii integrate de educație, îngrijire și supraveghere a copiilor cu vârste cuprinse între 1-3 ani - creșe;
- Compartimentul Asistență Medicală Comunitară;
- Centrul Medical "Speranța";
- Centrul Social de Urgență pentru Persoanele Fără Adăpost - Casa „Iris”;
- Centrul de servicii sociale integrat - Centrul pentru bătrâni Magnolia;
- Centrul de Primire în Regim de Urgență pentru Victimele Violenței în Familie - Casa "Sânziana";
- Centrul Îngrijire Copii "Iasomia";
- Centrul de Zi "Christian" pentru persoanele cu dizabilități "Christian";
- Compartimentul Administrativ.

5. Amenajarea teritoriului și infrastructura de transport

Distanța între capitala țării, București și municipiul Târgu Jiu este de aproximativ 310 km (cale ferată și drum național).

Legătura municipiului cu teritoriul său de influență se realizează prin următoarele drumuri:

- Târgu Jiu - E79 - Petroșani - Hațeg - Deva (HD);
- Târgu Jiu - DN 67 - Scoarța - Râmnicu Vâlcea (VL);
- Târgu Jiu - DN 66 - Rovinari - Filiași - Craiova (DJ);
- Târgu Jiu - DN67 - Motru - Drobeta Turnu Severin (MH);
- Târgu Jiu - Dn 67D - Baia de Aramă (MH).

Legăturile între punctele de intrare/ieșire din municipiu menționate sunt realizate prin:

- Bd. Ecaterina Teodoroiu, pe direcția NE;
- Șos. Calea București, pe direcția E;
- Str. Victoriei, pe direcția S;
- Calea Severin, pe direcția SV;
- Calea Tismanei, pe direcția NV.

Trama stradală a orașului este compusă din străzi de categorii diferite, începând de la străzi cu profiluri ample, de câte 2 benzi pe sens, până la străzi înguste, astfaltate, betonate și balastate.

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

Rețeaua stradală cuprinde străzi de categoria a II-a (de legătură, care asigură circulația majoră între zonele funcționale și de locuit), a III-a (colectoare, care preiau fluxurile de trafic din zonele funcționale și le dirijează spre străzile de legătură) și a IV-a (de folosință locală, care asigură accesul la locuințe și pentru servicii curente sau ocazionale).

Numărul total de străzi este de 313, iar lungimea totală a străzilor orașenești, la nivelul anului 2020, este de aproximativ 192 km.

Dintre acestea, străzile asfaltate au o lungime de 177 km, cele betonate 5,4 km, iar cele pietruite aprox. 10 km.

Principalele artere de circulație (unele din ele având tronsoane de strada de categoria a II) sunt: b-dul Ecaterina Teodoroiu, str. Victoriei, b-dul Constantin Brancuși, Calea București, Calea Severinului, str. Unirii, acestea fiind străzile care traversează zona centrală a orașului, colectând fluxurile majore ale traficului de tranzit și al celui de distribuție, și de asemenea b-dul Republicii, str. Nicolae Titulescu, str. Luncilor, str. Narciselor, str. Barajelor, str. Jiului, str. Ana Ipatescu, str. Geneva, str. Traian.

În municipiul Târgu Jiu există cale ferată de legătură între magistrala feroviară 1 (București - Craiova - Drobeta Turnu Severin - Timișoara - Jimbolia și ieșire spre Belgrad - Serbia) și magistrala feroviară 2 (București - Ploiești - Brașov - Sibiu - Deva - Arad și ieșire spre Budapesta-Ungaria).

Calea ferată de legătură urmărește direcția nord-sud pe două rute: Deva -Petroșani - Tg-Jiu - Rovinari Filiași - Craiova și Deva - Petroșani - Tg-Jiu -Tg-Cărbunești - Filiași - Craiova.

Din punct de vedere al organizării spațiale a teritoriului, profilul spațial la nivelul municipiului Târgu Jiu ține strict de știința urbanismului. Dezvoltarea orașelor este legată de amplasarea lor, adică de poziționarea față de rețelele de schimburi. Acest lucru a constituit factorul determinant de-a lungul istoriei. Din acest punct de vedere, datorită Jiului ce traversează zona, teritoriul municipiului Târgu Jiu are un trecut bogat și deci o tradiție, constituindu-se inițial ca târg de-a lungul unui râu.

Evoluția urbanistică a unei așezări este descrisă în cadrul unui **Plan Urbanistic General (PUG)**. **Planul Urbanistic General (PUG)** reprezintă documentul cu caracter de reglementare, care constituie baza legală pentru realizarea programelor și acțiunilor de dezvoltare la nivel local. Existența unor PUG-uri actualizate, care să exprime în mod realist condițiile și nevoile în continuă schimbare de la nivel local, reprezintă o precondiție semnificativă pentru o dezvoltare locală armonioasă.

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

Conform ultimului Bilanț teritorial avizat al municipiului Târgu Jiu, intravilanul (inclusiv trupurile) este următorul¹⁰:

Zone funcționale	Suprafața (ha)	Procent din total (%)
Zonă instituții și servicii publice	52,00	1,89
Zonă de locuințe cu regim mediu și mare de înălțime, inclusiv funcțiuni complementare	45,20	1,64
Zonă de locuințe cu regim mic de înălțime, inclusiv funcțiuni complementare și locuințe de vacanță	1.399,16	50,93
Zonă unități industriale, de depozite și agricole, din care:	345,35	12,57
- unități industriale și de depozite	303,05	11,03
- unități agricole	42,30	1,54
Zonă spații verzi, agrement și sport	201,00	7,32
Zonă gospodărie comunală	20,90	0,76
Zonă cu destinație specială	110,00	4,00
Zonă căi de comunicație rutieră	310,18	11,30
Zonă construcții aferente rețelelor tehnico-edilitare	64,00	2,33
Zonă activități balnear-turistice	-	-
Alte zone (terenuri neconstruite, ape)	147,35	5,36
Zonă teren agricol	52,00	1,90
TOTAL INTRAVILAN MUNICIPIUL TÂRGU JIU	2.747,14	100,00

6. Administrația publică locală

Autoritățile administrației publice din Municipiul Târgu Jiu sunt Consiliul Local, ca autoritate deliberativă și Primarul, ca autoritate executivă.

Primarul, viceprimarii, administratorul public, secretarul municipiului și aparatul de specialitate al Primarului constituie structura funcțională numită Unitatea Administrativ Teritorială Municipiul Târgu Jiu.

¹⁰ Sursa: PUG existent

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

În ceea ce privește *Aparatul de specialitate al Primarului municipiului Târgu Jiu* este organizat pe compartimente, potrivit structurii organizatorice aprobată prin Hotărârea de Consiliu Local din anul 2020, asigurând ducerea la îndeplinire a hotărârilor Consiliului Local Târgu Jiu, dispozițiilor Primarului Municipiului Târgu Jiu, precum și a altor atribuții stabilite prin lege. Primarul conduce serviciile publice locale, în condițiile prevăzute de art. 61 alin. (5) din Legea nr. 215/2001 privind administrația publică locală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În activitatea sa, *Aparatul de specialitate al Primarului Municipiului Târgu Jiu* răspunde de executarea lucrărilor potrivit atribuțiilor stabilite în *Regulamentul de Organizare și Funcționare*, asigurând aducerea la îndeplinire a actelor normative adoptate de Parlamentul și Guvernul României, a hotărârilor Consiliului Local Târgu Jiu, precum și a Dispozițiilor Primarului Municipiului Târgu Jiu.

În acest sens, în anul 2020, au fost aprobate pentru *Primăria Municipiului Târgu Jiu* organigrama, statul de funcții și numărul de personal prin Hotărâre de Consiliu Local, respectiv un număr total de 178 funcții din aparatul de specialitate al Primarului, din care 3 funcții de demnitari, 145 funcții publice și 30 funcții contractuale.

Funcțiile publice sunt structurate după cum urmează:

- 1 funcție desecretar;
- 19 funcții publice de conducere;
- și 125 funcții publice de execuție.

Personalul contractual este compus din 29 de posturi de execuție și un post de administrator public.

Autoritățile administrației publice locale au accesat fonduri europene în vederea finanțării unor investiții menite să asigure creșterii calității serviciilor publice prestate cetățenilor.

Astfel, au fost depuse spre finanțare /contractate, în cadrul programelor operaționale, o serie de proiecte precum :

- ***DIDACT ONLINE TÂRGU JIU***, - are ca obiect asigurarea accesului elevilor din 20 de unități de învățământ din Municipiul Târgu Jiu la procesul de învățare în mediul online;
- ***“SPRIJIN LA NIVELUL REGIUNII SV OLTENIA PENTRU PREGĂTIREA DE PROIECTE FINANȚATE DIN PERIOADA DE PROGRAMARE 2021-2027 pe domeniile mobilitate urbană, regenerare urbană, centre de agrement/baze turistice(tabere școlare), infrastructura și servicii publice de turism, inclusiv obiectivele de patrimoniu cu potențial turistic și infrastructură rutieră de interes județean, inclusiv variante ocolitoare și / sau drumuri de legătură”***, - proiect în parteneriat cu *Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia* și are ca obiect obținerea de asistență tehnică pentru pregătirea documentațiilor tehnico-economice a următoarelor proiecte care urmau a fi depuse spre finanțare:

- Amenajare alee centrală a grădinii publice din cadrul zonei protejate a ansamblului monumental Calea Eroilor, Municipiul Târgu Jiu, județul Gorj;
- Amenajarea peisagistică a grădinii publice din cadrul zonei protejate a ansamblului monumental "Calea Eroilor" din Târgu Jiu;
- Îmbunătățirea atractivității și siguranței deplasărilor pietonale adiacente coridorului străzii Unirii.
- "Simplu", depus spre finanțare în cadrul POCA,
- "Creșterea eficienței sistemului de iluminat public la nivelul municipiului Târgu Jiu",
- "Extindere și reabilitare Grădinița nr. 8"
- "Extindere și reabilitare Grădinița "Mihai Eminescu", Corp C1,
- "Reabilitare, modernizare și extindere sistem de transport public în comun prin troleibuz
- "Amenajare parcul nr. 1 Cartier Obreja, Municipiul Târgu Jiu,
- "Amenajare parcul nr. 2 Cartier Obreja, Municipiul Târgu Jiu",
- "Amenajare parcul nr. 3 Cartier Obreja, Municipiul Târgu Jiu",
- "Amenajare zona de agrement Cartier Narciselor, Municipiul Târgu Jiu",
- "Achiziție mijloace de transport public - troleibuze 12 m, Ploiești, Tg. Jiu",
- "Stații de reîncărcare pentru vehicule electrice în Municipiul Târgu Jiu",
- "Creșterea fluidității rutiere, îmbunătățirea siguranței cetățeanului și realizarea dispeceratului informatic integrat",
- "Echilibru și Dinamism",

7. Educație și formare

În ceea ce privește **diagnoza sistemul educațional din municipiul Târgu Jiu**, prioritatea a fost concentrată pe îmbunătățirea actului educațional din fiecare unitate școlară, elevii fiind beneficiari direcți ai eforturilor umane și financiare realizate de instituțiile abilitate și responsabile în mod direct.

Numărul de copii/elevi pe niveluri de învățământ din municipiul Târgu Jiu, în anul școlar 2019-2020, a fost structurat astfel¹¹:

- **antepreșcolar** (0 - 3 ani): 235 copii
- **preșcolar** (4 - 6 ani): 2.581 preșcolari
- **primar, inclusiv învățământul special** (clasa pregătitoare și clasele I-IV): 4.452 elevi
- **gimnazial, inclusiv învățământul special** (clasele V - VIII): 3.988 elevi
- **liceal** (clasele IX - XII): 7.337 elevi
- **profesional**: 732 elevi

¹¹ Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

- **postliceal, inclusiv învățământul special:** 1.886 elevi
- **învățământ de maiștri:** 142 elevi
- **învățământ universitar:** 3.369 studenți
- **învățământ universitar de licență:** 2.669 studenți.

Un alt indicator al situației învățământului îl reprezintă numărul de cadre didactice care activează în unitățile din învățământ.

În ceea ce privește numărul de cadre didactice din municipiul Târgu Jiu, în anul școlar 2019-2020, situația se prezintă astfel:

Total personal didactic: 1.463 persoane

- Personal didactic în învățământ preșcolar - 172 persoane;
- Personal didactic în învățământ primar (inclusiv învățământ special) - 237 persoane;
- Personal didactic în învățământ gimnazial (inclusiv învățământ special) - 374 persoane;
- Personal didactic în învățământ liceal - 672 persoane;
- Personal didactic în învățământ postliceal - 8 persoane.

Din punct de vedere statistic, în anul școlar 2019-2020 structura unităților de învățământ din municipiul Târgu Jiu este următoarea¹²:

UNITĂȚI DE ÎNVĂȚĂMÂNT - TOTAL - 38

- Grădinițe de copii - 6 publice și 4 private;
- Școli din învățământul primar și gimnazial - 8;
- Licee - 14;
- Școli din învățământul postliceal - 4;
- Universități - 2.

8. Cultură, culte, sport și agrement

Reședința de județ, Târgu Jiu, este și cel mai important centru cultural al județului Gorj.

De altfel, atât în Municipiul Târgu Jiu, cât și pe tot cuprinsul Județului Gorj, există numeroase monumente istorice, cetăți și muzee care reprezintă importante surse de interes turistic. Dintre acestea, amintim:

- Muzeul arhitecturii populare de la Curtișoara;

¹² Sursa: Date furnizate de Inspectoratul Școlar Județean Gorj

- Mănăstirea Tismana și schiturile Cioclovina de Sus și Cioclovina de Jos;
- Bisericele de lemn Pocruia, Gornovița;
- Mănăstirea Lainici, schitul Locurele,
- Mănăstirea Vișina, schit Plai Bumbăști,
- Biserica de lemn Sârbești;
- Mănăstirea Polovragi;
- Mănăstirea Crasna;
- Casa Glogoveanu din Craiova;
- Casa Memorială „Tudor Vladimirescu”, din comuna Vladimir;
- Cula Cioabă-Chintescu din comuna Slivilești;
- Cula Cornoiu din orașul Bumbăști-Jiu;
- Muzeul de Istorie și Arheologie ”Alexandru Ștefulescu” din Târgu Jiu;
- Muzeul de Artă din Târgu Jiu;
- Biblioteca Județeană „Christian Tell” din Târgu Jiu;
- Teatrul dramatic ”Elvira Godeanu” din Târgu Jiu;
- Casa Barbu Gănescu din Târgu Jiu;
- Palatul Comunal din Târgu Jiu;
- Casa memorială „Ecaterina Teodoroiu”
- Mausoleul Ecaterinei Teodoroiu;
- Monumentul lui Tudor Vladimirescu din Târgu Jiu;
- Colegiul Național „Tudor Vladimirescu” din Târgu Jiu;
- Patrimoniul Brâncuși din Târgu Jiu: Coloana Infinită (Coloana Infinitului), Poarta Sărutului, Masa Tăcerii și Aleea Scaunelor;
- Bustul lui Constantin Brâncuși.

Municipiul Târgu Jiu Unul este un oraș cu o importantă încărcătură istorică și culturală, oferind vizitatorilor bucuria de a se reîntâlni cu istoria și cu viața de altădată, prin obiective clasate ca monumente de arheologie, arhitectură, sau monumente memoriale, aflate încă într-o stare bună de conservare și care oferă municipiului parfumul discret al epocii în care au fost construite.

Astfel, dacă ne referim la patrimoniul imobil al municipiului Târgu Jiu, aici se remarcă o serie de clădiri de patrimoniu, construcții școlare, monumente de artă plastică și memorială, lăcașe de cult, monumente și vestigii. Monumentele catalogate cu valențe istorice și discutate în cazul de față sunt reprezentate de monumente de arheologie, arhitectură fortificată, arhitectură religioasă, arhitectură civilă, sau vestigii de pictură și sculptură monumentală care se regăsesc pe teritoriul municipiului Târgu Jiu.

Ca lăcașe de cult din municipiul Târgu Jiu mai putem menționa:

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

- Biserica "Înălțarea Domnului";
- Biserica "Nașterea Maicii Domnului";
- Biserica "Sfinții Împărați Constantin și Elena";
- Biserica "Sfântul Gheorghe";
- Biserica "Sfânta Treime";
- Biserica "Sfântu Dumitru";
- Biserica "Intrarea Maicii Domnului în Biserică";
- Biserica Adventistă Târgu Jiu 1;
- Biserica Adventistă Târgu Jiu 2;
- Casa de rugăciune Evanghelică;
- Biserica Penticostală Golgota;
- Biserica Baptistă Maranata.

În concluzie, Municipiul Târgu Jiu este important nu numai ca centru istoric și cultural de prestigiu al Regiunii de Sud-Vest Oltenia, ci și din punct de vedere edilitar. Astfel, obiectivele prezentate consolidează potențialul diversificat prin care municipiul reședință de județ poate constitui un centru turistic de sine stătător, sau poate fi inclus în cadrul unor trasee sau circuite de promovare a regiunii. Aceste obiective oferă personalitate și creează un ambient relaxant, prețuit în egală măsură de turiștii care vizitează orașul, cât și de localnici.

1.4.2. Bumbști Jiu

1. Prezentare generală

Orașul Bumbști Jiu este cuprins între paralela 45°10' latitudine nordică și meridianul 23°20' longitudine estică la jumătatea distanței dintre Ecuator și Polul Nord în plină zona temperată.

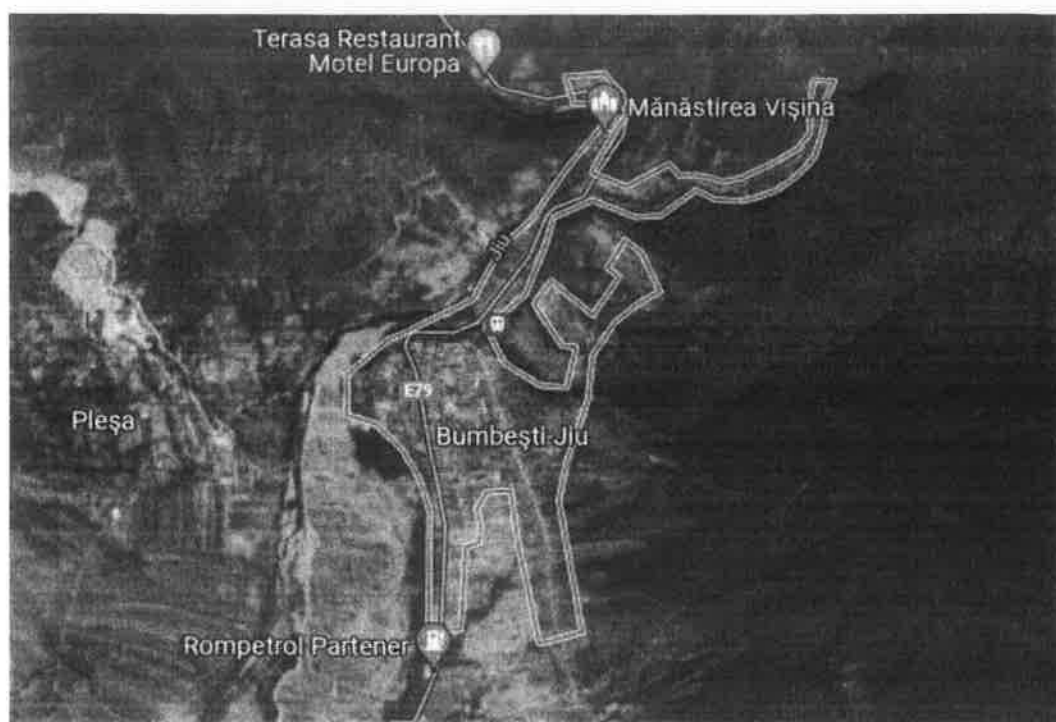

Fig. 1 Harta Orașului Bumbesti Jiu¹³

Ca încadrare în județ, teritoriul administrativ al orașului Bumbesti Jiu se plasează în partea de nord a județului și în zona centrală a acestuia, făcând graniță cu județul Hunedoara (la nord) și având ca vecini municipiul Târgu Jiu (la sud) și comunele Mușetești și Bălănești (la est), Schela și Turcinești (la vest).

Formele de relief întâlnite în limitele teritoriale studiate sunt în cea mai mare parte munții (aici făcându-se demarcația între munții Vulcan și munții Parâng) care se continuă către sud cu zona de dealuri. Orașul Bumbesti Jiu este străbătut de la Nord la Sud de râul Jiu.

În unitatea administrativă Bumbesti Jiu sunt cuprinse și localitățile Curtișoara, Lăzărești, Pleșa și Tetila.

Suprafața administrativă totală a orașului Bumbesti Jiu conform Planului Urbanistic General întocmit în anul 2021 era de 21402.40 ha, din care intravilan 1270.13 ha.

O analiză succintă a formelor de relief plasează orașul Bumbesti Jiu exact la confluența munților Valcan (către vestul județului) cu munții Parâng (către estul județului), zona muntoasă se continuă cu zona de dealuri.

Clima este în general temperat continentală cu o varietate de nuanțe determinate de circulația atmosferică și de componentele de relief prezente.

¹³<https://www.google.ro/maps/place/Bumbe%C8%99ti+Jiu/@45.2031705,23.4292194,11z/data=!4m5!3m4!1s0x474d925b3692e2e3:0x287e760b6e3ab2de!8m2!3d45.1776245!4d23.3856157?hl=ro&authuser=0>

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

Ca atestare istorică există atât surse documentare (14 decembrie 1514 - actul prin care Neagoe Voda da dreptate Mănăstirii Vișina în judecata pentru moșie cu satele Bumbesci și Porceni) dar mai ales surse materiale (ruinele castrului roman).

Pe teritoriul orașului este situat un castru roman construit în anul 106, lucru ce dovedește vechimea sa precum și Mănăstirile Lainici și Vișina datând din secolul XIV.

2. Economia locală

Potențialul natural al solului și subsolului teritoriului administrativ situează orașul Bumbesci - Jiu printre localitățile cu resurse naturale deosebite, fapt ce a determinat o activitate economică diversă și complexă.

Potențialul economic evidențiază existența unor activități economice complexe în domeniul industriei, agriculturii și silviculturii care oferă orașului Bumbesci - Jiu un loc aparte în contextul economic al județului.

Din suprafața totală de 21402.40 ha terenul agricol ocupă 4929,43 ha, adică 23.03%. Defalcarea terenului agricol după folosință și suprafață ocupată este următoarea: arabil - 1581 ha (7.39%), pașuni 2053 ha (9.59%), fânețe 826ha (3.86%), vii 123 ha (0,57%), livezi 256ha (1.2%)¹⁴.

Suprafața totală, din care (ha):	21402
Agricolă	4929,43
Arabilă	1581
Pășuni	2053
Fânețe	826
Vii și pepiniere viticole	123
Livezi și pepiniere pomicele	256
Terenuri neagricole total	16563
Păduri și altă vegetație forestieră	15410,6
Ocupata cu ape, bălți	236,05
Ocupată cu construcții	392,15
Căi de comunicații și căi ferate	245,13
Terenuri degradate și neproductive	189,04

¹⁴ <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Principala unitate industrială o reprezintă UM SADU - care are ca obiectiv fabricarea de produse speciale pentru apărare și produse economice de larg consum. Istoria acestei unități înființate în anul 1938 ca și etapele în care producția a cunoscut atât diversificări specifice momentului dar și perioade de avânt sau stagnare fac din acest important obiectiv pentru oraș principalul furnizor de locuri de muncă pentru o zonă care depășește limita teritoriului administrativ studiat.

În rândul unităților industriale se înscriu cele opt cariere de materiale de construcții ale caror produse au căutat atât în județul Gorj, cât și în afara acestuia la modernizare drumuri, cai ferate, construcții industriale și civile, etc.

Precizăm de asemenea că în luna mai 2003 s-a înființat SC Parc Industrial SRL Bumbesti Jiu, la fosta UM Sadu II, fiind sub tutela Consiliului Județean Gorj. Acest parc industrial are o suprafață de 18,62 ha și are toate utilitățile: rețea de drumuri, alimentare cu apă, canalizare, stație de epurare, gaze naturale, energie electrică, în concluzie o infrastructură puternică.

În oraș sunt 548 de agenți economici care în 2020 au avut o cifră de afaceri de 204,8 milioane lei și un profit de 14 milioane lei cu un total de 1.326 de angajați. Societățile comerciale cu activitate sunt profilate pe producție industrială, semifabricate, prestări servicii, comerț (cea mai mare parte), produse alimentare, etc.

Există și capacități nepuse în valoare care au o infrastructură bună și dotare aferentă la Parcul industrial Bumbesti Jiu (Sadu II).

3. Protecția mediului

Resursele de apă de suprafață ale orașului sunt constituite din rețeaua hidrografică a râului Jiu și a afluenților acestuia.

Dacă râul Jiu, prin poluarea pe care o suportă înainte de intrarea în județ are categoria a III-a de calitate, ceilalți afluenți sunt de bună calitate și pot constitui surse de alimentare cu apă a localităților, așa cum este acumularea de pe paraul Sadu.

Resursele de apă subterană sunt bogate în zona studiată, astfel că întâlnim o hidrostructură complexă, de mari dimensiuni în care se dezvoltă pe verticală o succesiune de orizonturi acvifere.

În prezent, pentru orașul Bumbesti distribuția se face printr-o rețea a cărei lungime totală este de 52 km.

Canalizarea și epurarea apei uzate se face pentru întreaga localitate excepție făcând satul Plesa. Lungimea totală a rețelei de canalizare este de 27 km.

4. Dezvoltare socială

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

Conform recensământului populației și locuințelor din 2011, populația stabilă a orașului Bumbesti Jiu era la data respectivă de 8795 locuitori.

Densitatea populației este de 63 loc/kmp, cu puțin inferioară densității medii pe județ (71loc/kmp), ceea ce caracterizează un spațiu de o concentrare medie a populației.

Structura demografică arată că populația din grupa de vârstă 16-60 ani este majoritară iar "raportul de dependență", respectiv raportul dintre populația adultă (16-60 ani) și populația sub 16 ani și de 60 ani și peste este pozitiv.

Față de recensămintele anterioare se înregistrează o îmbunătățire semnificativă a gradului de instruire generală și specială a populației. Crește numărul și proporția absolvenților de învățământ secundar și superior concomitent cu reducerea sensibilă a numărului și proporției absolvenților de învățământ primar și a numărului persoanelor care nu au absolvit nici o școală. În martie 2022, la nivelul orașului Bumbesti Jiu, numărul total de șomeri era de 46 dintre care 21 (45,65%) femei.

Pe teritoriul orașului Bumbesti Jiu sunt 4377 locuințe repartizate astfel: în Orașul Bumbesti Jiu 3124, în satul Plesa 196, în satul Lazaresti 162, în satul Tetila 491, în Curtisoara 404. Suprafața locuibilă este de 114.442 mp.

Defalcarea terenului neagrabil după folosință și suprafața ocupată este următoarea: păduri 15512ha (72.48%), ape 236 ha (1.1%), drumuri 234ha (1.1%), construcții 341ha (1.59%), neproductiv 97ha (0.45%).

Împartit pe localități intravilanul orașului este împartit astfel: Bumbesti Jiu 640.53ha, Curtisoara 253.16ha, Lazaresti 65.28ha, Plesa 127.64 ha, Tetila 199.61ha.

Spitalul orășenesc are o capacitate de spitalizare de 132 paturi repartizate pe cinci secții de specialitate și trei compartimente după cum urmează:

- Medicina internă - 25 paturi din care cronici - 10 paturi
 - Chirurgie generală - 25 paturi din care compartiment ATI (anestezie și terapie internă) - 5 paturi
 - Urologie 5 paturi
 - Obstetrică ginecologie - 25 paturi din care neonatologie (noi născuți) - 5 paturi
 - Pediatrie - 12
 - Neurologie - 25 paturi din care recuperare neurologică - 13 paturi
- Spitalul dispune de asemenea de:
- Laborator de analize medicale
 - Laborator de radiologie și imagistică medicală cu punct de lucru în ambulatoriu
 - Farmacie cu circuit închis
 - Camera de gardă
 - Spitalizare de zi

- Cabinet de prevenire si control al infectiilor nosocomiale
- Cabinet planificare familiala
- Kinetoterapie

In structura spitalului functioneaza si ambulatoriu de specialitate cu cabinet de specialitate corespunzator cu specialitatile medicale din spital:

- Cabinet medicina interna
- Cabinet chirurgie generala
- Cabinet obstretica ginecologie
- Cabinet pediatrie
- Cabinet neurologie
- Cabinet urologie
- Cabinet ortopedie si traumatologie
- Cabinet de RBFT

Managementul cazurilor medicale de urgență este asigurat, la nivelul spitalului orașenesc, care dispune de camera de gardă. Transportul pacienților de urgenta este asigurat de Serviciul județean de ambulanță Gorj, prin statia de ambulanță de la nivelul spitalului.

Rețeaua medicală din Bumbesti Jiu este completată prin existența altor facilități precum:

- două farmacii;
- 4 cabinete medici de familie si 1 cabinet stomatologic, în cadrul policlinicii;
- 2 cabinete stomatologice care funcționează în regim privat;
- 1 dispensar școlar, care asigură și asistența medicală cu cadre medii la creșa din localitate;
- 1 cabinet medical, dotat cu aparatura moderna, in satul Tetila (finanțat din fonduri europene);
- 1 dispensar veterinar.

În Orașul Bumbesti - Jiu, există 3 persoane care beneficiază de prevederile Legii 416/2001 privind venitul minim garantat.

5. Amenajarea teritoriului și infrastructură de transport

Din punct de vedere al accesibilitatii, teritoriul orasului Bumbesti Jiu are o buna accesibilitate atat de la centrul judetului (municipiul Targu Jiu), fata de care se afla la o distanta de 18 km si de orasul Novaci, fata de care se afla la o distanta de 37 km.

Reteaua de cai rutiere din oras, analizata in contextul legaturilor cu comunele invecinate si cu legaturile de transport judetean, este formata din:

- DN 66 Targu Jiu - Petrosani;
- DJ 665 care face legatura cu orasul Novaci si cu zona de nord a judetului;

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

- DC 149 care face legatura cu comuna Schela;
- DC 2, 3, 3A care asigura legatura cu satele apartinatoare.

Lungimea totala a strazilor din intravilan este de 55.11 km din care 13.235 km reprezinta drumul national, 8.725 km drumul judetean si 33.15 km este reprezentat de strazile propriu - zise din orasul Bumbesti Jiu (6.2 km) si de strazile rurale si drumurile locale (26.95km).

Căile de comunicație reprezentate de căile ferate și căile rutiere au o densitate peste media pe județ, fapt ce demonstreaza o data in plus gradul de dezvoltare al orașului. Rețeaua de căi ferate este reprezentată în primul rând de calea ferată normală ce traverseaza oral de la Nord la Sud si care face legatura intre Oltenia si Ardeal prin defileul Jiului cu un circuit simplu, electrificat si cu o capacitate scazuta de transport.

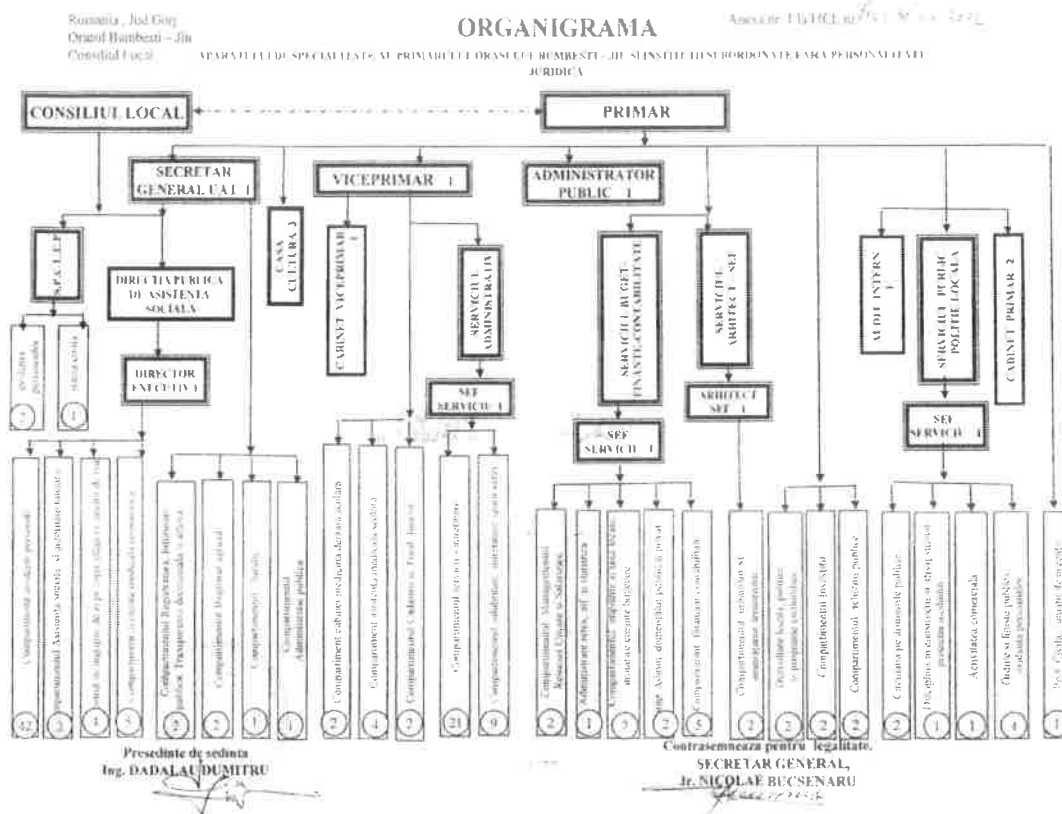
6. Administrația publică locală

La nivelul UAT Orașul Bumbesti Jiu regasim un număr total de 150 de posturi dintre care 105 posturi ocupate și 45 de posturi vacante, distribuite astfel¹⁵:

Funcția / Număr posturi	Ocupate	Vacante	Total
Nr. total de demnitari	2	0	2
Nr. Total de funcții publice de conducere	2	3	5
Nr. Total de funcții publice de execuție	27	16	43
Nr. Total de funcții contractuale de conducere	0	2	2
Nr. Total de funcții contractuale de execuție	37	19	56
Nr. Total asistenți personali ai persoanelor cu handicap grav	37	5	42
Nr. Total de posturi din cadrul instituției/autorității publice	105	45	150

¹⁵ <https://www.bumbesti-jiu.ro/primaria/organigrama>

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

7. Educație și formare

În perioada actuală procesul de învățământ se desfășoară prin:

- Școala Gimnaziala Nr.1 Bumbesti Jiu;
- Liceul Mihai Viteazul infiintat in anul 1965 ca liceu teoretic;
- Școala Primara Curtișoara - înființată în 1844 de către preotul Hristea Băloi (nefuncționala);
- Școala Generală Bumbesți înființată în 1866(nefuncționala), in prezent centru SMURD, sediu Comandament Jandarmi;
- Școala Generală Pleșa-înființată în 1949 de Mărculescu Nicolae(nefuncționala) in prezent centru de salvamont;
- Școala Primara Tetila infiintata in 1843 de preotul Popescu C-tin;
- Școala Primara Lăzărești-înființată în 1949;
- Grădinița cu program prelungit Bumbesti Jiu.

La nivelul Orașului Bumbesți Jiu, în anul 2020, existau 933 de copii în grădinițe și creșe

și elevi și studenți cuprinși în procesul de educare și formare, cu un total de 66 de cadre didactice.

8. Cultură, culte, sport și agrement

Activitatea culturală, în forma organizată poate fi desfășurată în caminele culturale Curtisoara și Bumbesti și la Casa de Cultură Ghe Tatarescu a orașului Bumbesti Jiu .

Locuitorii beneficiază de serviciile bibliotecii orașenesti care funcționează în clădirea Casei de cultura Ghe Tatarescu.

Localitatea beneficiaza și de un ziar local Puls care se distribuie gratuit.

La nivelul Orașului Bumbesti Jiu regăsim următoarele lăcașuri de cult:

- BISERICA “ SFÂNTUL NICOLAE” DE LA BUMBEȘTI

În anul 1902 a fost construită o biserică de zid , refăcută ulterior în anul 1942.

- BISERICA “ÎNĂLȚAREA DOMNULUI” DE LA BÂRLEȘTI

La 1760 în localitate exista o biserică din lemn.

În cimitir, lângă biserică, este o cruce de la 1778.

Biserica actuală a fost ridicată de bârleșteni (începută în 1930 și terminată în 1940:

- BISERICA “SFÂNTUL GHEORGHE “DE LA PORCENI

Biserica cu hramul Sfântul Gheorghe din satul Pleșa (fost Porceni Birnici) a fost construită în anul 1936, prin contribuția exclusivă a enoriașilor, din zid de piatră, cărămidă și ciment, cu lungimea de 19 metri iar lățimea de 7 metri, în formă de cruce, cu o turlă mare pantocrator așezată pe patru carlote din beton armat, care are în față un baldahin. Clădirea lăcașului de cult este acoperită cu tablă zincată.

Pictura a fost executată în ulei de Matei Băzăvan din Tg-Jiu în stil bizantin .

Această sfânta biserică posedă nouă icoane, operă de mare valoare artistică, lucrate în mozaic, creația și donația pictoriței Nora Steriadic din București. Sfânta biserică s-a sfințit de către P. C. Pr Aristide Geamănu, protoereul Județului Gorj, la 4 octombrie 1944.

- BISERICA “SFÂNTUL NICOLAE” DE LA LĂZĂREȘTI

Lacașul de cult, este monument istoric, fiind construit în anul 1763, ulterior fiind reparat în 1932 și ulterior între anii 1973-1975. Din punct de vedere constructiv, biserică are fundația din piatră cu var, pereții din lemn și învelitoarea din țigla. Clopotnița bisericii are o semnificație aparte fiind realizată în întregime de către localnici cu ocazia lucrărilor de reparație asupra bisericii care au fost realizate în 1973.

- Biserica “SFÂNTUL ILIE” SADU

Biserica Sfântul Ilie, Sadu, din localitatea Bumbesti-Jiu a fost construită din necesitatea de a deservi religioasă comunitatea ortodoxă care s-a format odată cu începerea construirii liniei

ferate Bumbesti-Livezeni și apoi a construirii și funcționării Uzinei Sadu (fosta Pirotehnice a Armatei) . Odată cu deschiderea acestor șantiere au fost construite barăci din lemn, formându-se o colonie muncitorească.

Odată cu înființarea acestei colonii muncitorești s-a impus și construirea unei capele pentru a deservi credincioșii ortodocși ai acestei colectivități.

Ca și barăcile ce serveau drept locuință muncitorilor angajați să construiască UM Sadu, capela din Sadu a fost construită din panouri de lemn fără a fi pusă pe o temelie de piatră sau de ciment, ci pe bucăți de lemn. A fost acoperită cu carton gudronat, care se deteriorează rapid și în 1981 straturile de carton și de smoală puse de-a lungul timpului ajunseseră la o grosime de 12 cm.

– BISERICA ADVENTISTĂ

A fost construită începând cu 1992, pe un teren pus la dispoziție de Consiliul Local.

Mai există pe teritoriul orașului Bumbesti-Jiu, 2 biserici baptiste și mai activează, răspândind credința prin felul lor aparte, martori ai lui Iehova.

În orașul Bumbesti Jiu își desfășoară activitatea Clubul Sportiv Parângul Bumbesti Jiu având ca principal acționar Consiliul Local Bumbesti Jiu. Acest club sportiv cuprinde două secții:

- fotbal - o echipa de juniori înscrisă în campionatul județean „Juniori D” (under 13);
- box - copii, juniori și seniori care participă la competiții conform calendarului competițional primit de la Federația Română de Box;
- Cele trei săli de sport din localitate au toate dotările corespunzătoare și asigură activități pentru echipele de fotbal, pentru volei și tenis de câmp.

Autoritățile administrației publice locale, au în vedere reabilitarea ștrandului din localitate, iar în acest sens au fost făcute demersuri pentru identificarea surselor de finanțare.

În anul 2013 s-a realizat o bază sportivă cu gazon sintetic în zona ștrandului și s-a finalizat o bază sportivă cu gazon sintetic la Colegiul Mihai Viteazul.

1.4.3. Arcani

1. Prezentare generală

Comuna Arcani este situată în partea de nord-vest a județului Gorj, la poalele munților Vâlcan, mai exact în curpînsul Depresiunii subcarpatice oltenice de sub munte. Suprafața totală a comunei Arcani este 2.716 ha.

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

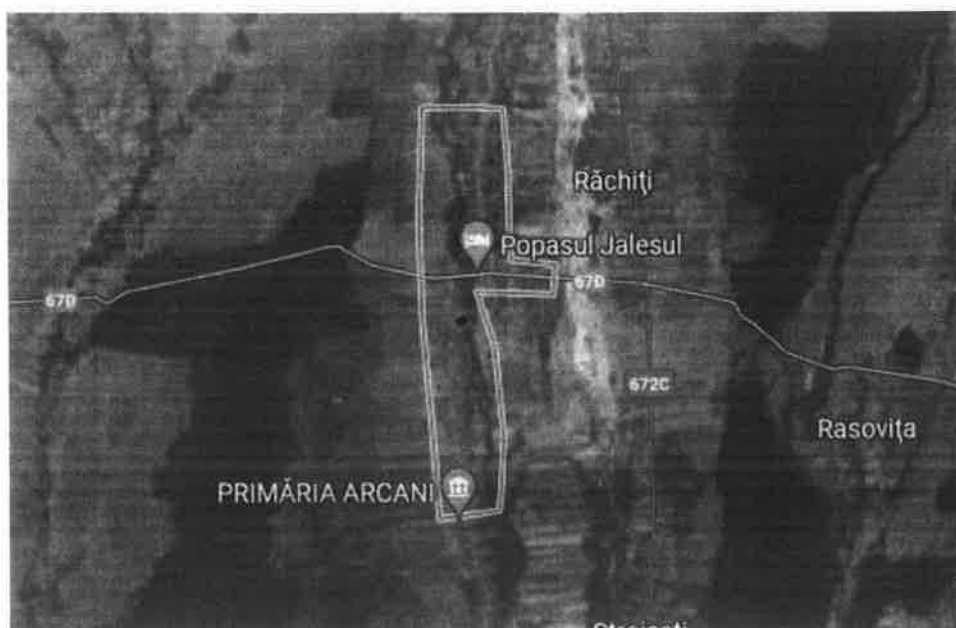

Fig. 1 Harta localității Arcani¹⁶

Comuna Arcani se învecinează la nord cu comuna Runcu, la vest se învecinează cu comuna Peștișani, la est cu comunele Bălești și Lelești, iar la sud se învecinează cu comuna Bălești.

Comuna Arcani este formată din patru sate: Arcani - satul reședință de comună, Sănătești, Stroiești și Câmpofeni. Poziția comunei Arcani în cadrul județului asigură o legătură comodă atât cu centrul politico-social al județului (municipiul Târgu Jiu) cât și cu celelalte centre de interes către care migrează locuitorii comunei pentru satisfacerea diverselor necesități sau chiar navetă.

Satele Sănătești, Arcani și Câmpofeni se situează de-a lungul Văii Jaleșului începând de la o distanță de aproximativ 3 km la sud de izvoarele Jaleșului și se întind pe o lungime de 7 km. Satul Stroiești este situat la stânga albiei Sohodolului și se leagă spre sud cu satul Stolojani din comuna Cornești.

Astfel, Comuna Arcani se situează la o distanță de aproximativ 15 km față de Municipiul Târgu Jiu, reședința județului Gorj, drumul național DN 67D Târgu Jiu fiind legătura dintre comună și municipiu. De asemenea, prin intermediul drumului județean DJ 672E se face legătura cu Baia de Aramă. În ceea ce privește căile de comunicații zonale se mai pot aminti:

- DN 67D Târgu Jiu - Baia de Aramă;

¹⁶<https://www.google.ro/maps/place/Arcani/@45.0877901,23.1223846,14325m/data=!3m1!1e3!4m5!3m4!1s0x474df5ce27f55ab1:0x440b6e9f0b6625cc!8m2!3d45.0889719!4d23.1325223?hl=ro&authuser=0>

- DJ 672E ce pornește din DN67 Cornești-Stoljani-Arcani-Runcu (DJ 672C);
- DJ 672C ce pornește din DN67 Ceauru-Tălpășești-Stroiești-Răchiți-Runcu (DJ672D);
- DC 80 Arcani (DJ 672E)-Brădiceni (DJ 672);
- DC 81 Câmpofeni (DJ 672E)-Stroiești (DJ 672C);

Relieful este reprezentat de dealurile care aparțin Subcarpaților Olteniei. La est și vest sunt poziționate două dealuri paralele, legate de dealurile Runcului. În Subcarpații Olteniei se disting 3 compartimente: la nord o depresiune subcarpatică, la sud, numeroase depresiuni intracolinare, la centru se află fragmente ale dealurilor subcarpatice (Dealul Rasovei - 350 m și Dealul Stroiești - 306 m). Între dealuri se întinde câmpia aluvionară a Jaleșului și a Sohodolului pe o lățime de aproximativ 2-3 km. 36

Gruirile piemontane sunt puțin extinse apărând sub forma unor culmi scurte cu spinările domoale, constituind nivelul inițial al depresiunii, în care s-au adâncit ulterior văile bazinului râului Tismana. Accesul facil în zonă a dus la popularea intensă a zonei, astfel localitățile se prezintă sub forma unui șir de intravilane axate de-a lungul văilor.

Din punct de vedere climatic, Comuna Arcani este caracterizată de o climă temperat continentală, dar fiind situată în sud-vestul țării se pot simți influențe mediteraneene. Astfel, radiația solară se situează în jurul valorii de 1000 kcal/cm³/an, temperatura medie anuală este de 10°C, cu medii de -2°C în luna ianuarie și de 19°C în luna iulie. În ceea ce privește precipitațiile, acestea au o distribuție neuniformă având o medie de 800 mm/an cu maxime cantitative în perioada mai-iunie și noiembrie și minime în luna februarie.

Conform scrierilor din cele mai vechi timpuri (Arhivele Olteniei, nr.59), Arcanii făceau parte din Județul Jaleș cu reședința la Dăbăcești. Acest județ era denumit în acest mod datorită râului Jaleș, care datorită lungimii de 37 km reprezenta unul dintre cele mai importante componente hidrografice din zonă. Astfel, Județul Jaleș și Arcanii sunt menționate în mai multe scrieri precum: Hrisovul din 3 Octombrie 1385, Hrisovul din 27 octombrie 1387, Diploma Împăratului Sigismund din 28 Octombrie 1428.

Comuna Arcani formează încă din cele mai vechi timpuri o unitate politico-administrativă sub numele de Arcani cu satele: Stoieștii - atestat documentar la 1460, Câmpofenii (Câmpu-Fomii) -la 1537 și Sănăteștii la 1637.

Pe lângă cele mai vechi scrieri referitoare la Arcani ca fiind o unitate teritorială, acestea menționează și faptul că satul Arcani a fost mereu un centru administrativ și social, dar și un sat de moșeni înstăriți.

În decursul timpului, documentele istorice ale unor evenimente de referință ale neamului românesc (Revoluția de la 1821, Războiul de Independență, cele două războaie

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

mondiale) au amintit permanent participarea locuitorilor comunei și nu de puține ori jertfa acestora.

În ceea ce privește teritoriul actual al Comunei Arcani, aceasta cuprinde un număr de patru sate componente: Arcani (centrul comunei), Sănătești, Stroiiești și Câmpofeni, conform Legii nr. 2/1968 de organizare administrativ teritorială a României.

Satul Arcani este considerat ca fiind una dintre cele mai antice localități datorită lui Vasile Pîrvan care afirmă că Arcinna este nume traco-getic. Ca simbol al acestei perioade la Muzeul din Arcani se poate găsi un topor și un fragment de cuțit din această epocă.

2. Economia locală

Încă de la începutul constituirii acestei așezări agricultura și creșterea animalelor au fost principalele moduri de obținere a veniturilor pentru oamenii din localitate.

La nivelul comunei Arcani, agricultura este reprezentată de o suprafață relativ mare de teren cultivabil, însă cu o fertilitate redusă datorită texturi argiloase a solului și a excesului de umiditate prezent aici. Totodată, panta terenurilor este relativ crescută cu unghiuri de aproximativ 15-20 grade iar aciditatea solului este moderată având PH-ul între 5,5-5,8.

Producțiile vegetale și animale care se înregistrează în cadrul comunei evidențiază faptul că agricultura practică este una de subzistență în care oamenii folosesc practici agricole învechite pentru satisfacerea, în principal, a consumului propriu și foarte puțin pentru valorificarea din punct de vedere economic. De asemenea, creșterea valorii adăugate în urma prelucrării produselor vegetale și animale este aproape inexistentă la nivelul comunei.

Fondul funciar este constituit din terenurile de orice fel, indiferent de destinație, de titlul pe baza căruia sunt deținute sau de domeniul (public, privat, cooperatist, obștesc etc.) din care fac parte.

Fondul funciar este format din teren arabil, pășuni și fânețe naturale, vii și livezi, păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră, construcții, drumuri și căi ferate, ape, bălți și alte suprafețe.

Suprafața totală a fondului funciar este de 2716 hectare din care¹⁷:

Suprafața totală, din care (ha):	2716
Agricolă	1606
Arabilă	749
Pășuni	369
Fânețe	285
Vii și pepiniere viticole	45

¹⁷ <http://statistici.INSSE.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Livezi și pepiniere pomicole	158
Terenuri neagricole total	1110
Păduri și altă vegetație forestieră	983
Ocupata cu ape, bălți	19
Ocupată cu construcții	53
Căi de comunicații și căi ferate	48
Terenuri degradate și neproductive	7

Economia și dezvoltarea acesteia în cadrul comunei Arcani se află într-o strânsă legătură cu contextul socio economic și cu factorii fizico-geografici și de mediu.

Încă de la începutul constituirii acestei așezări agricultura a fost principalul mod de obținere a veniturilor pentru oamenii de aici. Astăzi economia locală începe să se diversifice puțin câte puțin fiind susținută și de strategiile regionale și naționale care încurajează dezvoltarea mediului rural.

În prezent, în localitatea Arcani își desfășoară activitatea un număr de 135 entități juridice (Societăți Comerciale, Persoane Fizice Autorizate, Întreprinderi Individuale) care desfășoară activități de natură economică atât pentru satisfacerea nevoile interne cât și externe.

Printre principalele domenii de activitate se pot enumera:

- Cultivarea plantelor;
- Creșterea animalelor;
- Activități non-agricole;
- Prestări servicii;
- Comerț;
- Construcții.

Din punctul de vedere al dezvoltării economice, în localitatea Arcani întâlnim 135 agenți economici care au avut în 2020 o cifră de afaceri de 8,7 milioane lei, și un profit net de 3 milioane lei. Totodată numărul de angajați în cadrul acestor societăți era de 74¹⁸.

3. Protecția mediului

Agricultura ecologică promovează sisteme de producție durabile, diversificate și echilibrate, în vederea prevenirii poluării recoltei și mediului. Producția ecologică în cultura plantelor, fără utilizarea produselor tradiționale nocive, cunoaște o preocupare specială de câteva decenii în țările dezvoltate economic. Interesul pentru produsele și producția ecologică

¹⁸ <https://www.topfirme.com/judet/gorj/localitate/arcani/>

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

este în continuă creștere și în țara noastră. În comuna Arcani există și agricultori care se ocupă cu agricultura ecologică, în principal cu produsele apicole.

În comuna Arcani nu există factori industriali care contribuie la poluarea mediului înconjurător al comunei, singura sursă identificată de poluare fiind depozitarea necorespunzătoare a deșeurilor de natură menajeră. .

Comuna Arcani dispune de rețea de alimentare cu apă potabilă formată din instalații de captare și tratare a apei, conducte de transport, rezervoare de înmagazinare, stații de pompare și conducte de distribuție, având o lungime de aproximativ 16 km. Serviciul de furnizare a apei este administrat la nivel județean de un operator regional.

Din punct de vedere al gospodăriile racordate, situația se prezintă în felul următor:

- Satul Arcani - 274 gospodării racordate;
- Satul Câmpofeni - 178 gospodării racordate;
- Satul Sănătești - 179 gospodării racordate;
- Satul Stroești - 135 gospodării racordate.

Comuna Arcani dispune de rețea de canalizare în toate satele componente, având o lungime totală de 25,86km și o stație de epurare a apelor uzate care deversează apa în râul Jaleș. Din punct de vedere al gospodăriilor racordate situația se prezintă în felul următor:

- Satul Arcani - 111 gospodării racordate;
- Satul Câmpofeni - 86 gospodării racordate;
- Satul Sănătești - 104 gospodării racordate;
- Satul Stroești - 42 gospodării racordate;

La nivelul localității, colectarea deșeurilor se face în mod selectiv, respectând toate reglementările de mediu în vigoare, iar sistemul de canalizare funcționează la parametri normali asigurând colectarea și epurarea apelor uzate prin intermediul stației de epurare.

4. Dezvoltare social

Comuna Arcani asigură cetățenilor săi accesul la serviciile medicale prezente în cadrul dispensarului uman din localitate.

Dispensarul medical are în componența sa trei medici:

- Un medic stomatolog;
- Doi medici generalişti.

Dispensarul a fost înființat în anul 2020, prin accesarea fondurilor disponibile în cadrul Programului Național de Dezvoltare Locală pentru asigurarea serviciilor medicale de calitate dedicate locuitorilor din comuna Arcani.

Cel mai apropiat spital se află în municipiul Târgu Jiu, la o distanță de 16km de comuna Arcani, fiind principalul loc unde locuitorii comunei au acces la investigații și consultări de specialitate pe diverse ramuri ale medicinei.

În comună există și un punct de lucru farmaceutic de unde locuitorii își pot procura medicamentele recomandate de medici sau alte suplimente alimentare.

La nivelul Comunei Arcani sunt realizate în mod regulat campanii de informare care au ca scop menținerea sănătății populației și prevenirea diverselor afecțiuni. Aceste activități vizează aspecte importante precum:

- Metode de prevenție a bolilor și afecțiunilor viitoare;
- Conștientizarea problemelor de sănătate;
- Adoptarea unui stil de viață sănătos prin alimentație și mișcare fizică;

Conștientizarea importanței efectuării analizelor medicale regulate.

La nivelul comunei Arcani, sunt prestate o serie de servicii sociale pentru a răspunde nevoilor cetățenilor și creșterii calității vieții acestora. Astfel, sunt înregistrate:

- 5 persoane care au calitatea de asisten personal și care sunt angajate să se ocupe de persoanele cu diferite grade de dizabilități;
- 14 persoane vulnerabile care beneficiază de ajutor social.

Conform datelor furnizate de Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Gorj, la 30 octombrie 2020, la nivelul localității Arcani era înregistrat un număr de 15 șomeri.

La nivelul județului Gorj, la data de referință 30 octombrie 2020, era înregistrat un număr de 5159 șomeri.

5. Amenajarea teritoriului și infrastructura de transport

Amenajarea teritoriului este un concept strâns legat de urbanism. În consecință, cele două concepte trebuie tratate împreună. Amenajarea Teritoriului și Urbanismul reprezintă un complex de cunostinte *știintifice, tehnice, functionale si estetice* care serveste la satisfacerea unor necesitati obiective ale colectivitatilor umane de diferite categorii .¹⁹

În același timp este esențial de arătat faptul că, interacțiunile dintre amenajarea teritoriului și transporturi aduc în actualitate noi provocări precum: logistica și sistemele de transport în contextul fluxurilor economice și sociale actuale, creșterea coeziunii teritoriale și a cooperării între orașe și regiuni, modificări ale factorilor de atractivitate în amplasarea întreprinderilor, dinamica turismului afectată. Așadar, cheștiunea relației dintre amenajarea teritoriului și dezvoltarea infrastructurii de transport, elemente cheie pentru orice demers care

¹⁹ <https://www.lora.ro/urbanism-si-amenajarea-teritoriului-definitie-scurt-istoric/>

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

are în vedere dezvoltarea zonelor rurale, în contextul creșterii calității serviciilor prestate către cetățeni.

În ceea ce privește Comuna Arcani, este de remarcat că aceasta beneficiază de o rețea relativ corespunzătoare de căi de comunicație rutieră din punct de vedere al deservirii tuturor satelor și a legăturilor acestora cu centrul de comună și de aici legătura cu centrele de interes major. Lungimea rețelei de drumuri este de aproximativ 23km, aceasta fiind modernizată prin intermediul fondurilor europene (FEADR).

Principalele drumuri ce trec prin comună sunt:

- DN67 D Târgu Jiu - Baia de Aramă;
- DJ67 E ce pornește din DN67 Cornești-Stolojani-Arcani-Runcu (DJ 672C);
- DJ672 C ce pornește din DN67 Ceauru- Tălpășești-Stroiești-Răchiți-Runcu (DJ672D);
- DC80 Arcani (DJ672E)- Brădiceni (DJ672);
- DC81 Câmpofeni (DJ672 E)- Stroiești (DJ 672C).

Din punct de vedere al situației drumurilor din comuna Arcani, situația se prezintă astfel:

- Drumuri comunale asfaltate - 5,43km;
- Drumuri județene asfaltate - 10,86km;
- Drumuri pietruite - 17,34km;
- Drumuri de pământ - 7km;

La nivelul comunei Arcani nu există căi de comunicație feroviară, cea mai apropiată gară care deservește locuitorii comunei fiind la Târgu Jiu.

Transportul public în comuna Arcani se realizează prin intermediul operatorilor privați. Comuna Arcani este conectată la sistemul energetic național prin rețeaua de energie electrică. Gospodăriile, instituțiile și societățile comerciale sunt racordate la rețeaua de distribuție a energiei electrice furnizate de CEZ Vânzare.

Rețeaua de joasă tensiune, destinată consumatorilor casnici și iluminatului public este racordată la posturi de tip aerian.

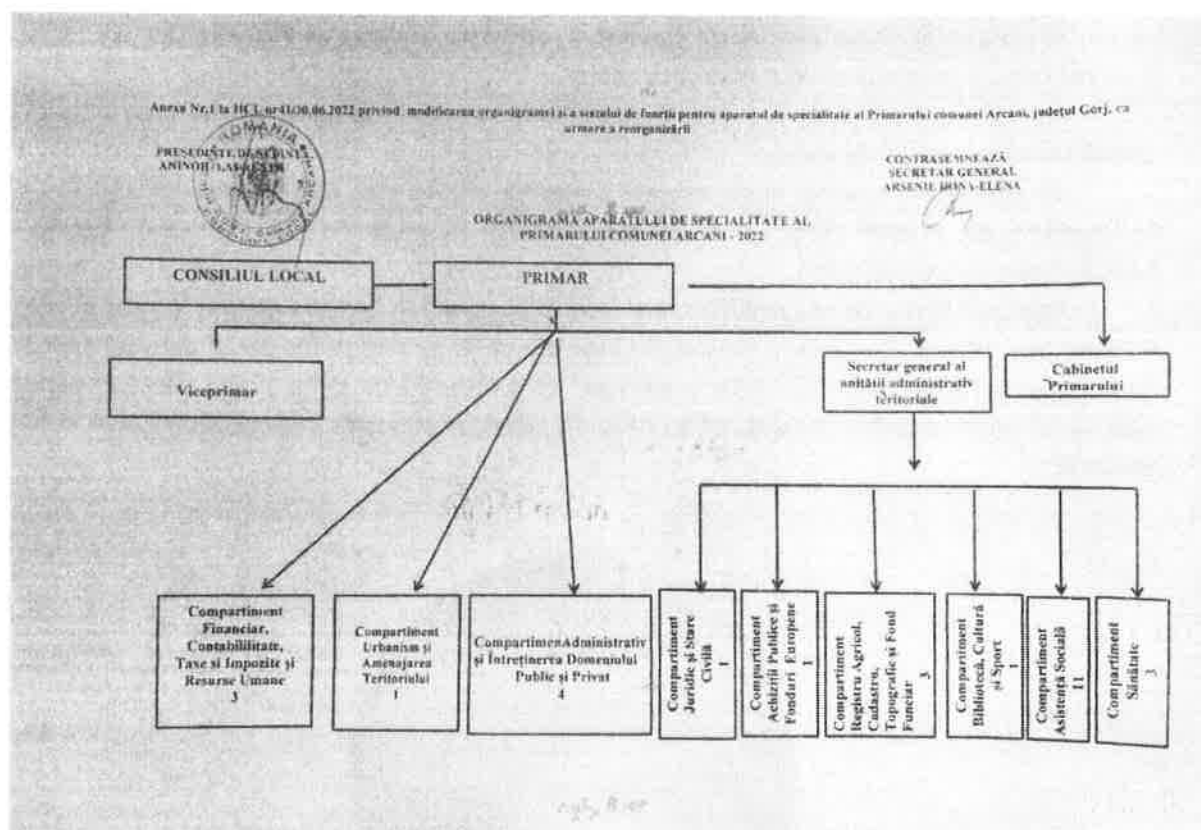
Rețeaua de iluminat public este prezentă pe teritoriul comunei având o lungime de aproximativ 13 km, corpurile luminoase fiind lămpi cu tehnologia led.

6. Administrația publică locală

Administrația publică locală din unitățile administrativ-teritoriale se organizează și funcționează în conformitate cu prevederile cuprinse în Ordonanța de urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ. Actul normativ evocat, reglementează: principiile generale în baza cărora este organizată și funcționează administrația publică locală, atribuțiile autorităților administrației publice locale, raporturile dintre acestea, precum și aspectele legate de organizarea și funcționarea acestor autorități.

În vederea punerii în aplicare a atribuțiilor prevăzute de Codul Administrativ ca fiind în sarcina primarului, acesta beneficiază de un aparat propriu de specialitate. Acesta este alcătuit din structuri funcționale încadrate cu funcționari publici și respectiv, personal contractual. Primarul conduce aparatul de specialitate precum și serviciile publice locale.

La nivelul UAT Comuna Arcani există un număr total de 28 de posturi, dintre care 21 posturi ocupate și 7 posturi vacante²⁰.

7. Educație și formare

La nivelul comunei Arcani funcționează următoarele unități de învățământ:

²⁰<https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwj04q2x4ob4AhXVgf0HHVrfACUQFnoECA0QAQ&url=http%3A%2F%2Fcomuna-arcani.ro%2Fwp-content%2Fuploads%2F2020%2F02%2FHCL-60-2019.pdf&usg=AOvVaw0K1fp1ijtF554pb7nAMtrK>

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

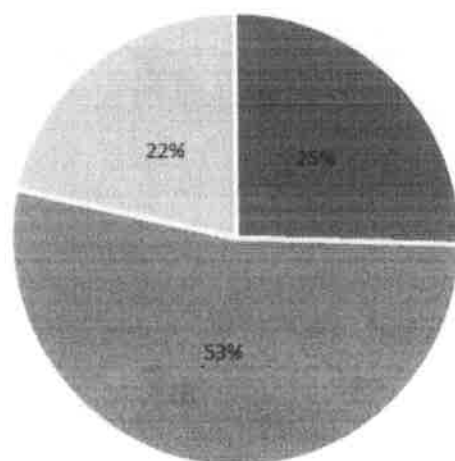
- Școala gimnazială Arcani;
- Școala primară Câmpofeni;
- Școala primară Stroiești;
- Grădinița Arcani

În ceea ce privește transportul elevilor, acesta este asigurat de Primăria Comunei Arcani și se realizează cu ajutorul unui microbuz școlar.

Conform graficului de mai jos, în anul 2019, în cadrul Comunei Arcani erau înscriși la școală un număr de 51 de elevi.

De asemenea, cea mai mare pondere a elevilor înscriși este reprezentat de elevii înscriși în învățământul primar (53%) urmat de copiii înscriși în grădinițe (25%) și elevii înscriși în învățământul gimnazial (22%).

Numărul destul de redus al tinerilor înscriși la școală în cadrul Comunei Arcani se poate traduce prin faptul că, numărul de nașteri este din ce în ce mai redus dar și datorită faptului că Municipiul Târgu Jiu se află relativ aproape, la o distanță de circa 15 km. Deseori părinții aleg să își înscrie copiii în mediul urban datorită diferitelor beneficii precum calitatea actului educativ.

- Copii înscriși în grădinițe
- Elevi înscriși în învățământul primar
- Elevi înscriși în învățământul gimnazial

Fig. 2 Ponderea elevilor din comuna Arcani înscriși la școală în anul 2019 (sursa datelor: Institutul Național de Statistică - Tempo Online)

8. Cultură, culte, sport și agreement

Dezvoltarea și promovarea culturii este un element esențial în ceea ce privește dezvoltarea oricărei comunități. Nivelul de dezvoltare a fenomenului cultural reprezintă un indicator deseori luat în considerare în evaluarea nivelului de dezvoltare a comunităților.

La nivelul Comunei Arcani, există o bibliotecă comunală, care este de fapt, cea mai reprezentativă instituție de cultură la nivelul localității, fiind parte integrată a unui sistem informațional și cultural național. Aceasta contribuie la dezvoltarea personală a utilizatorilor prin materialele educative pe care le oferă, activitățile extracuriculare pe care le desfășoară cât și accesul la informație pe care îl oferă.

Dezvoltarea activității bibliotecii publice comunale, ar trebui să se realizeze și în contextul derulării procesului de învățământ desfășurat la nivel local, astfel încât impactul socio-cultural asupra comunității să fie maximizat.

Comuna Arcani dispune de un cămin cultural unde se desfășoară diverse activități, fiind un spațiu al consolidării relațiilor interumane.

În localitatea Arcani se găsește și Centrul Cultural al Văii Jaleșului-Profesor Grigore Pupăză care reprezintă un element de patrimoniu național, înglobând un ansamblu de creații umane materiale și spirituale.

Acesta a fost înființat în anii 60 la inițiativa profesorului Grigore Pupăză și adăpostește obiecte arheologice și istorico-documentare : unelte, ceramică, inscripții, monede, sigilii, bijuterii, piese de vestimentație, arme, documente privind istoria locală, monede, decorații, insigne.

O atracție deosebită a muzeului o constituie colecționarea și expunerea unor elemente ale arhitecturii țărănești precum pridvoare, porți, acoperișuri, încrustări în lemn. În incinta muzeului sunt organizate lansări de carte și simpozioane.

Un important factor pentru dezvoltare în constituie turismul, condițiile în care acest sector de activitate este deținătorul unui potențial economic deosebit. Dezvoltarea turismului la nivel local este în măsură să creeze noi locuri de muncă și să aducă oportunități economice importante pentru localnici, inclusiv pentru grupurile vulnerabile. Dezvoltarea acestei ramuri a economiei locale este în măsură să contribuie decisiv la atragerea forței de muncă calificate, în special a tinerilor, fapt care constituie un element de bază pentru dezvoltarea pe termen scurt și mediu a comunității. Comunitățile locale trebuie să aibă capacitatea de adaptare, în contextul în care turismul ca industrie este într-o continuă schimbare, fiind din ce în ce mai folosit ca un mod de reconectare cu natura, de redescoperire a tradițiilor și obiceiurilor.

Astfel, turiștii încep să își îndrepte atenția către zonele rurale, cu peisaje pitorești în care tradițiile și obiceiurile au rămas nealterate de globalizarea excesivă și în care ei ca indivizi pot experimenta diverse activități și pot observa și participa la diverse tradiții și obiceiuri.

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

Comuna Arcani reprezintă un astfel de areal, caracterizat printr-un cadru natural generos la care se adaugă păstrarea unor vechi ocupații și meșteșuguri, a datinilor și obiceiurilor locale.

Turismul de agrement este prezent în comună prin Aprilia Park din satul Sănătești, un complex acvatic dotat cu piscine și tobogane dar și zone de relaxare cu spații verzi care atrage turiști din zonele limitrofe.

1.4.4. Bălești

1. Prezentare generală

Comuna Bălești se află situată în partea centrală a județului Gorj, în partea de vest a municipiului Târgu Jiu, reședința județului.

Din punct de vedere administrativ, Comuna Bălești face parte din județul Gorj și se situează la 5 km de reședința județului.

Accesul în zonă se face pe drumul național DN 67 care străbate satele Bălești, Ceauru și Cornești sau pe drumul județean DJ 672C care străbate comuna dinspre nord spre sud.

Fig. 1 Harta localității Bălești²¹

Satele care aparțin comunei sunt:

²¹<https://www.google.ro/maps/place/B%C4%83le%C5%9Fti/@45.0185061,23.2098186,4264m/data=!3m1!1e3!4m5!3m4!1s0x4752753bd850e8e7:0x6a14cfc903928a3c!8m2!3d45.020197!4d23.2123942?hl=ro&authuser=0>

- Bălești reședința comunei;
 - Ceauru este un sat alipit reședinței de comună, de la primărie până în centrul satului este o distanță de aproximativ 1 km;
 - Tămășești, satul se află la o distanță de 3 km de reședința comunei;
 - Rasova, satul se află la o distanță de 3,5 km de reședința comunei;
 - Cornești, satul se află la o distanță de 5 km de reședința comunei;
 - Tălpășești, satul se află la o distanță de 6 km de reședința comunei;
 - Stolojani, satul se află la o distanță de 8 km de reședința comunei;
 - Găvănești, satul se află la o distanță de 9 km de reședința comunei;
 - Voinicești, satul se află la o distanță de 8 km de reședința comunei, accesul fiind prin municipiul Târgu Jiu
- Comuna are următoarele vecinătăți:
- Spre nord comuna Lelești și Arcani;
 - Spre sud orașul Rovinari și comuna Drăguțești;
 - Spre est municipiul Târgu Jiu;
 - Spre vest comuna Peștișani și Șomanеști.

Comuna Bălești a fost formată din satele Bălești, Voinicești (1864-1865), Bălești, Rasova, Voinicești (1865-1930, 1932-1968), Bălești, Ceauru, Cornești, Găvănești, Stolojani, Tălpășești, Tămășești, Voinicești (1968-prezent).

Satul Bălești a fost înregistrat în plasa ispravnicului Matei Bălăcescu (1727). În anul 1935, s-a descoperit un tezaur compus din 356 de monede, ce aparțin perioadei Vespasian-Gordian al III-lea. În anul 1995, Muzeul Județean Gorj a desfășurat cercetări arheologice în punctul „Linia a doua”, fiind descoperite o locuință de suprafață și fragmente ceramice specifice perioadei bronzului timpuriu (cultura Glina). Așezarea este atestată documentar în diploma emisă de Sigismund, regele Ungariei, la 28 octombrie 1428 prin care întărește mănăstirii Tismana stăpânirea peste satul Bălești, într-un hrisov din anul 1493, iunie 15, prin care Vlad Călugărul Voievod întărește lui Hrănitul spătar și rudelor sale satele Bălești și Budeni. Evoluția proprietății: Sat aservit (mănăstiresc; secolul XVI), mixt (secolul XVII), megieșesc (secolul XVIII). Stăpânirea mănăstirii Tismana asupra satului Bălești va fi reconfirmată și de Ioan de Hunedoara la 20 septembrie 1444.

Caracteristicile reliefa ale acestei zone îmbină dealurile puțin înalte, 200 - 300 m, cu zona de șes la altitudine coborâtă, 100 - 200 m.

Relieful comunei este deluros în partea de nord și nord-vest și șes în partea de sud în sud-est, fiind o îmbinare a dealului cu lunca râurilor Jiu, Jaleș și Șușița, precum și a afluenților acestora, un păienjeniș pe pâraie care la ploi torențiale abundente inundau până de curând cea mai mare parte a satelor Bălești, Ceauru și Tămășești, ceea ce a influențat, încă din cele mai vechi timpuri, viața și ocupația locuitorilor: cultivarea cerealelor, grădăritul, cultivarea pomilor și viței de vie, creșterea animalelor dar și practicarea unor meșteșuguri.

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

Relieful se înscrie în catena dealurilor subcarpatice interne ce ocupă partea centrală a Subcarpaților Gorjului. Dintre aceștia pe teritoriul comunei Bălești intră:

- la nord o parte a dealului Stolojani situat între Bistrița și Jaleș, în mare parte împădurit dar și cu importante suprafețe acoperite cu vii (parțial distruse în prezent). Așezările se întind doar pe văi (Stolojani, Tălpășești, Cornești, Găvănești, toate în bazinul Jaleșului);
- între Jaleș și Șușita se desfășoară dealul Rasovei despărțit în două de valea omonimă, în lungul căreia se întinde satul Rasova. Pe terminația sudică a acestei unități deluroase se situează cel mai înalt vârf al comunei, Cuca Bălești cu o altitudine de 286 m.

Din punct de vedere pedologic, solurile din arealul Comunei Bălești, sunt soluri brune, care au un conținut moderat de humus și azot, ceea ce implică necesitatea utilizării îngrășămintelor chimice și naturale, atunci când acestea sunt utilizate în scop agricol.

Comuna Bălești se situează într-o zonă caracterizată printr-un climat temperat continental, cu veri relativ răcoroase și umede și cu ierni geroase, cu 190 de zile fără îngheț, cu precipitații neuniform repartizate, cu vânt dominant dinspre nord, pe Valea Jiului. Temperatura aerului, variază în limite largi ca urmare a diferențelor mari de altitudine a reliefului. Mediile anuale sunt de 10.2° C la Târgu Jiu, în depresiune, de aproximativ 3° C. Temperatura medie a verii în lunile iulie și august depășește 20° C, vara fiind suficient de călduroasă. Iarna, temperatura medie a lunii ianuarie este de 2.5° C, prin urmare iernile sunt blânde. Umezeala din aer dă deseori vremii un caracter răcoros, mai greu de suportat decât temperaturile negative înregistrate într-un aer uscat.

Precipitațiile sunt suficiente, cantitatea medie anuală fiind de 675 mm. Se observă două perioade de precipitații maxime: începutul verii (mai-iunie) și toamna (octombrie-noiembrie). Regimul vânturilor: cele mai frecvente vânturi sunt cele din direcția nord și nord-est, urmate de cele din sud-vest.

Suprafața teritoriului administrativ al comunei este de 7.544 ha, din care 5315 ha teren agricol, reprezentând 70,45 % din totalul suprafeței.

Categoriile de folosință teren	Suprafață Ha/Km
Terenuri arabile	4078 ha
Pășuni	1090 ha
Fânețe	147 ha
Total terenuri agricole	5315 ha
Păduri și alte terenuri forestiere	1662 ha
Terenuri cu ape și ape cu stuf	172 ha
Căi de comunicație și căi ferate	158 km
Terenuri ocupate cu construcții și curți	212 ha
Terenuri degradate și neproductive	25 ha
Total terenuri neagricole	2229 ha

Total general	7.544 ha
---------------	----------

Tabel 1 - Categoriile de folosință ale terenului

2. Economia locală

Datorită așezării geografice a comunei în zona de deal și șes, dar și în apropierea de două orașe Târgu Jiu și Motru, existența căilor de acces de importanță județeană și națională, a unui potențial natural existent a influențat în mod pozitiv dezvoltarea economică a comunei.

Activitățile economice sunt specifice de natură rurală mixtă, bazată pe agricultură și creșterea animalelor.

Comuna Bălești are un profil mixt activitățile economice principale sunt:

- producerea și comercializarea produselor Agricole;
- comerț, servicii, agrement (restaurant, piscine, cazare);
- exploatarea resurselor minerale respective exploatarea agregatelor de balastieră
- prelucrarea lemnului.

Datorită condițiilor specifice ale zonei, funcția economică de bază este agricultura bazată pe cultura porumbului și industria de exploatare a resurselor minerale urmat de exploatarea materialelor locale (lemn), iar funcția secundară este agricultura zoo-pastorală practică în cadrul gospodăriilor individuale precum și diverse meșteșuguri.

Agricultura reprezintă un element important de dezvoltare a activității economice a comunei.

Suprafața terenului agricol de 5315 ha (70,45 % din teritoriul administrativ al comunei) este formată în cea mai mare parte din suprafețe arabile - 4078 ha (54,06%), care favorizează creșterea culturilor de cereale: grâu, porumb.

Creșterea animalelor este o altă activitate desfășurată de locuitorii comunei Bălești. Din tabelul de mai jos cunoaștem situația animalelor domestice și/sau sălbatice crescute în captivitate, în condițiile legii, la nivelul primului semestru al anului 2020.

Pe baza favorabilității naturale și a potențialului fondului funciar se apreciază că producția vegetală va constitui și în perspectivă o subramură cu posibilități de dezvoltare, iar zootehnia se va reface calitativ și cantitativ, pe baza ofertei naturale a suprafeței agricole.

În comună funcționează 152 de agenți economici dintre care 14 în domeniul industriei, 48 în agricultură, 50 în domeniul de servicii, 35 au activitate de comerț și 5 au activitate în domeniul turismului.

Toate zonele industriale, de comerț și servicii sunt amplasate favorabil față de zona de locuit.

3. Protecția mediului

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

Factorii de mediu influențează în mod direct și indirect calitatea vieții omului, ceea ce înseamnă că păstrarea unui mediu curat, nepoluat trebuie să fie una dintre preocupările permanente atât a autorităților locale sau centrale cât și a fiecărui cetățean în parte.

În ceea ce privește calitatea aerului pe raza comunei Bălești, măsurătorile au arătat că este una bună, în condițiile în care nu există factori care să aibă un impact negativ asupra mediului înconjurător.

Comuna Bălești dispune în prezent de o rețea de alimentare cu apă potabilă, alimentând un număr de 7.400 persoane.

Doar satul Rasova nu este încă bransat la rețeaua de alimentare cu apă.

Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile în comuna Bălești în perioada 2011-2019 este prezentată în tabelul următor:

An	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lungimea rețelei (km)	21,1	21,1	21,1	21,1	21,1	21,1	21,1	21,1	21,1

Tabel 2 - Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile - 2011-2019

Conform datelor furnizate de Comuna Bălești, capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile pentru comuna Bălești este de **267.761 metri cubi pe an**.

Administratorul rețelei este Sc Util Local SRL, operator local ce are ca acționar Consiliul Local Bălești, și are ca principale activități: captarea, tratarea și distribuția de apă potabilă, întreținerea rețelei de alimentare și monitorizarea calității apei potabile.

Există rețea de canalizare în toate satele, la acest moment s-au implementat proiectele „Canalizare menajeră Comuna Bălești, Satele Ceauru și Bălești, Județul Gorj” prin programul PNDL 1 și “Înființare rețea canalizare și stație de epurare în satele Cornești, Găvănești, Stolojani, Tălpășești, DN67 Tămășești - Pod Jaleș, comuna Bălești, județul Gorj” prin programul PNDL 2 - proiect aflat în execuție, iar administratorul rețelei va fi SC Util Local SRL, operator local ce are ca acționar Consiliul Local Bălești, și are ca principale activități: captarea, tratarea și distribuția de apă potabilă, colectarea și epurarea apelor uzate menajere și industriale înainte de deversare, întreținerea rețelei de alimentare și a sistemului de canalizare, monitorizarea calității apei potabile și a apei uzate.

Lungimea rețelei de canalizare este de 18,26 km (conform datelor furnizate de executivul Comunei Bălești).

Sistemul integrat de gestionare a deșeurilor implementat la nivelul comunei Bălești are ca obiective:

- să fie în conformitate cu directivele Uniunii Europene în ceea ce privește deșeurile biodegradabile;
- să protejeze sănătatea publică și de protecție a mediului prin îmbunătățirea sistemului de colectare a deșeurilor și a depozitării acestora;
- să optimizeze managementul integrat al deșeurilor și să îmbunătățească standardele serviciilor;
- să introducă și să extindă sistemele de colectare selectivă a deșeurilor pentru a promova reciclarea ambalajelor și a deșeurilor biodegradabile, în conformitate cu cerințele naționale și cele ale Uniunii Europene, și pentru a reduce cantitatea de deșeuri depozitate.

Serviciile de salubritate sunt asigurate la nivelul comunei Bălești de SC Util Local SRL.

4. Dezvoltare socială

În comuna Bălești există un dispensar uman cu 1 dispensar medical pentru medicină de familie, (10 cadre medicale din care 4 medici de familie), un cabinet stomatologic și trei farmacii.

Serviciul de asistență socială din cadrul Primăriei Comunei Bălești nu este licențiat ca furnizor de servicii sociale, la nivelul comunei existând și alți furnizori publici sau privați de servicii sociale, respectiv un Centru social de zi, cu îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice și un cămin pentru persoanele vârstnice, "Casa bunicilor", înființat de un ONG, unde, câteva zeci de bătrâni vor putea fi găzduiți în cadrul acestui centru, înființat în satul Cornești.

Prezentăm mai jos numărul mediu de salariați din comuna Bălești în perioada 2012-2019.

An	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Număr mediu salariați	396	341	373	406	389	398	479	562

Tabel 3 - Numărul mediu de salariați din comuna Bălești în perioada 2012-2019

Conform datelor furnizate de Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Gorj, la 30 septembrie 2020, la nivelul comunei Bălești era înregistrat un număr de 103 șomeri. La nivelul județului Gorj, la data de referință 30 septembrie 2020, era înregistrat un număr de 4979 șomeri.

5. Amenajarea teritoriului și infrastructura de transport

Legătura comunei cu orașele și comunele vecine se realizează prin căi de comunicație rutieră și feroviară.

Căile de comunicație rutiere sunt:

- **Drumul national DN 67** traversează Comuna Bălești pe o lungime de 8 km, făcând legătura între orașul Motru și reședința județului, municipiul Târgu Jiu;
- **Drumuri județene: DJ 672C** - traversează Comuna Bălești, făcând legătura cu satul Tălpășești și **DJ 672E** care face legătura dintre satul Cornești și satul Stolojani;
- **Drumurile comunale: DC 90** drumul care face legătura cu satul Tămășești, **DC 94** Cornești - Găvănești- Stolojani, **DC 128** Cornești - Buduhala și **DC 91** ce face legătura cu satul Rasova;
- **străzile** din fiecare sat, au denumiri proprii, așa cum au fost înregistrate în patrimoniul public al comunei,

În teritoriul extravilan al comunei există o rețea de **drumuri de exploatare**, îndeosebi pentru exploatarea agricolă.

Legătura între satele comunei și localitățile importante din zonă se face cu mijloace de transport în comun sau individual, cu autoturisme proprii.

Există transport public de persoane, se efectuează un număr de 25 de curse dus-înotrs, în fiecare zi spre municipiul Târgu Jiu.

Starea tehnică a stațiilor de călători este în general satisfăcătoare

Căile de comunicație feroviare

Pe teritoriul administrativ al comunei calea ferată are o lungime de 3,8 km. Calea ferată trece între satul Bălești și municipiul Târgu Jiu, dar nu există gară sau haltă pentru oprire, ea desrvește transporturilor de mărfuri.

6. Administrația publică locală

Administrația publică a comunei Bălești este organizată și funcționează pe baza prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, și în conformitate cu hotărârile Consiliului local.

Organigrama aparatului de specialitate al Primarului comunei Bălești cuprinde un număr total de 51 de posturi, din care²²:

²² <https://balesti.ro/organigrama/>

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

- Compartimentul strategie de dezvoltare regională și integrare europeană;
- Compartimentul administrative;
- Serviciul economic.

În subordinea secretarului general al comunei se regăsesc:

- Compartimentul juridic;
- Compartimentul starea civilă și arhivă;
- Compartimentul secretariat și informații de interes public;
- Compartimentul resurse umane și funcții publice;
- Compartimentul asistență socială;
- Compartimentul asistență medicală comunitară;
- Serviciul agricultură.

7. Educație și formare

În comuna Bălești funcționează cinci grădinițe cu 147 de copii și trei școli cu un număr de 364 elevi, sub îndrumarea unui număr de 42 de cadre didactice (10 educatoare, 11 învățători și 21 de profesori), desfășurându-și activitatea în următoarele unități școlare:

- Grădinița din satul Bălești, are un număr de 45 copii înscriși în anul școlar 2020-2021;
- Grădinița din satul Ceauru, are un număr de 45 copii înscriși în anul școlar 2020-2021;
- Grădinița din satul Tălpășești, are un număr de 16 copii înscriși în anul școlar 2020-2021;
- Grădinița din satul Cornești (Corneștii vechi), are un număr de 20 copii înscriși în anul școlar 2020-2021;
- Grădinița din satul Cornești (Corneștii noi), are un număr de 21 copii înscriși în anul școlar 2020-2021;
- Școala gimnazială Bălești - școală cu clasele I-VIII, 80 elevi;
- Școala gimnazială Ceauru- școală cu clasele I-VIII, 165 elevi;
- Școala gimnazială Cornești, școală cu clasele 0-IV, 119 elevi.

Recensământul populației din anul 2011 furnizează următoarele date privind nivelul de pregătire al locuitorilor comunei Bălești:

Nivel	Învățământ superior	Postliceal și de maiștri	Liceal	Profesion al și de ucenici	Inferior (gimnazial)	Primar	Fără școală absolvită
Populație	645	216	2097	1151	1536	1073	39

Tabel 4 - Nivelul de pregătire al populației

Din datele prezentate rezultă că 35,24 % din totalul populației stabile în vârstă de 10 ani și peste sunt absolvenți de învățământ primar și gimnazial, 15,55 % - absolvenți învățământ profesional și de ucenici, 28,32 % - absolvenți învățământ liceal, 2,92 % - învățământ postliceal, 8,71 % - absolvenți învățământ superior, înregistrându-se și un procent de 0,53 % fără școală absolvită.

8. Cultură, culte, sport și agreement

Potrivit evidențelor puse la dispoziție de Direcția județeană pentru Cultură Gorj, pe teritoriul Comunei Bălești, există următoarele monumente istorice:

- **Biserica de lemn din Ceauru** construită în jur de 1672. Are hramul „Sfinții Arhangheli”. Biserica se află pe noua listă a monumentelor istorice sub codul LMI: GJ-II-m-B-09273;
- **Biserica de lemn din Cornești**, construită în jur de 1846. Are hramurile „Sfântul Dumitru” și „Adormirea Maicii Domnului”. Biserica se află pe noua listă a monumentelor istorice sub codul LMI: GJ-II-m-B-09285;
- **Biserica de lemn din Stolojani**, a fost ridicată în anul 1674 și prefăcută în 1820. Are hramurile “Sf. Voievozi” și “Adormirea Maicii Domnului”. Biserica este înscrisă pe noua listă a monumentelor istorice, LMI 2004: GJ-II-m-B-09388;
- **Biserica de lemn din Rasova** construită în anul 1894. Are hramul „Adormirea Maicii Domnului”. Biserica se află pe lista monumentelor istorice sub codul LMI: GJ-II-m-B-09360.

Pe teritoriul comunei Bălești se găsesc în total 9 lăcașuri de cult, dintre care mai prezentăm:

- **Biserica de lemn din Stolojani-lovan**, se află în satul Stolojani, ea datează din anul 1730. Are hramul „Sfântul Ioan Botezătorul”, dar nu este înscrisă pe lista monumentelor istorice.
- **Biserica ortodoxă din satul Bălești** se estimează că a fost construită în jurul anului 1891.

În comuna Bălești există trei **cămine culturale** unde se organizează diverse evenimente cultural-artistice și o bibliotecă comunală.

În comuna Bălești ca dotare sportivă se găsește o bază sportivă în localitatea Ceauru (cu un stadion de fotbal și un teren de sport sintetic pentru tenis, baschet, volei, fotbal) și o sală de sport în incinta școlii gimnaziale “Antonie Mogoș”. În Comuna Bălești există și o echipă de fotbal.

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

Întreaga Luncă a Jiului și a zonelor protejate (băi, mlaștini și rezervații) poate fi considerate un punct de atracție pentru turiști, un loc de recreere și de agrement.

Elementele de biodiversitate din Lunca Jiului pot reprezenta o atracție turistică remarcabilă:

- speciile de păsări reprezentate de populații impresionante în zona ariei protejate și care pot fi urmărite din observatoare special construite;
- mamifere, reptile, amfibieni, pești, insecte ș.a.

Parcul central, amenajat în fața primăriei, care este foarte bine întreținut și amenajat cu fântâna arteziană și mobilier urban modern (băncuțe, coșuri de gunoi, diverse decorațiuni).

Complexul sportiv Ceauru, amenajat cu echipamente fitness pentru exterior, teren sintetic cu nocturnă, pentru practicarea sporturilor în aer liber (fotbal, tenis, volei), teren de basket.

PISCINA CIPRIBON - activitate privată, amplasată în satul Stolojani, a fost inaugurată în anul 2020.

PISCINA PERLA activitate privată, amplasată la DN67, între satele Ceauru și Cornești.

CETATEA MEDIEVALĂ este o clădire impunătoare și măreață, ce se poate observa la marginea DN67, este o construcție care aduce mai degrabă cu vechile castele din epoca medievală, o investiție privată cu funcțiuni de restaurant și cazare.

Zona este cunoscută de către toți gorjenii ca «Fântâna lui Coșbuc». Obiectivul nu se află pe lista monumentelor istorice, care deși din anul 1977 nu a mai avut apă, dar a fost renovată. Acum există apă în fântână, și este transformată într-o piesă rustică. În fața restaurantului este amplasată o placă comemorativă, ridicată de Ion Vîrtanu în anul 1994.

Monumentul „Strigătul” ridicat prin strădania prof. Ion Mălăescu, fiu al comunei, profesor de limba engleză și artist plastic, lângă Fântâna lui Coșbuc, în locul în care și-a pierdut viața fiul lui George Coșbuc. Are o înălțime de 12m și este realizat din piatră masivă. Opera are forma unui gât de pasăre cu ciocul deschis spre cer și are înălțimea considerabilă de 12 metri, deoarece anul are 12 luni, există doisprezece zodii, iar ziua și noaptea durează câte 12 ore aproximativ.

1.4.5. Bălănești

1. Prezentare generală

Comuna Bălănești, este o unitate administrativ teritorială alcătuită din satele Bălănești, Blidari, Cânepești, Glodeni, Ohaba, Voiteștii din Deal și Voiteștii din Vale (reședința).

Suprafața totală administrativă a localității Bălănești, (conform ultimelor date revizuite în anul 2014 de Institutul Național de Statistică ²³) era de 6281 ha. și se prezinta astfel:

Suprafața totală, din care (ha):	6281
Agricolă	4032
Arabilă	1101
Pășuni	1960
Fânețe	667
Vii și pepiniere viticole	140
Livezi și pepiniere pomicele	164
Terenuri neagricole total	2249
Păduri și altă vegetație forestieră	2000
Ocupata cu ape, bălți	25
Ocupată cu construcții	88
Căi de comunicații și căi ferate	92
Terenuri degradate și neproductive	44

Teritoriul administrativ al comunei Bălănești este situat în partea centrală a județului Gorj și are ca vecinătăți:

- la nord, comunele Crasna și Mușetești;
- la est, comuna Sacelu;
- la vest, municipiul Târgu Jiu și orașul Bumbesti - Jiu;
- la sud, comuna Scoarța.

²³ <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

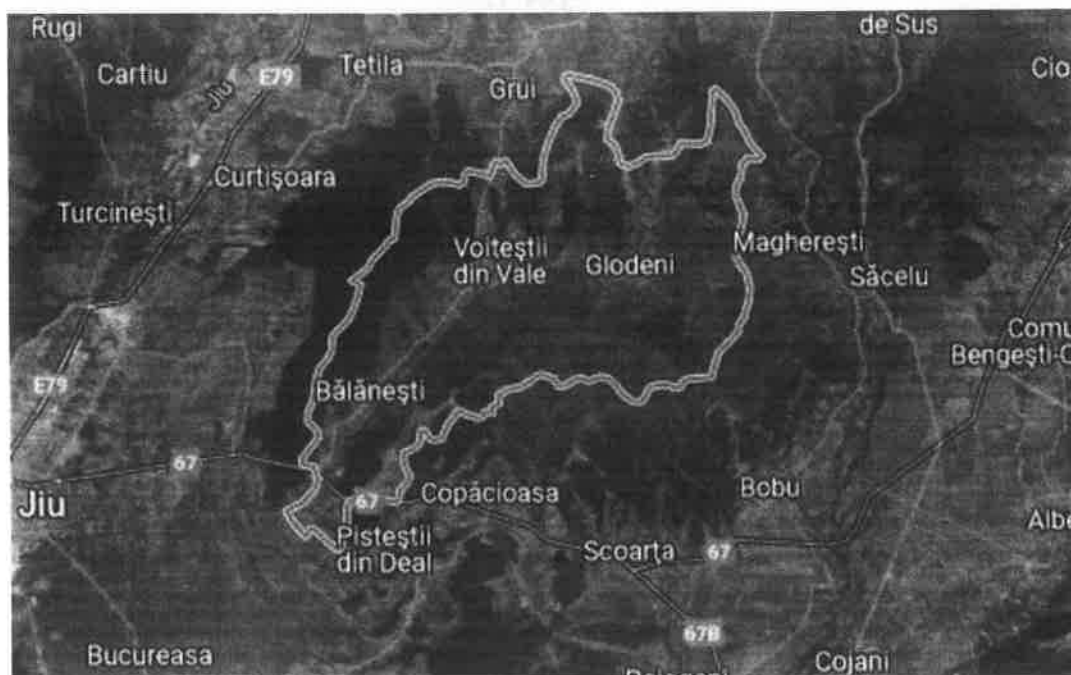

Fig. 1 Harta localității Bălănești

Numele de „Bălănești” - este pomenit într-un act purtând data de 15 iunie 1493, când Vlad Vodă Călugărul (pentru că fratele său Radul Voevod luase moșiile Pocruia și Godinești de la socrul spătarului Hranitul) dă în schimb Bălăneștii și Budienii Spătarului Hranitului, soției sale Maria și fiilor lor. Din cele mai vechi timpuri, vatra satelor ce astăzi alcătuiesc Comuna Bălănești, era acoperită pe mari întinderi de teren cu păduri mari de stejar. Existența acestor păduri, ai căror arbori trăiau nestingheriți secole întregi, au constituit o împrejurare prielnică pentru păstrarea purității daco-romane, a populației locului și datorită configurației terenului (comuna Bălănești fiind așezată ca într-o cetate, între dealurile destul de pronunțate de pe cele trei părți, doar cu o ieșire îngustă spre sud), era ferită și de năvălirile străine în decursul veacurilor.

Aproape întreg teritoriul actual al comunei era acoperit cu păduri de stejar, fapt ce ne îndreaptă să credem că termenul de „Bălănești” ar fi o formă evoluată din latinescul „balanius” (pădure de stejar).

În perioada daco-romană, satele bălăneștilor erau formate din grupe mici de bordeie, zidite însă din piatră și săpate în pământ, fie pe coama dealurilor, fie pe valea vreunui pârau. Mai târziu, casele s-au construit din bârne groase de stejar, mai aproape de firul văii pâraului Amaradia.

2. Economia locală

Din punctul de vedere al dezvoltării economice, în localitatea Bălănești sunt 117 agenți economici care au avut în 2020 o cifră de afaceri de 15,7 milioane lei, și un profit net de 2,1 milioane lei. Totodată numărul de angajați în cadrul acestor societăți era de 73²⁴.

Principalele activități economice sunt:

- Extractia pietrei ornamentale și a pietrei pentru construcții, extractia pietrei calcaroase, ghipsului, cretei și a ardeziei;
- Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, bauturi și tutun;
- Fabricarea pâinii, fabricarea prajiturilor și a produselor proaspete de patiserie;
- Comerț cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi și gazoși al produselor derivate;
- Lucrări de tamplarie și dulgherie.

3. Protecția mediului

Mediul și protejarea sa, tinde să devină una dintre cele mai importante activități umane, în contextul în care studiile arată că o serie de activități umane au contribuit în mod decisiv la înrăutățirea calității mediului înconjurător. Așadar, este important ca dezvoltarea viitoare să fie una durabilă, în măsură să satisfacă atât nevoile umane atât sub aspect economic cât și din punct de vedere al protecției mediului.

Pe teritoriul comunei Bălănești, nu există probleme majore de mediu, cele mai importante măsuri care se pretează acestei localități fiind conștientizarea și educația ecologică a tinerilor încă de pe băncile școlii, menținerea naturii așa cum a fost moștenita de către locuitorii comunei și atenționarea turiștilor cu privire la eventualele fapte ce nu sunt în concordanță cu civilizația.

Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile în localitatea Bălănești în perioada 2011-2019 este prezentată în tabelul următor:

An	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lungimea rețelei (km)	22,9	22,9	22,9	22,9	23	23	23	23	23

Tabel 1. Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile

În prezent, situația este următoarea:

- Lungime totală a rețelei de alimentare cu apă este de 25,040 km

²⁴ <https://www.topfirme.com/judet/gorj/localitate/balanesti/>

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

- Lungime rețea canalizare este de 10,715 km.

4. Dezvoltare socială

Administrația publică, dincolo de organizarea executării și executarea în concret a legii și tuturor actelor normative, este chemată să asigure servicii publice cetățenilor. Aceste servicii publice trebuie să fie în cantitatea și mai ales la nivelul calitativ pe care nevoia cetățeanului o indică. Această regulă generală se aplică în mod identic și în cazul serviciilor sociale. Potrivit legislației în vigoare autoritățile locale sunt furnizorii principali ai serviciilor sociale către populație.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, populația localității Bălănești era în 2020 de 2082 de locuitori, dintre care 1058 locuitori de gen masculin și 1024 locuitori de gen feminin.

Dacă ne raportăm la recensământul populației României din anul 2011²⁵, potrivit căruia localitatea Bălănești înregistra un număr de 2117 locuitori, putem sesiza că, sub aspect demografic, unitatea administrativ-teritorială analizată cunoaște o evoluție ușor decendentă.

Numărul șomerilor înregistrați în evidențele Agenției Județene de Ocuparea Forței de Muncă Gorj la data 31 decembrie 2020, a fost de 5212 persoane din care 2387 (45,8%) femei. La nivelul localității Bălănești numărul total de șomeri în luna decembrie 2020 era de 48 de persoane dintr-un total de populație cu vârsta cuprinsă între 16 - 65 ani de 1359 persoane, rata șomajului fiind de 3,53 procente.

Din punct de vedere al unităților santare pe raza localității Bălănești regăsim 1 cabinet medical de familie. Personalul medico-sanitar este format dintr-un medic de familie.

5. Amenajarea teritoriului și infrastructura de transport

Legătura cu principalul centru de interes al județului, respectiv capitala județului - municipiul Târgu Jiu (cele două localități fiind vecine, alipite) este directă și se face prin intermediul drumului național DN 67 și se continuă cu drumul județean DJ 665A până la centrul comunei, care este situat la 15 km de centrul municipiului Târgu Jiu.

În același timp există foarte bune legături ale satelor componente cu satul de centru prin drumul județean ce străbate comuna (DJ 665 A), precum și drumurile comunale DC 5 sat

²⁵ <http://www.recensamantromania.ro/>

Voiteștii din Deal, DC 6 Mușetești-Ohaba și DC 15 sat Voiteștii din Vale- Glodeni-Ohaba-Blidari.

6. Administrația publică locală

Administrația publică a Comunei Bălănești este organizată și funcționează pe baza prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, și în conformitate cu hotărârile Consiliului local.

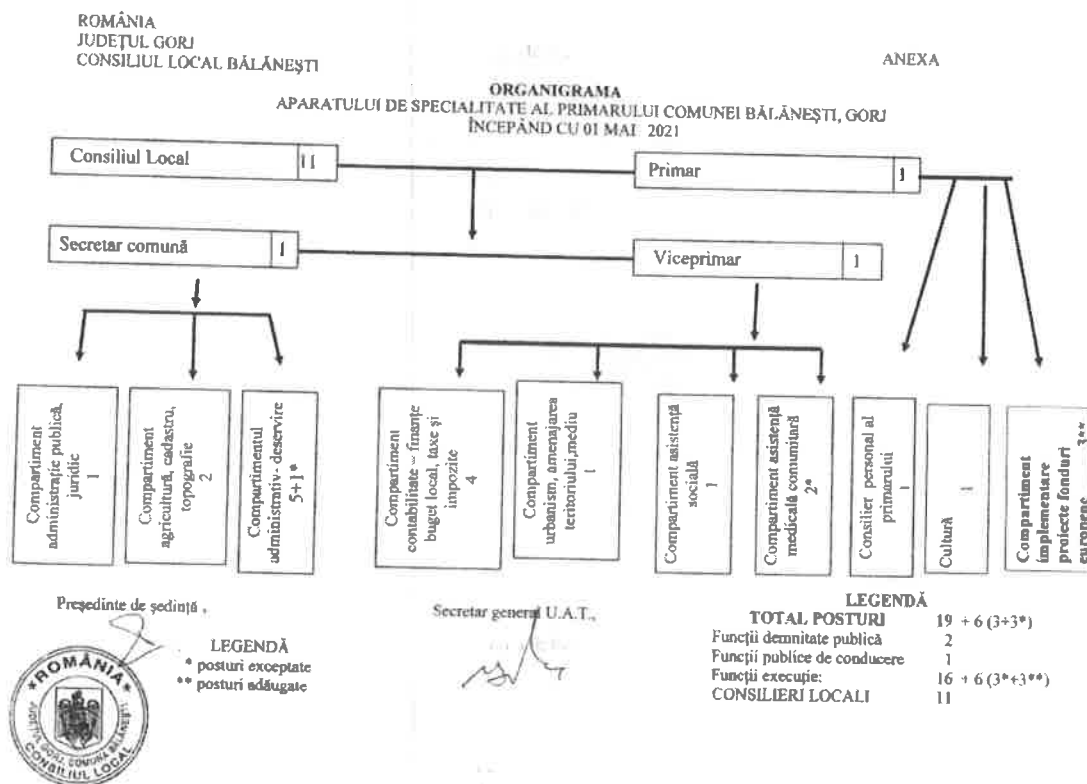
În vederea îndeplinirii atribuțiilor prevăzute de lege ca fiind de competența executivului local-primarul, beneficiază potrivit actului normativ mai sus amintit de un aparat de specialitate la conducerea căruia se află. Aparatul de specialitate al primarului este structurat pe compartimente funcționale. Compartimentele funcționale ale acestuia sunt încadrate cu funcționari publici și personal contractual. Primarul conduce și serviciile publice locale.

Organigrama aparatului de specialitate al Primarului localității Bălănești cuprinde un număr total de 33 de posturi, din care²⁶:

- demnitari: 3;
- aparatul de specialitate al primarului: 30, din care:
 - funcții publice 9;
 - funcții contractuale 21.

²⁶ <https://primariabalanesti.ro/documente/organigrama-apatului-de-specialitate-din-01-05-2021/>

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

7. Educație și formare

Principala componentă a sistemului educațional o reprezintă sistemul de învățământ care cuprinde învățământul preșcolar, învățământul primar, învățământul secundar inferior, învățământul general obligatoriu, învățământul secundar superior, școlile de arte și meserii, școlile de ucenici, învățământul post-liceal și învățământul superior.

Ultimele statistici clasează țara noastră mult în spatele statelor europene la nivelul rezultatelor școlare ale elevilor și cu cei mai nefericiți elevi.

La nivelul comunei Bălănești la momentul actual funcționează o școală primară și gimnazială.

În 2020, la nivelul localității Bălănești, exista un număr total de 84 de elevi înscriși în procesul de instruire și educare și un număr total de 13 cadre didactice.

8. Cultură, culte, sport și agrement

Lista monumentelor istorice, aprobată prin Ordinul nr. 2314/2004 al Ministrului Culturii și Cultelor conține:

- GJ -I-s-B-09132 Așezarea romană de la Glodeni, sat Glodeni, „la biserică”, sec. II-III, epoca romană;
- GJ-II-m-B-09213 Casa de lemn Scarlat, sat Bălănești, sec XIX;
- GJ-II-m-B-09214 Casa Gică Popescu, sat Bălănești, sec XIX;
- GJ-II-m-B-09215 Casa Barbici, sat Bălănești, înc. sec. XIX
- GJ-II-m-A-09216 Biserica de lemn „sf. Voievozi”, sat Bălănești, cătun Toropi, 1680;
- GJ-II-m-B-09217 Ruinele bisericii „Sf. Grigore Teologul”, sat Bălănești, cătun Viezuri, 1841;
- GJ-II-m-B-09218 Casa de lemn Floarea Cochină, sat Bălănești, sec. XIX;
- GJ-II-m-B-09304 Biserica de lemn „Sf. Gheorghe”, sat Glodeni, cătun Ciorești, 1772;
- GJ-II-m-B-09305 Biserica de lemn „Cuvioasa Paraschiva”, sat Glodeni, cătun Bășnegi, 1728, ref. 1791 - 1792;
- GJ-II-m-B-20139 Pivniță de deal, sat Glodeni, sec. XIX;
- GJ-II-m-B-09349 Casa Gore Sgarbură, sat Bălănești, cătun Pișteștii din Vale, sec. XIX;
- GJ-II-m-B-09350 Biserica de lemn „Sf. Gheorghe” sat Bălănești, cătun Pișteștii din Vale, 1857;
- GJ-II-m-B-09457 Biserica de lemn „Sf. Voievozi” sat Voiteștii din Deal, 1795;
- GJ-II-m-B-09458 Biserica de lemn „Sf. Dumitru”, sat Voiteștii din Deal, 1818;
- GJ-II-m-B-09459 Biserica de lemn „Sf. Voievozi”, sat Voiteștii din Vale, 1832;
- GJ-IV-m-B-09492 Casa memorială Ion Popescu Voitești, sat Voiteștii din Vale, 1940.

Din verificările făcute la fața locului, corelat cu lista prezentată, s-au constatat următoarele:

- așezarea medievală de la Glodeni, indicativ GJ-I-s-B-09132, a fost reperat după spusele bătrânilor din zonă (satul Glodeni), în prezent nu există săpături care să ateste existența sa;
- Casa de lemn Floarea Cochină, indicativ GJ-II-m-B-09218, nu mai există.

Această construcție deteriorată s-a distrus complet pe parcursul anilor fără a i se da atenția cuvenită, iar pe locul existent, proprietarii au ridicat altă construcție;

- Casa de lemn Scarlat, indicativ GJ-II-m-B-09213, a fost strămutată la Muzeul satului Sibiu;

- Ruinele bisericii „Sf. Grigore Teologul”, sat Bălănești, cătun Viezuri, indicativ GJ-II-m-B-09217, este în stare avansată de degradare, cu copaci crescuți în interiorul zidurilor, existând pericolul distrugerii complete;

- Biserica de lemn „Sf. Gheorghe”, indicativ GJ-II-m-B-0930 și pivnița de deal, indicativ GJ-II-m-B-20139, din sat Glodeni, cătun Ciorești sunt în stare avansată de degradare și necesită urgent intervenții de restaurare;

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

- Biserica de lemn „Sf. Gheorghe” sat Bălănești, cătun Pișteștii din Vale, indicativ GJ-II-m-B-09350, a fost restaurată, dar din lipsa fondurilor financiare necesare, nu a respectat documentația tehnică pusă la dispoziție și pentru finalizare au fost făcute improvizații care compromit atestarea de monument a acestui obiectiv.

1.4.6. Dănești

1. Prezentare generală

Comuna Dănești este așezată la sud-estul municipiului Târgu Jiu, în imediata apropiere de acesta, poziționată în centrul județului Gorj.

Este formată din 11 sate: Dănești, Barza, Botorogi, Brătuia, Bucureasa, Merfulești, Șasa, Trocani, Țirculești, Ungureni și Văcarea. Satul Dănești este reședința de comună.

Suprafața totală administrativă a localității Dănești, (conform ultimelor date revizuite în anul 2014 de Institutul Național de Statistică ²⁷) era de 8092 ha. și se prezintă astfel:

Suprafața totală, din care (ha):	8092
Agricolă	4870
Arabilă	2655
Pășuni	727
Fânețe	1090
Vii și pepiniere viticole	116
Livezi și pepiniere pomicele	282
Terenuri neagricole total	3222
Păduri și altă vegetație forestieră	2878
Ocupata cu ape, bălți	67
Ocupată cu construcții	138
Căi de comunicații și căi ferate	126
Terenuri degradate și neproductive	13

²⁷ <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Vecinii comunei Dănești sunt:

- La nord - municipiul Târgu Jiu;
- La sud - orașul Țicleni și comuna Bîlteni;
- La est - orașul Târgu Cărbunești;
- La vest - comuna Drăgulești;
- La nord-est - comuna Scoarța.

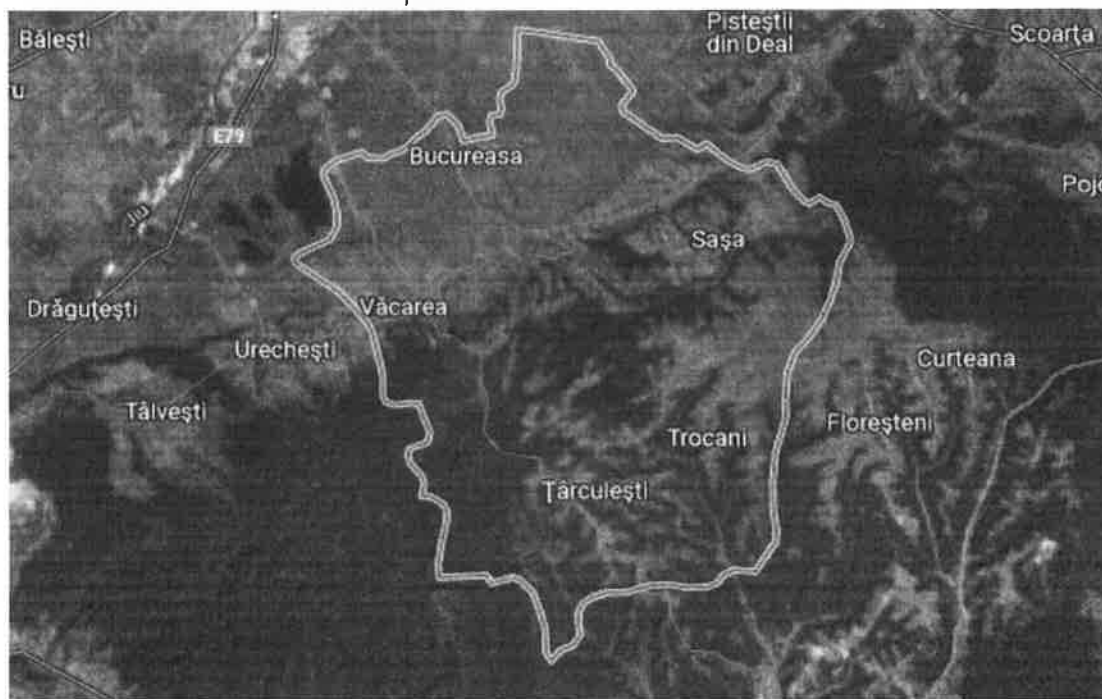

Fig. 1 Harta localității Dănești

2. Economia locală

Din punctul de vedere al dezvoltării economice, în localitatea Dănești întâlnim 229 agenți economici care au avut în 2020 o cifră de afaceri de 21 milioane lei, și un profit net de 4,2 milioane lei. Totodată numărul de angajați în cadrul acestor societăți era de 143²⁸.

Principalele activități economice sunt:

- Transporturi rutiere de marfuri;
- Lucrari de instalatii electrice;
- Alte transporturi terestre de calatori n.c.a;
- Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun;

²⁸ <https://www.topfirme.com/judet/gorj/localitate/danesti/>

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

- Alte activitati anexe transporturilor.

3. Protecția mediului

Regimul climatic ce caracterizează localitatea se încadrează în sectorul de climă temperat-continentală cu veri călduroase și ierni moderate, dar cu o repartitie neuniformă componentelor climatice datorită varietății reliefului și a orientării culmilor dealurilor.

Temperatura medie anuală este de +10,2°C cu temperaturi medii pentru perioada de vară de +26,1°C (în iulie), cu un maxim de +38°C și medii minime de -3°C (ianuarie) putând ajunge la -31°C, minima absolute atinsă pe data de 8 februarie 1946.

Precipitațiile sunt repartizate neuniform în timp și la o medie anuală a precipitațiilor de 585,2 mm/m², înregistrându-se valori de 80-90 mm/m² în luna iunie (cea mai ploioasă) și 30-40 mm/m² în luna februarie (cea mai secetoasă).

Pe teritoriul comunei Dănești, nu exista probleme majore de mediu, cele mai importante măsuri care se pretează acestei localități fiind conștientizarea și educația ecologică a tinerilor încă de pe băncile școlii, menținerea naturii așa cum a fost moștenita de către locuitorii comunei.

Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile în localitatea Dănești în perioada 2011-2019 este prezentată în tabelul următor:

An	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lungimea rețelei (km)	29,6	29,6	29,6	29,6	29,6	29,6	29,6	46,4	49,1

Tabel 1. Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile

Rețeaua de canalizare din localitatea Dănești are o lungime de 6,5 km.

Administratorul rețelei este SC Aparegio Gorj SA, operator regional ce are ca principale activități: captarea, tratarea și distribuția de apă potabilă, colectarea și epurarea apelor uzate menajere și industriale înainte de deversare, întreținerea rețelei de alimentare și a sistemului de canalizare, monitorizarea calității apei potabile și a apei uzate.

4. Dezvoltare socială

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, populația localității era în 2020 de 3680 de locuitori, dintre care 1862 locuitori de gen masculin și 1818 locuitori de gen feminine.

Dacă ne raportăm la recensământul populației României din anul 2011²⁹, potrivit căruia localitatea Dănești înregistra un număr de 3882 locuitori, putem sesiza cu ușurință că, sub aspect demografic, unitatea administrativ-teritorială analizată cunoaște o evoluție ușor decendentă.

Numărul șomerilor înregistrați în evidențele Agenției Județene de Ocuparea Forței de Muncă Gorj la data 31 decembrie 2020, a fost de 5212 persoane din care 2387 (45,8%) femei. La nivelul localității Dănești numărul total de șomeri în luna decembrie 2020 era de 44 de persoane dintr-un total de populație cu vârsta cuprinsă între 16 - 65 ani de 2504 persoane, rata șomajului fiind de 1,76 procente.

Din punct de vedere al unităților santare pe raza localității Dănești regăsim 2 cabinete medicale de familie, 2 cabinete stomatologice și 1 farmacie. Personalul medico-sanitar se împarte în: medici de familie - 2, stomatologi - 2 și farmaciști - 1.

5. Amenajarea teritoriului și infrastructura de transport

Între infrastructura unei zone și dezvoltarea sa economică există o relație de reciprocitate. Potențialul de dezvoltare a unei zone este cu atât mai mare cu cât infrastructura este mai dezvoltată. De asemenea, creșterea economică exercită o presiune asupra infrastructurii existente și determină o nevoie mai accentuată de dezvoltare a acesteia. Astfel, construirea și întreținerea infrastructurii au un efect multiplicator ce creează numeroase locuri de muncă și impulsionează dezvoltarea economică.

Existența unei rețele dezvoltate de comunicații și de transport reprezintă întotdeauna un factor esențial în ceea ce privește dezvoltarea locală. Atragerea unor investiții dar și dezvoltarea turismului sunt condiționate în mare măsură de nivelul de dezvoltare a rețelelor de transport.

Localitatea Dănești este străbătută de DJ 663 (DN 66) Dâmbova-Cârbești-Tâlvești-Urechești-Văcarea-Dănești-Barza-Șasa-Ungureni-Budieni-DN 67 (Copăcioasa) și DJ 663 A (DN66) Târgu-Jiu- Botorogi-Văcarea-Dănești- Țirculești (DJ 674A).

La nivelul localității nu există transport feroviar.

6. Administrația publică locală

Administrația publică locală este guvernată de o serie de principii care au în vedere în primul rând prestarea unor servicii de calitate cât mai înaltă către cei administrați. Legislația în vigoare pune la dispoziția autorităților administrației publice locale, executive sau deliberative, o serie de instrumente și mijloace pentru ca acestea să poată satisface nevoile cetățenilor în mod coorent și calitativ.

²⁹ <http://www.recensamantromania.ro/>.

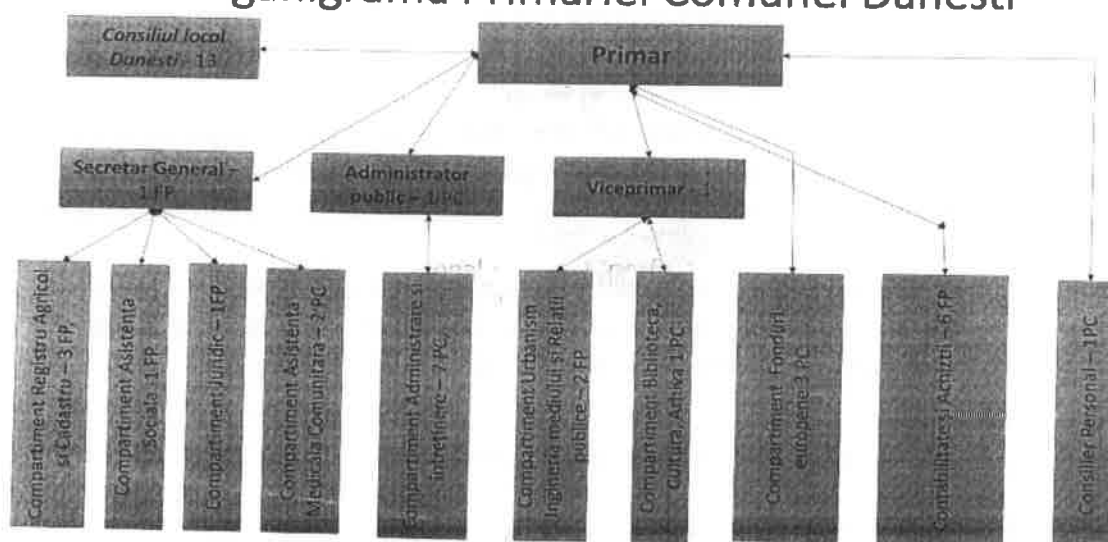
Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

Astfel, primarul ca autoritate executivă locală și pentru îndeplinirea atribuțiilor sale, are la dispoziție aparatul de specialitate pe care îl și conduce.

În ceea ce privește organigrama aparatului de specialitate al Primarului localității Dănești, cuprinde un număr total de 32 de posturi, din care³⁰:

- demnitari: 2 (primar, viceprimar);
- aparatul de specialitate al primarului: 30, din care:
 - funcții publice 14;
 - funcții contractuale 16.

Organigrama Primăriei Comunei Danesti

7. Educație și formare

Rețeaua de învățământ națională, desi perfectibilă și într-o continua reformare, reușeste în mare măsură să asigure accesul celei mai mari părți a copiilor la instruire. Dacă din

³⁰ <https://comunadanesti.ro/primaria/organigrama/>

punct de vedere metodologic, școala românească este coordonată în mod centralizat prin inspectoratele școlare județene, de către ministerul de resort, cea mai importantă parte a activității de administrare cade în sarcina autorităților locale. Ultimele statistici clasează țara noastră mult în spatele statelor europene la nivelul rezultatelor școlare ale elevilor și cu cei mai nefericiți elevi.

La nivelul comunei Dănești la momentul actual funcționează o școală primară și gimnazială.

În 2020, la nivelul localității Dănești, exista un număr total de 153 de elevi înscriși în procesul de instruire și educare și un număr total de 14 cadre didactice.

8. Cultură, culte, sport și agrement

Cultura reprezintă unul dintre elementele cele mai importante care definesc societatea în general și comunitățile în particular. Dezvoltarea fenomenului cultural este astăzi nu numai apanajul autorităților centrale de specialitate ci și a autorităților locale. Astfel, sunt păstrate și prezervate tradițiile și obiceiurile românești, extrem de apreciate și care pot fi exploatate și prin activități turistice.

În comuna Dănești există 9 biserici ortodoxe.

Monumentele istorice sunt reprezentate de prezența bisericilor de lemn.

Astfel, se remarcă biserica de lemn cu hramul Sf. Ioan Botezătorul, construită în anul 1756. În satul Sașa există o altă biserică de lemn cu hramul Sf. Dimitrie, biserică ce a fost construită în anul 1855. Se regăsesc, de asemenea două biserici de lemn construite în secolele XVIII și XIX.

În Valea Brătui, lângă biserica de lemn se află Monumentul ridicat în memoria eroilor. Pe această cruce sunt gravate numele eroilor din Primul Război Mondial - 1916-1918, crucea având câte o față pentru fiecare punct cardinal - Est, Vest, Sud, Nord.

Biblioteca din comuna Dănești are un număr de peste 7.000 de cărți, număr care a scăzut mult față de nivelul anului 2012 când avea peste 11.000 de cărți. Este adevărat că și interesul cititorilor a scăzut de cca 3 ori comparativ cu același an.

Principalele obiective turistice din Comuna Dănești sunt:

- Aerodromul Barza - este la câțiva kilometri de Târgu Jiu, la Barza, în comuna Dănești. Și pe lângă zborurile de agrement, aerodromul facilitează și accesul oamenilor de afaceri în județ, care des aterizează aici;
- Biserica de lemn din Brătui - a fost construită în secolul XVIII. Are hramul „Sfinții Voievozi”. Biserica se află pe lista monumentelor istorice;
- Pădurea Botorgi - pădurea care adăpostește lăleaua pestriță se află la doar câțiva kilometri de municipiul Târgu Jiu. Turiștii au la dispoziție numai câteva zile pentru a admira florile respective. „Lăleaua pestriță poate fi admirată doar 14 zile pe an.

1.4.7. Drăguțești

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

1. Prezentare generală

Comuna Draguțești este situată în zona subcarpatică olteană, în Depresiunea Târgu-Jiu, în partea centrală a județului Gorj, pe malul stâng al râului Jiu.

Suprafața totală administrativă a localității Draguțești, (conform ultimelor date revizuite în anul 2014 de Institutul Național de Statistică ³¹) era de 6151 ha. și se prezintă astfel:

Suprafața totală, din care (ha):	6151
Agricolă	2983
Arabilă	1811
Pășuni	559
Fânețe	414
Vii și pepiniere viticole	78
Livezi și pepiniere pomicele	121
Terenuri neagricole total	3168
Păduri și altă vegetație forestieră	2668
Ocupata cu ape, bălți	109
Ocupată cu construcții	178
Căi de comunicații și căi ferate	119
Terenuri degradate și neproductive	94

Vecinii comunei Draguțești sunt:

- la Nord - municipiul Târgu-Jiu;
- la Nord-Vest - comuna Bălești;
- la Sud-Vest - orașul Rovinari;
- la Sud - comuna Bâlteni;
- la Est cu comuna Dănești.

³¹ <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>

Fig. 1 Harta localității Drăgulești

Satele Drăgulești și Iași-Gorj sunt dezvoltate pe terasa largă, plană a Jiului, a cărei altitudine este cuprinsă între 175 m, în vest și 180 m, în est. Satele Dâmbova, Cârbești și Tâlvești sunt așezate în sudul comunei, pe un teren ridicat (200-225m), expus spre N-V.

Satul Urechești se întinde pe pantele nord-vestice ale dealului subcarpatic Bran, care în partea vestică atinge înălțimea de 331,9 m, în vârful Urechești.

2. Economia locală

Ocupația de bază a locuitorilor este cea fundamentală: cultivarea pământului, creșterea și îngrijirea animalelor.

O mare parte din locuitorii comunei își desfășoară activitatea în minerit (Bazinul carbonifer Rovinari).

Condițiile geografice și structura solului au permis ca agricultura să devină ocupația principală a locuitorilor. Pe pământurile comunei Drăgulești se cultivă porumbul, grâul, secara, ovăzul, orzul, fasolea, mazărea, etc.

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

Din punctul de vedere al dezvoltării economice, în localitatea Drăguțești întâlnim 335 agenți economici care au avut în 2020 o cifră de afaceri de 44,8 milioane lei, și un profit net de 4,3 milioane lei. Totodată numărul de angajați în cadrul acestor societăți era de 172³².

Principalele activități economice sunt:

- Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare;
- Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun;
- Alte transporturi terestre de călători n.c.a.;
- Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale;
- Comerț cu amănuntul al altor produse alimentare, în magazine specializate.

3. Protecția mediului

Regimul climatic ce caracterizează localitatea se încadrează în sectorul de climă temperat-continentală cu veri călduroase și ierni moderate, dar cu o repartiție neuniformă a componentelor climatice datorită varietății reliefului și a orientării culmilor dealurilor.

Pe teritoriul comunei Drăguțești, nu există probleme majore de mediu, cele mai importante măsuri care se pretează acestei localități fiind conștientizarea și educația ecologică a tinerilor încă de pe băncile școlii, menținerea naturii așa cum a fost moștenită de către locuitorii comunei.

Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile în localitatea Drăguțești în perioada 2011-2019 este prezentată în tabelul următor:

An	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lungimea rețelei (km)	30	16,7	16,7	31,2	52,2	53,7	53,7	53,7	53,7

Tabel 1. Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile

Există rețeaua de canalizare în localitatea Drăguțești, pe o lungime de 17 km.

³² <https://www.topfirme.com/judet/gorj/localitate/dragutesti/>

4. Dezvoltare socială

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, populația localității Drăgulești era în 2020 de 4941 de locuitori, dintre care 2473 locuitori de gen masculin și 2468 locuitori de gen feminin.

Dacă ne raportăm la recensământul populației României din anul 2011³³, potrivit căruia localitatea Drăgulești înregistra un număr de 4996 locuitori, putem sesiza cu ușurință că, sub aspect demografic, unitatea administrativ-teritorială analizată cunoaște o evoluție ușor decedentă.

Numărul șomerilor înregistrați în evidențele Agenției Județene de Ocuparea Forței de Muncă Gorj la data 31 decembrie 2020, a fost de 5212 persoane din care 2387 (45,8%) femei. La nivelul localității Drăgulești numărul total de șomeri în luna decembrie 2020 era de 59 de persoane dintr-un total de populație cu vârsta cuprinsă între 16 - 65 ani de 3493 persoane, rata șomajului fiind de 1,69 procente.

Din punct de vedere al unităților santare pe raza localității Drăgulești regăsim 3 cabinete medicale de familie, 1 cabinet stomatologic și o farmacie. Personalul medico-sanitar se împarte în: medici de familie - 3 și stomatologi - 1.

5. Amenajarea teritoriului și infrastructura de transport

Chestiunea legată de infrastructura de transport este una esențială pentru orice comunitate, atât din punct de vedere al calității în sine a vieții cetățenilor cât și din punct de vedere al investițiilor și dezvoltării afacerilor locale. Nivelul de dezvoltare și starea infrastructurii de transport au de asemenea, o puternică influență asupra activității turistice. Plecând de la aceste considerente, dezvoltarea unei infrastructuri de transport în concordanță cu necesitățile de transport în creștere rămâne una din prioritățile autorităților naționale și locale, indiferent de constrângerile economice sau bugetare.

În ceea ce privește localitatea Drăgulești, este străbătută de DN 66 - Iași-Gorj - Târgu Jiu și de DJ 663 - Tâlvești.

La nivelul localității nu există transport feroviar.

6. Administrația publică locală

Administrația publică locală reprezintă totalitatea organelor cu competență generală sau specială constituite pentru satisfacerea intereselor generale ale locuitorilor unei unități administrativ-teritoriale. Administrația publică locală își exercită atribuțiile numai în limitele

³³ <http://www.recensamantromania.ro/>

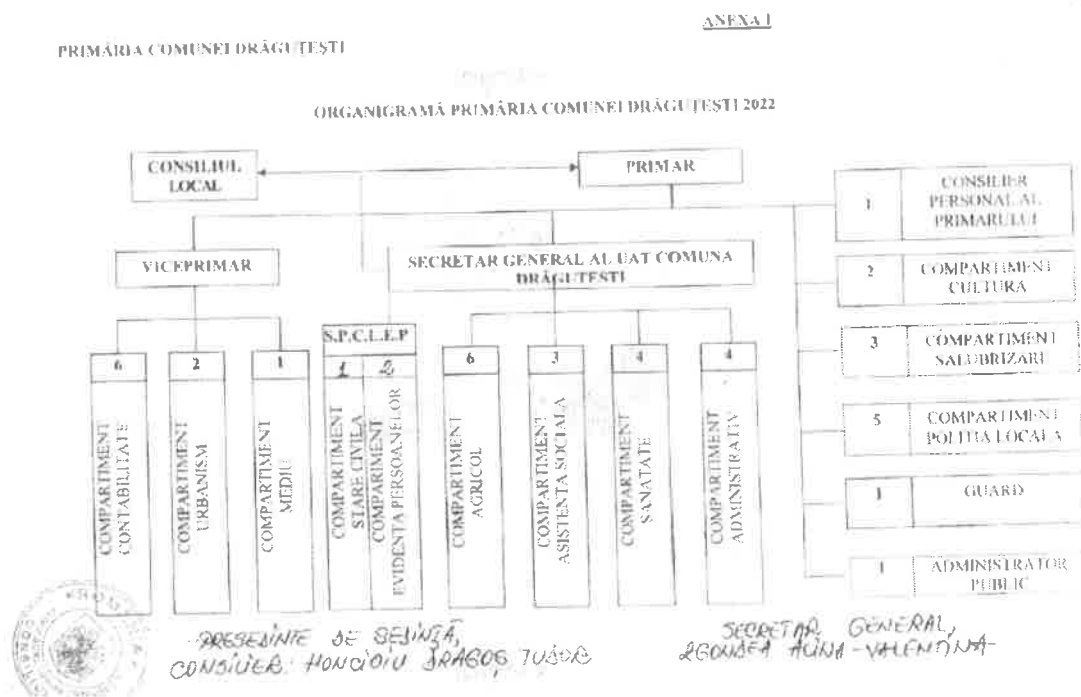
Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

unității administrativ-teritoriale în care aceasta funcționează. Administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se organizează și funcționează în temeiul principiilor descentralizării, autonomiei locale, deconcentrării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și al consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit.

Mai mult, autoritățile administrației publice locale, sunt organizate și funcționează în baza legii (Codul Administrativ - OUG 37/2019), care le stabilește de altfel și atribuțiile. Autoritatea locală executivă- Primarul are la dispoziție în vederea îndeplinirii atribuțiilor sale legale, aparatul de specialitate.

Organigrama aparatului de specialitate al Primarului localității Drăgulești cuprinde un număr total de 45 de posturi, din care³⁴:

- demnitari: 2 (primar, viceprimar)
- aparatul de specialitate al primarului: 43

³⁴ <http://primaria-dragutesti.ro/primaria-dragutesti/organigrama/>

7. Educație și formare

Mediul rural este definit, în documentele oficiale, drept o țintă predilectă pentru investițiile și programele de dezvoltare educaționale. Analiza datelor existente, confirmă realitatea conform căreia mediul rural este unul defavorizat, atât în privința resurselor existente (la nivelul familiei, comunității, unității școlare), cât și, pe cale de consecință, în privința rezultatelor obținute de unitățile școlare din mediul rural, atât în ceea ce privește "participarea școlară", cât și în ceea ce privește "rezultatele învățării". Aspectele majore care trebuie avute în vedere în ceea ce privește învățământul în mediul rural sunt în principiu creșterea calității educației și prevenirea părăsirii timpurii a școlii de către copii.

La nivelul comunei Drăguțești la momentul actual funcționează o școală primară și gimnazială.

În 2020, la nivelul localității Drăguțești, exista un număr total de 261 de elevi înscriși în procesul de instruire și educare și un număr total de 21 cadre didactice.

8. Cultură, culte, sport și agrement

Patrimoniul cultural, la nivel național se confruntă cu numeroase pericole, de la marginalizarea, erodarea credințelor și tradițiilor locale/regionale. Aceste realități fac imperios necesară o reconsiderare a locului ocupat de patrimoniul național. Astfel se impune protejarea și integrarea patrimoniului în proiectele serioase de dezvoltare durabilă.

Investițiile în restaurarea, protecția și valorificarea prin turism a patrimoniului cultural vor permite Regiunilor de dezvoltare să folosească avantajele oferite de potențialul lor turistic și patrimoniul cultural în identificarea și consolidarea identității proprii, pentru a-și îmbunătăți avantajele competitive în sectoare cu valoare adăugată mare și conținut calitativ ridicat.

Principalele obiective turistice din Comuna Drăguțești sunt:

- Biserica de lemn din Urechești, Gorj;
- Biserica de lemn din Cârbești.

1.4.8. Lelești

1. Prezentare generală

Lelești este alcătuită din satele Frătești, Lelești (reședința) și Rasovița.

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

Relieful comunei are o evoluție comună cu a celorlalte unități administrativ-teritoriale din jur și se compune în principal din dealuri acoperite de păduri și lunci create de apele ce străbat teritoriul acesteia.

Suprafața totală administrativă a localității Lelești, (conform ultimelor date revizuite în anul 2014 de Institutul Național de Statistică ³⁵) era de 3018 ha. și se prezintă astfel:

Suprafața totală, din care (ha):	3018
Agricolă	2173
Arabilă	978
Pășuni	404
Fânețe	241
Vii și pepiniere viticole	46
Livezi și pepiniere pomicole	504
Terenuri neagricole total	845
Păduri și altă vegetație forestieră	581
Ocupata cu ape, bălți	30
Ocupată cu construcții	102
Căi de comunicații și căi ferate	60
Terenuri degradate și neproductive	72

Principalele ocupații ale locuitorilor sunt: agricultura, pomicultura și creșterea animalelor, astfel valorificându-se potențialul funciar al comunei Lelești.

Vecinii comunei Lelești sunt:

- Nord - comuna Runcu;
- Nord-est - comuna Stănești;
- Sud, Sud-vest - comuna Bălești;
- Sud-Est - municipiul Târgu-Jiu;
- Vest - comuna Arcani, comuna Runcu.

³⁵ <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>

Fig. 1 Harta localității Lelești

Din punct de vedere fizic, teritoriul comunei Lelești este constituit din depresiunea subcarpatică olteană, ce se încadrează în marea unitate de relief a Piemontului Getic, relief cunoscut sub numele de Podișul Getic sau Platforma Getică. Noțiunea de podiș ne explică înălțimea aproape egală a culmilor de deal, care se situează între 300 și 500 m subunitate a marii unități geografice, zona subcarpaților Getici, geologic comuna făcând parte din sistemul depresiunilor submontane care formează în ansamblu unic de la Horezu la Tismana.

2. Economia locală

Din punctul de vedere al dezvoltării economice, în localitatea Lelești întâlnim 144 agenți economici care au avut în 2020 o cifră de afaceri de 10,3 milioane lei, și un profit net de 1,9 milioane lei. Totodată numărul de angajați în cadrul acestor societăți era de 96³⁶.

Principalele activități economice sunt:

- Transporturi rutiere de marfuri;
- Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, bauturi și tutun;
- Activități de pompe funebre și similare;
- Fabricarea de mobilă n.c.a.;
- Întreținerea și repararea autovehiculelor.

³⁶ <https://www.topfirme.com/judet/gorj/localitate/lelesti/>

3. Protecția mediului

Mediul înconjurător poate exista fără noi. Noi nu putem exista în afara lui. Importanța influenței factorilor de mediu asupra sănătății și bunăstării oamenilor este crucială. Este imperios necesară atât conștientizarea tuturor în acest sens, cât și realizarea unei minime educații ecologice astfel încât oamenii să fie cei ce păstrează mediul nealterat, nu cei ce îl distrug.

Regimul climatic ce caracterizează localitatea se încadrează în sectorul de climă temperat-continentală cu veri călduroase și ierni moderate, dar cu o repartitie neuniformă componentelor climatice datorită varietății reliefului și a orientării culmilor dealurilor.

Pe teritoriul comunei Lelești, nu exista probleme majore de mediu, cele mai importante măsuri care se pretează acestei localități fiind conștientizarea și educația ecologică a tinerilor încă de pe băncile școlii, menținerea naturii așa cum a fost moștenita de către locuitorii comunei și atenționarea turiștilor cu privire la eventualele fapte ce nu sunt în concordanță cu civilizația.

Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile în localitatea Lelești în perioada 2011-2019 este prezentată în tabelul următor:

An	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lungimea rețelei (km)	18,9	18,9	18,9	18,9	18,9	18,9	18,9	18,9	18,9

Tabel 1. Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile

Rețeaua de canalizare din localitatea Lelești are o lungime de 21 km.

Administratorul rețelei este SC Aparegio Gorj SA, operator regional ce are ca principale activități: captarea, tratarea și distribuția de apă potabilă, colectarea și epurarea apelor uzate menajere și industriale înainte de deversare, întreținerea rețelei de alimentare și a sistemului de canalizare, monitorizarea calității apei potabile și a apei uzate.

4. Dezvoltare socială

În zonele rurale din întreaga UE media de vârstă este mai ridicată decât în zonele urbane și va începe să scadă încet în următorul deceniu. Atunci când sunt însoțite de o lipsă de conectivitate, de o infrastructură subdezvoltată și de lipsa unor oportunități diverse de ocupare a forței de muncă și de un acces limitat la servicii, acest lucru face ca zonele rurale să fie mai puțin atractive pentru a trăi și a munci. În același timp, zonele rurale sunt factori activi în tranziția verde și digitală a UE. Atingerea obiectivelor ambițiilor digitale ale UE pentru 2030 poate oferi mai multe oportunități pentru dezvoltarea durabilă a zonelor rurale dincolo de agricultură și silvicultură, dezvoltând noi perspective pentru dezvoltarea unor noi sectoare de activitate.

Este o realitate faptul că evoluțiile demografice din România sunt îngrijorătoare, cu trenduri negative pe termen lung. Potrivit estimărilor realizate la nivel național și internațional, fără a lua în considerare migrația externă, dar admițând o creștere a speranței de viață la

naștere, populația României ar putea să scadă la 20,8 milioane în anul 2020 și la 19,7 milioane în anul 2030, urmând să ajungă la 16,7 milioane la mijlocul secolului.

Consecințele acestor evoluții sunt considerabile în toate domeniile vieții economico-sociale: forță de muncă, educație și formare profesională, servicii sociale și de sănătate, dezvoltare regională, etc.

Ca o caracteristică generală a serviciilor sociale în mediul rural, este de remarcat rata mai mare a somajului. Majoritatea serviciilor publice și a celorlalte surse de angajare funcționează deficitar sau nu funcționează deloc în zonele rurale.

Însă cea mai acută problemă a zonelor neurbanizate este în domeniul serviciilor de sănătate, în condițiile în care nu sunt suficienți medici, asistente, farmacii și paturi de spital pe cap de locuitor comparând cu marile orașe sau alte zone urbanizate.

La nivelul Comunei Lelești, potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, populația localității era în 2020 de 1738 de locuitori, dintre care 886 locuitori de gen masculin și 852 locuitori de gen feminin.

Dacă ne raportăm la recensământul populației României din anul 2011³⁷, potrivit căruia localitatea Lelești înregistra un număr de 1854 locuitori, putem sesiza cu ușurință că, sub aspect demografic, unitatea administrativ-teritorială analizată cunoaște o evoluție ușor decendentă.

Numărul șomerilor înregistrați în evidențele Agenției Județene de Ocuparea Forței de Muncă Gorj la data 31 decembrie 2020, a fost de 5212 persoane din care 2387 (45,8%) femei. La nivelul localității Lelești numărul total de șomeri în luna decembrie 2020 era de 16 de persoane dintr-un total de populație cu vârsta cuprinsă între 16 - 65 ani de 1166 persoane, rata șomajului fiind de 1,37 procente.

Din punct de vedere al unităților sanitare pe raza localității Lelești regăsim 1 cabinet medical de familie și o farmacie. Personalul medico-sanitar se împarte în: medici de familie - 1 și personal sanitate mediu - 2.

5. Amenajarea teritoriului și infrastructura de transport

Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor locale de bază în zonele rurale reprezintă elemente esențiale în cadrul oricărui efort de a valorifica potențialul de creștere și de a promova durabilitatea zonelor rurale. De fapt, crearea de infrastructură reprezintă primul pas în cadrul procesului de dezvoltare locală, în ideea că accesul la utilități, bunuri și/sau servicii crește atractivitatea zonei, deci acționează ca un „magnet” pentru potențialii investitori.

Între infrastructura unei zone și dezvoltarea sa economică există o relație de reciprocitate. Potențialul de dezvoltare a unei zone este cu atât mai mare cu cât infrastructura este mai dezvoltată. De asemenea, creșterea economică exercită o presiune asupra infrastructurii existente și determină o nevoie mai accentuată de dezvoltare a acesteia. Astfel, construirea și întreținerea infrastructurii au un efect multiplicator ce creează numeroase locuri de muncă și impulsionează dezvoltarea economică.

Infrastructura tehnico-edilitară reprezintă ansamblul sistemelor și rețelelor tehnice de transport și utilități publice precum și a instalațiilor aferente acestora destinate furnizării/prestării serviciilor de utilități publice, comunicației și transportului; infrastructura tehnico-

³⁷ <http://www.recensamantromania.ro/>

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

edilitară aparține domeniului public ori privat al unităților administrativ-teritoriale și este supusă regimului juridic al proprietății publice sau private.

Localitatea Lelești este străbătută de DJ 672 D DN 67D Lelești-Dobrița- Runcu (DJ672C) 11,370 km.

La nivelul localității nu există transport feroviar.

6. Administrația publică locală

Administrația publică reflectă bazele instituționale ale modului în care sunt guvernate comunitățile. Administrația publică răspunde nevoilor societății și funcționează pe bază de structuri organizatorice, procese, roluri, relații, politici și programe. Toate acestea sunt stabilite în baza unor acte normative care au forță juridică superioară - Constituție, legi organice (în cazul nostru OUG 57/2019 Codul Administrativ). Aceasta pentru că organizarea și funcționarea administrației publice centrale dar și locale influențează prosperitatea economică, coeziunea socială și bunăstarea oamenilor.

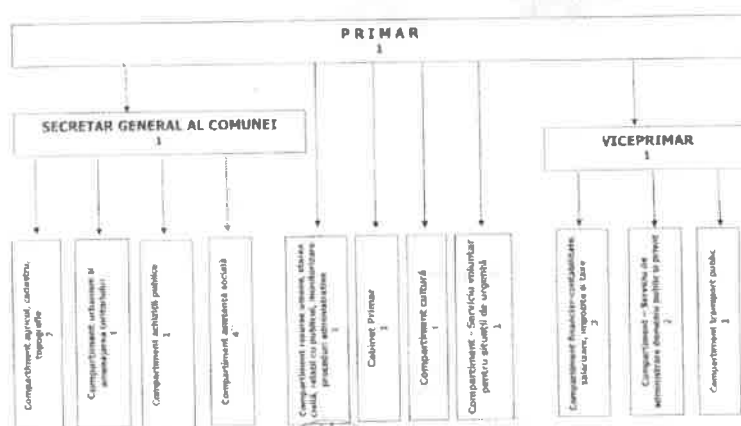
Organigrama aparatului de specialitate al Primarului localității Lelești cuprinde un număr total de 21 de posturi, din care³⁸:

- demnitari: 2;
- aparatul de specialitate al primarului: 19, din care:
 - funcții publice: 11;
 - funcții contractuale: 9.

ROMÂNIA
JUDEȚUL GORJ
CONSILIUL LOCAL LELEȘTI

ANEXA nr. 1
La H.C.L. nr. 56 din 25.11.2020

ORGANIGRAMA APARATULUI DE SPECIALITATE AL PRIMARULUI COMUNEI LELEȘTI, JUDEȚUL GORJ

³⁸ Pentru a cunoaște de la numărul locurilor de muncă prevăzute în anexa la O.U.G. nr. 63/2010, cu modificările și completările ulterioare, dimensiunile din bugetul local, ospitalitatea bugetară, salarizarea și asistența socială, «Sănătate».

Președinte de ședință
Consilier,
Gheorghe Popescu

Contrasemnarea,
Secretar general,
Constantin-Călin Mișchie

³⁸ <https://primarialeesti.ro/prezentare/organizare>

7. Educație și formare

Principala componentă a sistemului educational o reprezintă sistemul de învățământ care cuprinde învățământul preșcolar, învățământul primar, învățământul secundar inferior, învățământul general obligatoriu, învățământul secundar superior, școlile de arte și meserii, școlile de ucenici, învățământul post-liceal și învățământul superior. Ultimele statistici clasează țara noastră mult în spatele statelor europene la nivelul rezultatelor școlare ale elevilor și cu cei mai nefericiți elevi.

La nivelul comunei Lelești la momentul actual funcționează o școală primară și gimnazială.

În 2020, la nivelul localității Lelești, exista un număr total de 128 de elevi înscriși în procesul de instruire și educare și un număr total de 22 cadre didactice.

8. Cultură, culte, sport și agrement

Principala provocare în cea ce privește fenomenul cultural la nivel rural se referă la regândirea și re poziționarea activităților culturale și investițiilor de patrimoniu în contextul dezvoltării durabile și regenerării rurale. Practic, este vorba despre punerea în valoare a unui set de activități, proiecte și abordări noi, în cadrul politicilor culturale naționale și locale, cum ar fi consolidarea și dezvoltarea legăturii dintre cultură și educație, antreprenoriatul social în mediul rural prin punerea în valoare a meșteșugurilor tradiționale și susținerea învățământului vocațional,

Principalele obiective turistice din Comuna Lelești sunt:

- Biserica de lemn din Frățești;
- Biserica de lemn din Lelești, Gorj;
- Biserica de lemn din Lelești-Ursăței.

1.4.9. Scoarța

1. Prezentare generală

Scoarța este o comună formată din satele Bobu, Budieni, Câmpu Mare, Cerātu de Copăcioasa, Colibași, Copăcioasa, Lazuri, Lintea, Mogoșani, Pișteștii din Deal și Scoarța (reședința). Se află la 9 km de orașul Târgu Jiu.

Suprafața totală administrativă a localității Scoarța, (conform ultimelor date revizuite în anul 2014 de Institutul Național de Statistică ³⁹) era de 8578 ha. și se prezinta astfel:

³⁹ <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

Suprafața totală, din care (ha):	8578
Agricolă	5751
Arabilă	3015
Pășuni	2332
Fânețe	284
Vii și pepiniere viticole	85
Livezi și pepiniere pomicele	35
Terenuri neagricole total	2827
Păduri și altă vegetație forestieră	2392
Ocupata cu ape, bălți	35
Ocupată cu construcții	184
Căi de comunicații și căi ferate	200
Terenuri degradate și neproductive	16

Vecinii comunei Scoarța sunt:

- la nord - comunele Săcelu și Bălănești;
- la est - comuna Albeni;
- la vest - municipiul Tg-Jiu;
- la sud - comuna Dănești și orașul Tg-Cărbunești.

Comuna Scoarța ocupă o parte din dealurile Subcarpatice, și anume masivul Copăcioasei, precum și o parte din depresiunile intracolinare Tg-Jiu - Budieni - Scoarța - Câmpul Cărbuneștilor. Depresiunea Câmpu Mare constituie extremitatea estică a depresiunii intracolinare Călnic - Tg-Jiu - Budieni - Scoarța - Câmpu Mare (și este cuprinsă între râul Blahnița la vest și satul Câmpu Mare).

Fig. 1 Harta localității Scoarța

Comuna Scoarța dăruită atât de mult de natură cu condiții prielnice vieții omului nu putea să nu fie vatră și leagăn al unor așezări omenești încă din timpurile străvechi. Sub patina ireversibilă a curgerii timpului au rămas dovezi arheologice care vorbesc de populația acestei zone depresionare subcarpatice oltenice care au fost locuită fără îndoială din neolitic și poate mai devreme, având în vedere că pe teritoriul comunei Baia de Fier, situat nu departe sau descoperit materiale arheologice care vorbesc chiar despre o așezare paleolitică.

Descoperirile arheologice din unele localități ale Gorjului ca cele de la Telești Runcu, Săcelu, Bărbătești, Suseni și multe altele ne aduc pe firul istoriei până la civilizațiile neolitice.

Referitor la comuna Scoarța consemnez faptul că până în prezent nu s-au făcut săpături arheologice. Totuși întâmplător pe întreg cuprinsul ei au fost găsite urme de viață materială, unelte, ceramică, monede și tezaure care ne oferă posibilitatea să afirmăm cu certitudine că și această parte a Gorjului a fost locuită din cele mai vechi timpuri. Astfel că pe raza satului Bobu, în apropierea „Fântâniei din Bobaia”, de lângă casa lui Gheorghe Crețu cât și în Dealul Bobului au fost găsite topoare de piatră cu loc de înmănășur aparținând neoliticului, unele ce sunt în colecția micromuzeului din Școala Gimnazială Scoarța. Asemenea topoare se află în colecția muzeistică a tuturor școlilor din comuna Scoarța ele fiind găsite în perimetrul celorlalte sate ale comunei: Budieni, Copăcioasa, Cerătu de Copăcioasa.

În colecția muzeului Gorj, se află un fragment de topor din piatră șlefuită din epoca bronzului (lamă evazată) și se păstrează numai partea dintre tășuri (inventar nr.588).

Tot în colecția Muzeului Județean Gorj se mai află o râșniță neolitică descoperită în raza satului Colibași (inventar nr. 142). Profesorul universitar Dumitru Tudor în lucrarea sa „Oltenia Română” menționează că la Bobu s-a descoperit un fragment dintr-o stea funerară de calcar și monezi de bronz pe malul pârâului Bobaia în punctul numit „Ghețaria lui Berbecu” și nu pe malul Blahniței cum a afirmat greșit scriitorul.

De asemenea monedele și tezaurul monetare descoperite în multe din localitățile gorjene printre care și Scoarta, Piștești și Bobu sunt alte dovezi elocvente ale unei intense vieți economice și spirituale a acelor care trăiau în aceste zone adică a geto-dacilor.

Descoperirile arheologice din zona Carpaților Olteni, inclusiv depresiunile Baia de Fier, Novaci, Polovragi, Tg-Jiu au dovedit că erau așa cum am mai menționat dintre cele mai locuite de traci și geto-daci acum 4.000 de ani. Cetățile de la Vârțu precum și așezările de la Arcani, Telești, Drăgotești atestă locuirea părții de Nord a Gorjului de către puternice activități ale dacilor buri.

Din unele afirmații ale istoricului Dumitru Berciu se poate ajunge la concluzia că și pe teritoriul comunei Scoarța având în vedere așezarea ei în partea nordică a județului Gorj, în depresiunea Tg-Jiu - Câmpul Mare au trăit acea ramură a dacilor numiți „buri”.

Prezența populației daco-romane, rezultat al contopirii dintre băștinașii și noii veniți, proces produs în urma războaielor de cucerire a Daciei de către romani (101-102 și 105-106) este atestată arheologic și vatra Gorjului inclusiv în comuna Scoarța, unde s-au descoperit resturi de ceramică, un fragment de lulea din lut cu ornamente în exterior sub formă de spirale, obiecte ce se află în colecția muzeistică a Școlii Generale Bobu.

După cucerirea Daciei cât și după anul 275 anul retragerii stăpânirii Romane din Dacia populația de bază daco-romană rezultat al contopirii dintre daci băștinași și romani au rămas pe loc, continuând să ocupe vechile vetre așa cum dovedesc descoperirile arheologice din diferite localități gorjene, unelte vase de ceramică.

Dar nici în circulația monetară nu se constată o întrerupere, în Gorj descoperindu-se tezaure monetare la Scoarța, Bobu, Săcelu și alte localități.

Așa cum am mai arătat primele așezări omenești în partea nordică a Olteniei au apărut încă din paleolitic, cadrul geografic (relief, climă, ape, teren, păduri) fiind favorabile pentru locurile și desfășurarea unor activități economice, iar râurile și dealurile care au fost locuite cel mai devreme și ele ofereau condiții prielnice pentru muncă și viața oamenilor din acele timpuri.

Mai târziu când uneltele s-au perfecționat, s-au putut defrișa păduri, extinzându-se astfel terenul agricol și s-a putut asigura hrana pentru populația aflată în creștere⁴⁰.

2. Economia locală

Din punctul de vedere al dezvoltării economice, în localitatea Scoarța întâlnim 251 agenți economici care au avut în 2020 o cifră de afaceri de 27,7 milioane lei, și un profit net de 5,9 milioane lei. Totodată numărul de angajați în cadrul acestor societăți era de 123⁴¹.

Principalele activități economice sunt:

- Comerț cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi și gazeți și al produselor derivate;
- Silvicultura și alte activități forestiere;
- Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare;
- Întreținerea și repararea autovehiculelor;

⁴⁰ <https://primariascoarta.ro/istoric/>

⁴¹ <https://www.topfirme.com/judet/gorj/localitate/scoarta/>

- Comert cu amanuntul al painii, produselor de patiserie si produselor zaharoase, in magazine specializate.

3. Protecția mediului

Pe teritoriul comunei Scoarța, nu exista probleme majore de mediu, cele mai importante măsuri care se pretează acestei localități fiind conștientizarea și educația ecologică a tinerilor încă de pe băncile școlii, menținerea naturii așa cum a fost moștenita de către locuitorii comunei și atenționarea turiștilor cu privire la eventualele fapte ce nu sunt în concordanță cu civilizația.

Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile în localitatea Scoarța în perioada 2011-2019 este prezentată în tabelul următor:

An	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lungimea rețelei (km)	63	64	64	67	67	67	67	61,2	61,2

Tabel 1. Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile

Rețeaua de canalizare din localitatea Scoarța are o lungime de 2,4 km.

Administratorul rețelei este SC Aparegio Gorj SA, operator regional ce are ca principale activități: captarea, tratarea și distribuția de apă potabilă, colectarea și epurarea apelor uzate menajere și industriale înainte de deversare, întreținerea rețelei de alimentare și a sistemului de canalizare, monitorizarea calității apei potabile și a apei uzate.

4. Dezvoltare socială

Îmbunătățirea calității vieții reprezintă o preocupare permanentă a tuturor comunităților. Performanțele obținute de ele în această privință devin, în ultimă instanță, criteriile de ierarhizare a mediilor sociale și de măsurare a eficienței actelor de administrare.

În prezent, intervenția socială, tipurile de servicii sociale existente și accesul la aceste servicii a eventualilor beneficiari reprezintă o reală problemă în mediul rural, mai ales în ceea ce privește sistemul de protecție al familiei și copilului, în comparație cu mediul urban. Diversitatea și multitudinea factorilor care au dus la apariția și amplificarea acelor probleme sociale sunt de natură socio-economică, socio-familială, socio-profesională, educațională, sanitară, dar și factori indirecti ce tin de nivelul profesional al angajaților din aceste servicii. Subfinanțarea serviciilor sociale în mediul rural contribuie și ea la manifestarea unor disfuncții

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

in ceea ce priveste oferirea de servicii catre persoanele defavorizate, iar lipsa de interes pentru programe de preventie acutizeaza problemele sociale deja existente si creeaza cazuri sociale in lant.

Populația și structura acesteia rămâne un element essential, în orice analiză legată de dezvoltarea unei comunități. Din păcate, evoluția demografică, mai ales în spațiul rural, în România ultimilor ani a fost una constant descrescătoare.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, populația localității era în 2020 de 4589 de locuitori, dintre care 2303 locuitori de gen masculin și 2286 locuitori de gen feminin.

Dacă ne raportăm la recensământul populației României din anul 2011⁴², potrivit căruia localitatea înregistra un număr de 4844 locuitori, putem sesiza că, sub aspect demografic, unitatea administrativ-teritorială analizată cunoaște o evoluție ușor decendentă.

Numărul șomerilor înregistrați în evidențele Agenției Județene de Ocuparea Forței de Muncă Gorj la data 31 decembrie 2020, a fost de 5212 persoane din care 2387 (45,8%) femei. La nivelul localității Scoarța numărul total de șomeri în luna decembrie 2020 era de 53 de persoane dintr-un total de populație cu vârsta cuprinsă între 16 - 65 ani de 3066 persoane, rata șomajului fiind de 1,73 procente.

Din punct de vedere al unităților santare pe raza localității Scoarța regăsim 2 cabinete medicale de familie și o farmacie. Personalul medico-sanitar se împarte în: medici de familie - 3, farmaciști - 1 și personal sănătate - 4.

5. Amenajarea teritoriului și infrastructura de transport

Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor locale de bază în zonele rurale reprezintă elemente esențiale în cadrul oricărui efort de a valorifica potențialul de creștere și de a promova durabilitatea zonelor rurale. De fapt, crearea de infrastructură reprezintă primul pas în cadrul procesului de dezvoltare locală, în ideea că accesul la utilități, bunuri și/sau servicii crește atractivitatea zonei, deci acționează ca un „magnet” pentru potențialii investitori.

Între infrastructura unei zone și dezvoltarea sa economică există o relație de reciprocitate. Potențialul de dezvoltare a unei zone este cu atât mai mare cu cât infrastructura este mai dezvoltată. De asemenea, creșterea economică exercită o presiune asupra infrastructurii existente și determină o nevoie mai accentuată de dezvoltare a acesteia. Astfel, construirea și întreținerea infrastructurii au un efect multiplicator ce creează numeroase locuri de muncă și impulsionează dezvoltarea economică.

Infrastructura tehnico-edilitară reprezintă ansamblul sistemelor și rețelelor tehnice de transport și utilități publice precum și a instalațiilor aferente acestora destinate furnizării /prestării serviciilor de utilități publice, comunicației și transportului; infrastructura tehnico-

⁴² <http://www.recensamantromania.ro/>

edilitară aparține domeniului public ori privat al unităților administrativ-teritoriale și este supusă regimului juridic al proprietății publice sau private.

Localitatea Scoarța este străbătută de DC 83 Scoarța(DN67)-Lazuri(DN67) 2,500 km / U.A.T.Scoarța.

La nivelul localității există transport feroviar.

6. Administrația publică locală

Administrația publică locală își desfășoară activitatea conform Codului Administrativ, cu modificările și completările ulterioare. Consiliul local și primarul funcționează ca autorități ale administrației publice locale, gestionând situația publică din localitate. În scopul asigurării autonomiei locale, autoritățile administrației publice locale au dreptul să instituie și să perceapă impozite și taxe locale, să elaboreze și să aprobe bugetul local.

Consiliul local exercită următoarele categorii de atribuții:

- a) atribuții privind organizarea și funcționarea aparatului de specialitate al primarului, ale instituțiilor și serviciilor publice de interes local și ale societăților reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și regiilor autonome de interes local;
- b) atribuții privind dezvoltarea economico-socială și de mediu a localității;
- c) atribuții privind administrarea domeniului public și privat al localității;
- d) atribuții privind gestionarea serviciilor furnizate către cetățeni;
- e) atribuții privind cooperarea interinstituțională pe plan intern și extern.

Primarul reprezintă unitatea administrativ - teritorială în relațiile cu alte autorități publice, cu persoanele fizice sau juridice române ori străine, precum și în justiție. Acesta îndeplinește următoarele categorii principale de atribuții:

- a) atribuții exercitate în calitate de reprezentant al statului, în condițiile legii;
- b) atribuții referitoare la relația cu consiliul local;
- c) atribuții referitoare la bugetul local;
- d) atribuții privind serviciile publice asigurate cetățenilor;
- e) alte atribuții stabilite prin lege.

În relația cu Consiliul local, primarul:

- a) prezintă Consiliului local, în primul trimestru, un raport anual privind starea economică, socială și de mediu a unității administrativ - teritoriale;
- b) prezintă, la solicitarea Consiliului local, alte rapoarte și informații;
- c) elaborează proiectele de strategii privind starea economică, socială și de mediu a unității administrativ - teritoriale și le supune aprobării Consiliului local.

Pentru punerea în aplicare a activităților date în competența sa prin actele normative, primarul beneficiază de aparatul de specialitate, la conducerea căruia se află. Aparatul de specialitate al primarului este structurat pe compartimente funcționale. Compartimentele funcționale ale acestuia sunt încadrate cu funcționari publici și personal contractual. Primarul conduce și serviciile publice locale.

Ultimele statistici clasează țara noastră mult în spatele statelor europene la nivelul rezultatelor școlare ale elevilor și cu cei mai nefericiți elevi.

La nivelul comunei Scoarța la momentul actual funcționează o școală primară și gimnazială.

În 2020, la nivelul localității Scoarța, exista un număr total de 333 de elevi înscriși în procesul de instruire și educare și un număr total de 30 de cadre didactice.

8. Cultură, culte, sport și agrement

Investițiile în restaurarea, protecția și valorificarea prin turism a patrimoniului cultural vor permite Regiunilor de dezvoltare să folosească avantajele oferite de potențialul lor turistic și patrimoniul cultural în identificarea și consolidarea identității proprii, pentru a-și îmbunătăți avantajele competitive în sectoare cu valoare adăugată mare și conținut calitativ ridicat.

Patrimoniul cultural, la nivel național se confruntă cu numeroase pericole, de la marginalizarea, erodarea credințelor și tradițiilor locale/regionale. Aceste realități fac imperios necesară o reconsiderare a locului ocupat de patrimoniul național. Astfel se impune protejarea și integrarea patrimoniului în proiectele serioase de dezvoltare durabilă.

Principalele obiective turistice din Comuna Scoarța sunt:

- Biserica de lemn din Bobu-Bobaia;
- Biserica de lemn din Bobu-Gorgania;
- Biserica de lemn din Colibași;
- Biserica de lemn din Lazuri, Gorj;
- Biserica de lemn din Scoarța-Cârținești;
- Biserica de lemn din Scoarța-Pietriș, Gorj;
- Biserica „Sfinții Trei Ierarhi” din Budieni.

1.4.10. Stănești

1. Prezentare generală

Stănești este o comună în județul Gorj, Oltenia, România, formată din satele Alexeni, Bălani, Călești, Curpen, Măzăroi, Obreja, Pârvulești, Stănești (reședința), Vaidei și Vălari.

Suprafața totală administrativă a localității Stănești, (conform ultimelor date revizuite în anul 2014 de Institutul Național de Statistică ⁴⁴) era de 10.008 ha. și se prezintă astfel:

⁴⁴ <http://statistici.INSSE.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

Suprafața totală, din care (ha):	10008
Agricolă	4335
Arabilă	1250
Pășuni	1450
Fânețe	1547
Vii și pepiniere viticole	60
Livezi și pepiniere pomicole	28
Terenuri neagricole total	5673
Păduri și altă vegetație forestieră	5284
Ocupata cu ape, bălți	24
Ocupată cu construcții	139
Căi de comunicații și căi ferate	84
Terenuri degradate și neproductive	142

Vecinii localității Stănești sunt:

- La nord-est - orașul Bumbești-Jiu;
- La est - satele Turcinești și Curtișoara;
- La sud - Municipiul Târgu Jiu;
- La vest - comuna Runcu.

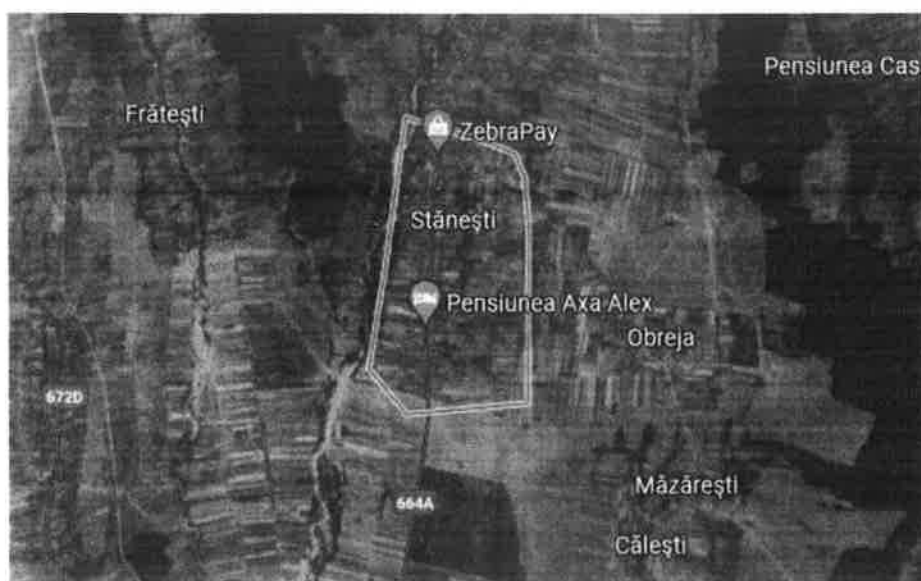

Fig. 1 Harta localității Stănești

2. Economia locală

Din punctul de vedere al dezvoltării economice, în localitatea Stănești întâlnim 176 agenți economici care au avut în 2020 o cifră de afaceri de 33,1 milioane lei, și un profit net de 4 milioane lei. Totodată numărul de angajați în cadrul acestor societăți era de 122⁴⁵.

Principalele activități economice sunt:

- Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun;
- Comert cu amanuntul al carni si al produselor din carne, in magazine specializate;
- Alte activitati de alimentatie n.c.a.;
- Transporturi rutiere de marfuri;
- Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasare).

3. Protecția mediului

Regimul climatic ce caracterizează localitatea se încadrează în sectorul de climă temperat-continentală cu veri călduroase și ierni moderate, dar cu o repartitie neuniformă componentelor climatice datorită varietății reliefului și a orientării culmilor dealurilor.

Pe teritoriul comunei Stănești, nu exista probleme majore de mediu, cele mai importante măsuri care se pretează acestei localități fiind conștientizarea și educația ecologică a tinerilor încă de pe băncile școlii, menținerea naturii așa cum a fost moștenita de către locuitorii comunei și atenționarea turiștilor cu privire la eventualele fapte ce nu sunt în concordanță cu civilizația.

La nivelul localității Stănești există rețea de distribuției a apei potabile. In conformitate cu Legea nr. 458/2002 , Directia Judeteana de Sanatate Publica a comunicat operatorilor de apa si administratiilor publice locale neconformitatile constatate si riscurile identificate in actiunile de monitorizare a apei furnizate de instalatii, dar si recomandari sanitare pentru conformarea calitativa a apei furnizate consumatorilor. În anul 2017 sistemul de aprovizionare cu apa potabilă nu a deținut sau operatorul nu a vizat autorizațiile sanitare de funcționare datorită neconformității calitative a apei prin parametrul Amoniu.

La nivelul localității Stănești nu există rețea de canalizare.

4. Dezvoltare social

Serviciile sociale reprezintă activitatea sau ansamblul de activități realizate pentru a răspunde nevoilor sociale, precum și celor speciale, individuale, familiale sau de grup, în

⁴⁵ <https://www.topfirme.com/judet/gorj/localitate/stanesti/>

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

vederea depășirii situațiilor de dificultate, prevenirii și combaterii riscului de excluziune socială, promovării incluziunii sociale și creșterii calității vieții.

Este o realitate faptul că evoluțiile demografice din România sunt îngrijorătoare, cu trenduri negative pe termen lung. Potrivit estimărilor realizate la nivel național și internațional, fără a lua în considerare migrația externă, dar admitând o creștere a speranței de viață la naștere, populația României ar putea să scadă la 20,8 milioane în anul 2020 și la 19,7 milioane în anul 2030, urmând să ajungă la 16,7 milioane la mijlocul secolului.

Consecințele acestor evoluții sunt considerabile în toate domeniile vieții economico-sociale: forță de muncă, educație și formare profesională, servicii sociale și de sănătate, dezvoltare regională, etc.

Populația reprezintă elementul de bază al potențialului economic al unui teritoriu. Prin urmare, cunoașterea aspectelor privind numărul, structura și evoluția acesteia în timp reprezintă punctul de pornire al tuturor analizelor.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, populația localității era în 2020 de 2177 de locuitori, dintre care 1125 locuitori de gen masculin și 1052 locuitori de gen feminin.

Dacă ne raportăm la recensământul populației României din anul 2011⁴⁶, potrivit căruia localitatea Stănești înregistra un număr de 2310 locuitori, putem sesiza cu ușurință că, sub aspect demografic, unitatea administrativ-teritorială analizată cunoaște o evoluție ușor decendentă.

Numărul șomerilor înregistrați în evidențele Agenției Județene de Ocuparea Forței de Muncă Gorj la data 31 decembrie 2020, a fost de 5212 persoane din care 2387 (45,8%) femei. La nivelul localității Stănești numărul total de șomeri în luna decembrie 2020 era de 27 de persoane dintr-un total de populație cu vârsta cuprinsă între 16 - 65 ani de 1479 persoane, rata șomajului fiind de 1,83 procente.

Din punct de vedere al unităților sanitare pe raza localității Stănești regăsim 1 cabinet medical de familie, 1 cabinet stomatologic și un punct farmaceutic. Personalul medico-sanitar se împarte în: medici de familie - 1, stomatologi - 1 și personal sanitate mediu - 2.

5. Amenajarea teritoriului și infrastructura de transport

⁴⁶ <http://www.recensamantromania.ro/>

Infrastructura de transport este un sector important pentru dezvoltarea oricărei societăți, deoarece determină reducerea disparităților între regiuni. La nivel european, este foarte important să se includă infrastructura de transport în politicile de dezvoltare, considerându-se că această categorie este vitală pentru reducerea decalajelor dintre țările dezvoltate și cele subdezvoltate, asigurând coeziunea și competitivitatea socioeconomică.

În România infrastructura subdezvoltată a zonelor rurale duce la o diferențiere, în special în zonele în care modernizarea și dezvoltarea economică se află într-o perioadă de stagnare. Infrastructura de transport semnificativă reprezintă o prioritate în politicile de dezvoltare rurală și în programele operaționale sau în politicile de dezvoltare regională sau națională, deoarece acest sector are un rol esențial în reducerea decalajelor regionale, observate în interdependența dintre zonele de transport și cele spațiale.

Localitatea Stănești este străbătută de DJ 664 A (DJ664) Turcinești-Rugi- Curpen-Alexeni- Stănești- Ursați (DJ672B) 18,920 km

La nivelul localității nu există transport feroviar.

6. Administrația publică locală

Administrația publică locală în România este reglementată și funcționează în baza unor norme juridice de cel mai înalt nivel. Astfel, aspectele generale privind autonomia locală sunt reglementate chiar la nivel constituțional. Codul administrativ este actul normativ de bază prin care sunt reglementate totalitatea regulilor privind organizarea, funcționarea, atribuțiile autorităților publice locale din România, statutul personalului acestora precum și relațiile dintre ele.

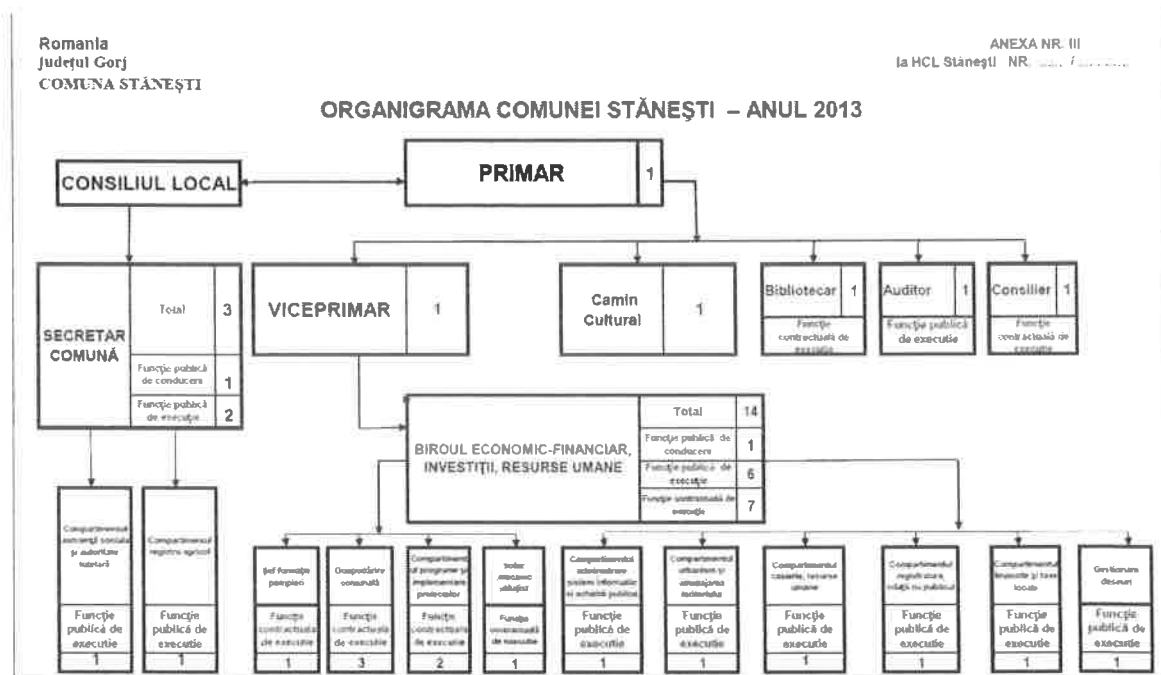
Pentru punerea în aplicare a activităților date în competența sa prin actele normative, primarul beneficiază de aparatul de specialitate, la conducerea căruia se află. Aparatul de specialitate al primarului este structurat pe compartimente funcționale. Compartimentele funcționale ale acestuia sunt încadrate cu funcționari publici și personal contractual. Primarul conduce și serviciile publice locale.

Organigrama aparatului de specialitate al Primarului localității Stănești cuprinde un număr total de 23 de posturi, din care⁴⁷:

- demnitari: 2;
- aparatul de specialitate al primarului: 20, din care:
 - funcții publice 12;
 - funcții contractuale 9.

⁴⁷ <https://primariastanesti.ro/wp-content/uploads/2014/12/organigrama.jpg>

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

7. Educație și formare

La nivelul comunei Stănești la momentul actual funcționează o școală cu învățământ primar și gimnazial.

În 2020, la nivelul localității Stănești, exista un număr total de 121 de elevi înscriși în procesul de instruire și educare și un număr total de 17 cadre didactice.

8. Cultură, culte, sport și agrement

Patrimoniul cultural, la nivel național se confruntă cu numeroase pericole, de la marginalizarea, erodarea credințelor și tradițiilor locale/regionale. Aceste realități fac imperios necesară o reconsiderare a locului ocupat de patrimoniul național. Astfel se impune protejarea și integrarea patrimoniului în proiectele serioase de dezvoltare durabilă.

Investițiile în restaurarea, protecția și valorificarea prin turism a patrimoniului cultural vor permite Regiunilor de dezvoltare să folosească avantajele oferite de potențialul lor turistic și patrimoniul cultural în identificarea și consolidarea identității proprii, pentru a-și îmbunătăți avantajele competitive în sectoare cu valoare adăugată mare și conținut calitativ ridicat.

Principalele obiective turistice din Comuna Stănești sunt:

- Biserica „Duminica Tutoară Sfinților” din Stănești;
- Biserica de lemn din Curpen;
- Biserica de lemn din Curpenel;

- Biserica de lemn din Măzăroi;
- Biserica de lemn din Pârvulești;
- Biserica de lemn din Vaidei.

1.4.11. Tismana

1. Prezentare generală

Orașul Tismana se află situat în zona de sud-vest a României, în partea de nord-vest a județului Gorj și se situează la 32 km de municipiul Târgu Jiu, reședința județului.

Paralela 45° exact, trece prin dreptul troiței de la intrarea dinspre nord în localitatea Racotți, iar meridianul 23° trece prin capătul estic al localității Vâlcele.

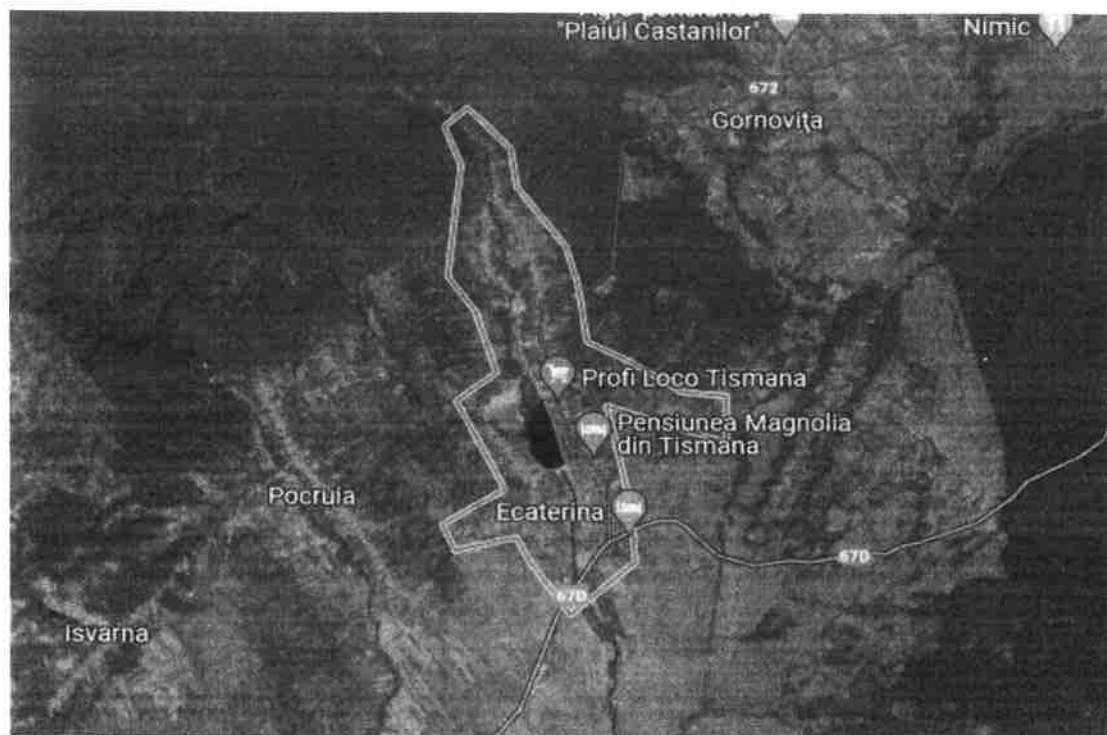

Fig. 1 Harta Tismana⁴⁸

⁴⁸<https://www.google.ro/maps/place/Tismana+217495/@45.0522799,22.9287754,14388m/data=!3m1!1e3!4m5!3m4!1s0x475206511a9d3c53:0xa33d44fa6e9861e718m2!3d45.0499296!4d22.9458871?hl=ro&authuser=0>

Accesul în zonă se face pe drumul național DN 67D care străbate de la est la vest suprafața administrativă a orașului și trece prin localitatea Celei, sau pe drumul județean DJ 672 și 672A.

Unitatea administrativă are următoarele vecinătăți:

- Spre nord județul Hunedoara
- Spre sud comuna Godinești
- Spre est comuna Peștișani
- Spre sud vest cu județul Mehedinți
- Spre vest comuna Padeș

Localitatea Tismana este atestată prin Hrisovul din anul 1385 de către domnitorul Dan I, iar în documentele veacurilor al XV-lea și al XVI-lea (3 sept. 1841 și 11 ian. 1585) găsim consemnat „orașul de la Tismana”, ceea ce denotă o dezvoltare timpurie a unora dintre elementele constitutive ale societății urbane în acest perimetru.

Însă cercetarea interdisciplinara între istorici și cercetători diverși al căror domeniu este apropiat, etnografi, folcloriști, biologi a mai adăugat un adevăr ce nu poate fi pus la îndoială: toponimul “Tismana” este o moștenire de la părinții noștri traco-geto-daci.

Tismana este un loc încărcat de istorie, toate lăcașurile de cult de pe teritoriul comunei fiind construite pe locul sau lângă vechi biserici creștine de lemn, care la rândul lor au fost construite pe vechi locuri de cult getice, „păgâne”, care au fost mai apoi creștinate. Vechile denumiri de cult precreștin au fost adaptate, bisericile purtând pecetea hramurilor creștine.

Astfel, „locul amenajat” („diz” + „meni”) pentru întruniri păgâne legate de cultul mamei, în perioada precreștină, este creștinat prin construcția unei biserici cu hramul Sfintei Fecioare Maria. Mai târziu aici se începe amenajarea platoului Pisători, în partea de est, cu blocuri de sigă și tiranți din lemn de tisa. La mijloc, pe versantul estic, se construiește prima biserică din tisa, care prin poziția naturală, avea alura de cetate fiind numita “Tis” + “meana”, de unde denumirea de Tismena, apoi Tismana atestată documentar abia între anii 1364-1373.

Orașul Tismana este așezat la nord-vestul Podișului Getic, în depresiunea Tismana, având la vest depresiunea Padeș iar la est depresiunea Peștișani, depresiuni subcarpatice care se întind între Podișul Getic și Munții Vâlcanului. Pornind din depresiunea Tismana spre nord, hotarele Tismanei cuprind toate formele de relief, de la câmpiile mici ale depresiunilor, la dealuri, creste și șei, până la golurile alpine ale munților Vâlcan și Godeanu.

Prin relieful său variat și bogat, Tismana reprezintă pentru turiști sau cercetătorii din domeniul mediului un izvor nesecat. Hotarele Tismanei se întind plecând de la 190-200 m față de nivelul mării în Câmpia Celeiului, până la peste 2000 m în Munții Godeanu.

În strânsă legătură cu distribuția formelor de relief cu constituția lor geografică și cu influența climaterică și hidrologică, solurile sunt formate pe rocile argiloase. Sunt soluri brune de pădure slab erodate, care au un conținut moderat de humus și azot, acestea necesită amendamente cu îngrășăminte chimice și naturale.

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

2. Economia locală

Datorită așezării geografice a orașului, existența căilor de acces de importanță județeană și națională, a unui potențial natural existent poate influența în mod pozitiv dezvoltarea economică a orașului. Activitățile economice sunt specifice de natură urbană dar și cea rurală mixtă, bazată pe agricultură și creșterea animalelor.

Orașul Tismana are un profil mixt activitățile economice principale sunt:

- producerea și comercializarea produselor Agricole
- producerea energiei electrice (Uzina Hidroelectrică Tismana)
- comerț (magazine alimentare, depozite de material, piețe, târguri, etc),
- servicii (benzinării, spălătorii auto, birou notarial, etc), agrement (restaurante, cazare)
- exploatarea resurselor minerale respective exploatarea agregatelor de balastieră
- prelucrarea lemnului.

Agricultura reprezintă un element important de dezvoltare a activității economice a orașului.

Suprafața terenului agricol de **8.546 ha** (28,69 % din teritoriul administrativ al orașului) este formată în cea mai mare parte din pășuni 3889 ha (45,5 %) și fânețe 3209 ha (37,5%).

Suprafața totală, din care (ha):	29786
Agricolă	8546
Arabilă	1117
Pășuni	3889
Fânețe	3209
Vii și pepiniere viticole	172
Livezi și pepiniere pomicele	159
Terenuri neagricole total	21240
Păduri și altă vegetație forestieră	19445
Ocupata cu ape, bălți	94
Ocupată cu construcții	612
Căi de comunicații și căi ferate	281
Terenuri degradate și neproductive	808

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

Creșterea animalelor este o altă activitate desfășurată de locuitorii orașului Tismana. Din tabelul de mai jos cunoaștem situația animalelor domestice și/sau sălbatice crescute în captivitate, în condițiile legii, la nivelul primului semestru al anului 2020.

În oraș funcționează 73 de agenți economici dintre care: 8 în domeniul agriculturii (10,95%), 12 în domeniul industriei (16,43 %), 13 în domeniul construcțiilor (17,80 %), 40 în alte domenii / servicii (54,79 %).

Toate zonele industriale, de comerț și servicii sunt amplasate în localități favorabile față de zona de locuit.

3. Protecția mediului

Orașul Tismana dispune în prezent de o rețea de alimentare cu apă potabilă, alimentând un număr de **3.106 locuințe**.

Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile în orașul Tismana în perioada 2011-2019 este prezentată în tabelul următor:

An	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lungimea rețelei (km)	95,6	95,6	95,6	95,6	95,6	95,6	95,6	95,6	95,6

Conform datelor furnizate de Orașul Tismana, cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor pentru orașul Tismana este **de 227 mii m³ / an**.

Administratorul rețelei este SC Aparegio Gorj SA, operator regional, și are ca principale activități: captarea, tratarea și distribuția de apă potabilă, întreținerea rețelei de alimentare și monitorizarea calității apei potabile.

Există rețea de canalizare parțială în localitatea Tismana, pe o lungime de 5 km, deservind doar 40 de locuințe, în celelalte localități nu există rețea de canalizare.

Administratorul rețelei va fi SC Aparegio Gorj SA, operator regional ce are ca principale activități: captarea, tratarea și distribuția de apă potabilă, colectarea și epurarea apelor uzate menajere și industriale înainte de deversare, întreținerea rețelei de alimentare și a sistemului de canalizare, monitorizarea calității apei potabile și a apei uzate.

Lungimea rețelei de canalizare este de 5 km (conform datelor furnizate de executivul Orașului Tismana)

Prin programul POIM se dorește realizarea și extinderea sistemului de apă și canalizare la nivelul tuturor localităților aparținătoare.

Mediul în care trăiește omul este definit în primul rând de calitatea aerului, a apei, a solului, locuințelor, alimentele pe care le consumă, precum și mediul în care muncește. Factorii de mediu influențează în mod direct și indirect starea de sănătate a populației. În acest sens, pentru păstrarea sau îmbunătățirea stării de sănătate, definită ca integritatea sau buna stare fizică, psihică și socială a individului și colectivităților, sunt absolut necesare cunoașterea și determinarea unor factori de risc.

Nivelul de poluare înregistrat pe raza orașului Tismana are valori minime, neexistând obiective industriale mari, complexuri zootehnice sau un trafic auto intens, care să aibă un impact negativ asupra factorilor de mediu.

Serviciile de salubritate sunt asigurate la nivelul orașului Tismana de SC Salubri PM SRL.

Sistemul integrat de gestionare a deșeurilor implementat la nivelul orașului Tismana are ca obiective:

- să fie în conformitate cu directivele Uniunii Europene în ceea ce privește deșeurile biodegradabile;
- să protejeze sănătatea publică și de protecție a mediului prin îmbunătățirea sistemului de colectare a deșeurilor și a depozitării acestora;
- să optimizeze managementul integrat al deșeurilor și să îmbunătățească standardele serviciilor;
- să introducă și să extindă sistemele de colectare selectivă a deșeurilor pentru a promova reciclarea ambalajelor și a deșeurilor biodegradabile, în conformitate cu cerințele naționale și cele ale Uniunii Europene, și pentru a reduce cantitatea de deșeuri depozitate.

4. Dezvoltare socială

Conform datelor furnizate de AAPL, la 1 ianuarie 2020, populația orașului Tismana era de 6883 locuitori, din care 3393 de sex masculin și 3490 de sex feminin.

Dacă ne raportăm la recensământul populației României din anul 2011⁴⁹, potrivit căruia orașul Tismana înregistra un număr de 7.035 locuitori, putem sesiza cu ușurință că, sub aspect demografic, unitatea administrativ-teritorială analizată cunoaște o evoluție ușor decedentă.

An	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Populație	7411	7358	7261	7168	7135	7088	7005	6969	6883

⁴⁹ Datele privind populația orașului Tismana la recensământul din 2011, prezentate în cuprinsul Strategiei de dezvoltare locală 2021-2027, sunt preluate de pe website statistici.inse.ro și <http://www.recensamantromania.ro/>.

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

La recensământul din anul 2011, în orașul Tismana s-a înregistrat un număr de 2321 gospodării ale populației din totalul de 3320 locuințe convenționale, numărul mediu de persoane pe o gospodărie a populației fiind de 2,93.

În perspectivă, evoluția populației trebuie proiectată ținând seama de mai mulți factori decisivi în stabilirea nivelului de evoluție.

O serie de factori de „atractivitate” sporită pentru creșterea economică - agricultura, mica industrie, serviciile, turismul etc. - vor juca un rol însemnat în echilibrarea structurilor demo-economice.

Tendința populației, în următorii ani, poate fi cu o ușoară tendință de creștere, atât ca număr de persoane cât și ca număr de gospodării.

Populația activă din punct de vedere economic cuprinde toate persoanele care furnizează forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii în timpul perioadei de referință, incluzând populația ocupată și șomerii. Încadrarea populației pe categorii, după participarea la activitatea economică, se face conform principiului priorității ocupării față de șomaj și a șomajului față de inactivitate.

Prezentăm mai jos numărul mediu de salariați din orașul Tismana în perioada 2012-2019.

An	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Număr mediu salariați	705	585	535	667	688	726	786	766

Conform datelor furnizate de Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Gorj, la 30 octombrie 2020, la nivelul orașului Tismana era înregistrat un număr de 65 șomeri.

La nivelul județului Gorj, la data de referință 30 octombrie 2020, era înregistrat un număr de 5159 șomeri.

În orașul Tismana există un dispensar uman cu 1 dispensar medical pentru medicină de familie, (12 cadre meidcale din care 2 medici de familie), două cabinete stomatologice și două farmacii.

Serviciul de asistență socială din cadrul Primăriei Orașului Tismana este licențiat ca furnizor de servicii sociale.

La nivelul orașului nu există și alți furnizori publici sau privați de servicii sociale.

În localitate există și un Dispensar veterinar, unde lucrează un medic și 4 tehnicieni veterinari.

5. Amenajarea teritoriului și infrastructura de transport

Legatura orașului cu localitățile aparținătoare, orașele și comunele vecine se realizează prin căi de comunicație rutieră.

Căile de comunicație rutiere:

- Drumul national DN 67D traversează Orașul Tismana și face legătura prin DN67 cu reședința județului, municipiul Târgu Jiu.
- Drumuri județene:
 - DJ 672 Ciuperceeni - Tismana - Peștișani, drum parțial modernizat care traversează localitățile Vâlcele, Topești, Gornovița,
 - DJ 672 A - din DN 67D - Tismana Mănăstire -modernizat, ce străbate localitate Tismana de la sud spre nord (pe o lungime de 7 km).
- Drumurile: DC 125 drumul care face legătura cu localitatea Pocruia, DC 122 Celei - Racoți, DC 129 Tismana - Vânăta și DC 126 ce face legătura din Pocruia spre localitatea Sohodol;

În teritoriul extravilan al localităților există o rețea de drumuri de exploatare și forestiere, îndeosebi pentru exploatarea agricolă și forestieră.

Legătura între localitățile orașului se face cu mijloace de transport în comun sau individual, cu autoturisme proprii.

Există transport public de persoane, se efectuează de 3 firme de transport: SC Miramar Transport SRL (4 curse/zi), SC Elanykdn SRL (9 curse/zi) și Expres Transport (3 curse/zi), spre municipiul Târgu Jiu.

Starea tehnică a stațiilor de călători este în general satisfăcătoare.

Căile de comunicație feroviare

Pe teritoriul administrativ al orașului un există calea ferată.

6. Administrația publică locală

Administrația publică locală se organizează și funcționează în temeiul principiilor generale ale administrației publice prevăzute la partea I titlul III și al principiilor generale prevăzute în Legea nr. 199/1997 pentru ratificarea Cartei europene a autonomiei locale, adoptată la Strasbourg la 15 octombrie 1985, precum și a următoarelor principii specifice:

- principiul descentralizării;
- principiul autonomiei locale;
- principiul consultării cetățenilor în soluționarea problemelor de interes local deosebit;
- principiul eligibilității autorităților administrației publice locale;
- principiul cooperării;
- principiul responsabilității;
- principiul constrângerii bugetare.

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

Autonomia locală se exercită de către autoritățile administrației publice locale de la nivelul orașului. Acestea sunt consiliile locale, ca autorități deliberative, și primarii, ca autorități executive.

Primăria este structură funcțională fără personalitate juridică și fără capacitate procesuală, cu activitate permanentă, care duce la îndeplinire hotărârile autorității deliberative și dispozițiile autorității executive, soluționând problemele curente ale colectivității locale, constituită din: primar, viceprimar, persoanele încadrate la cabinetul primarului și aparatul de specialitate al primarului.

Organigrama aparatului de specialitate al Primarului orașului Tismana cuprinde un număr total de 79 de posturi, din care⁵⁰:

- demnitari: 2 (primar, viceprimar);
- aparatul de specialitate al primarului: 77, din care:
 - funcții publice 45;
 - funcții contractuale 32.

În subordinea primarului funcționează:

- Viceprimar;
- Secretar general;
- Serviciul Poliției Locale;
- Compartiment audit intern.

În subordinea viceprimarului funcționează:

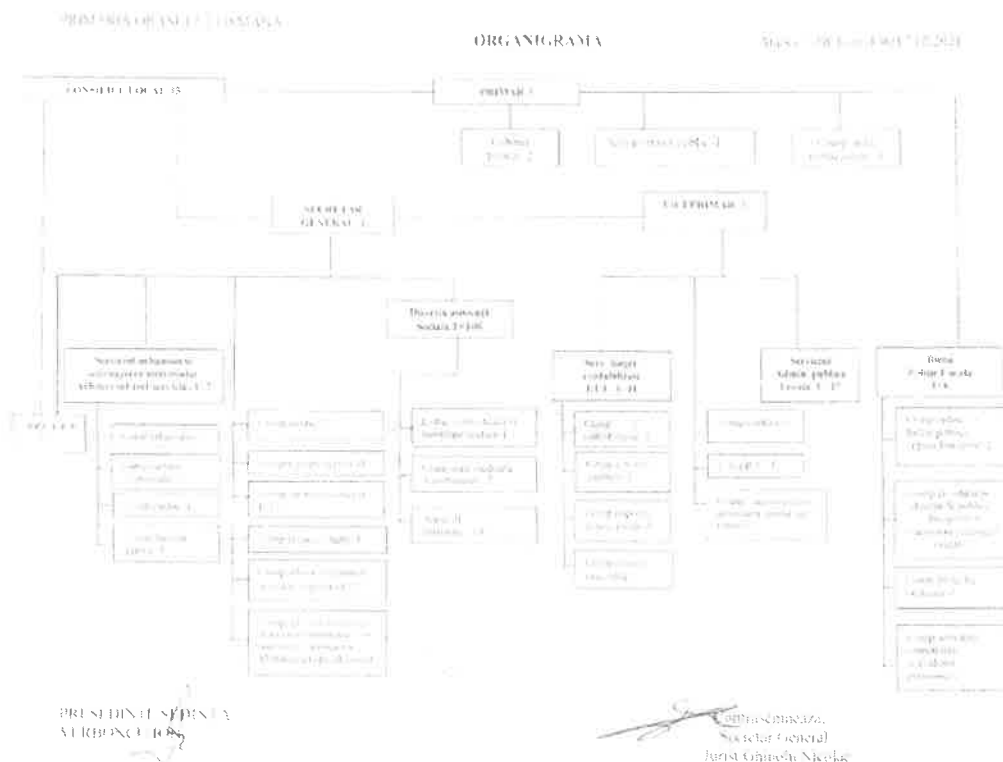
- Serviciul Buget - Contabilitate;
- Serviciul Administrație Publică Locală.

În subordinea secretarului general al orașului se regăsesc:

- Serviciul Urbanism și amenajarea teritoriului;
- Compartimentul starea civilă;
- Compartimentul asistență socială.
- Compartimentul resurse umane și funcții publice
- Compartiment arhivă, registratură și relații cu publicul;
- Serviciul gestionare câini;
- Compartiment registrul agricol;
- Compartiment juridic.

⁵⁰ <https://primariatismana.ro/organigrama/>

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

În orașul Tismana s-au accelocalitate fonduri guvernamentale și externe prin programele de Mediu, PNDL și cele europene, obținându-se finanțare pentru marile proiecte de infrastructură, respectiv:

POR 2014-2020, priorități de investiții 13.1 și 5.2

Obiectiv de investiții	Reabilitare urbană în Orasul Tismana	3.354.504,91 lei valoare totală din care 3.269.099,64 lei valoare nerambursabilă
Obiectiv de investiții	Înființare parc și grădină în orașul tismana , inclusiv modernizare drum de acces	8.084.244,01 lei valoare totală din care 7.870.750,33 lei valoare nerambursabilă

Nr. crt.	Denumire obiectiv de investiție	Sursa de finanțare	Date tehnice și financiare aferente obiectivelor de investiție
----------	---------------------------------	--------------------	--

Strategia de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Jiu 2030

			Valoarea totală a obiectivului de investiție	Perioada de implementare a obiectivului de investiție	Valoarea totală a cofinanțării locale la obiectivul de investiție
1	Reabilitare urbană în Orașul Tismana	POR	3.013,10	iunie 2019 - mai 2023	60,00
2	Proiectare și execuție pentru "Extindere și reabilitare rețele de alimentare cu apă în orașul Tismana, județul Gorj"	PNDL 2	6.021,64	2018-2020	111,83
3	Proiect regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în județul Gorj - Componentă lucrări UAT Tismana	POIM	73.653,98	2020-2025	1.473,08
4	Înființare rețea distribuție gaze naturale în Orașul Tismana	Buget local	10.845,84	2019-2024	10.628,92
5	Modernizare DS Scoala Noua Sohodol, oraș Tismana, județul Gorj	Buget local	322.15	2020-2021	322.15
6	Modernizare strada Duiculești, oraș Tismana, județul Gorj	Buget local	517.92	2020-2021	517.92

Alte investiții derulate cu fonduri de la bugetul local:

- Modernizare locuri de joacă pentru copii;
- Modernizare stăzi, alei, amenajare locuri de parcare;
- Reabilitare și modernizare trotuare;
- Reparații, reabilitare și modernizare instituții de învățământ;
- Modernizare iluminat public (parțial).

7. Educație și formare

În orașul Tismana funcționează unități școlare care asigură toate formele de învățământ preuniversitar: învățământ preșcolar, primar, gimnazial, liceal și profesional.